

Nationale-Nederlanden
Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.

ul. Topiel 12, 00-342 Warszawa
REGON 010727697

SPRAWOZDANIE O WYPŁACALNOŚCI I KONDYCJI FINANSOWEJ

za okres od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku

Spis treści	
Słowniczek pojęć	4
Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej	6
Podstawa sporządzenia SFCR	6
Działalność i wyniki operacyjne	6
Istotne zmiany działalności w 2019 roku.....	7
System zarządzania.....	7
Profil ryzyka	8
Wycena do celów wypłacalności	8
Zarządzanie kapitałem	9
A. Działalność i wyniki operacyjne	10
A.1 Działalność	10
A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej	12
A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)	13
A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności	15
A.5 Wszelkie inne informacje	15
B. System zarządzania	16
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania	16
B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji	23
B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności	24
B.4 System Kontroli Wewnętrznej	25
B.5 Funkcja Audytu Wewnętrznego	26
B.6 Funkcja Aktuarialna	27
B.7 Outsourcing	27
B.8 Wszelkie inne informacje	28
C. Profil ryzyka	29
C.1 Ryzyko aktuarialne	29
C.2 Ryzyko rynkowe	31
C.3 Ryzyko kredytowe	33
C.4 Ryzyko płynności	35
C.5 Ryzyko operacyjne	35
C.6 Pozostałe istotne ryzyka	36
C.7 Wszelkie inne informacje	37
D. Wycena do celów wypłacalności	39
D.1 Aktywa	42
D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji	42
D.1.2. Wartości niematerialne i prawne	43
D.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	43

D.1.4. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	43
D.1.5. Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	44
D.1.6. Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	44
D.1.7. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	45
D.1.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	45
D.1.9. Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	45
D.1.10. Leasing operacyjny i finansowy	45
D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe	45
D.3 Inne zobowiązania	49
D.3.1. Zobowiązania warunkowe	49
D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	49
D.3.3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	50
D.3.4. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	50
D.3.5. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	50
D.3.6. Zobowiązania z tytułu reasekuracji	50
D.3.7. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	51
D.3.8. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	51
D.3.9. Zobowiązania wynikające z umów leasingowych	51
D.4 Alternatywne metody wyceny	51
D.5 Wszelkie inne informacje	52
E. Zarządzanie kapitałem	53
E.1 Środki własne	53
E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy	57
E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności	59
E.4 Różnice miedzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym	59
E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności	59
E.6 Wszelkie inne informacje	59
Dodatkowe kwestie	59
Formularze ilościowe	60
Formularz S.02.01.02 Pozycje bilansowe	61
Formularz S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych	64
Formularz S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	65
Formularz S.23.01.01 Środki własne	68

Formularz S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową	70
Formularz S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	71
Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu	73

Słowniczek pojęć

Towarzystwo / Zakład	Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.
Grupa NN	NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V.
KNF	Komisja Nadzoru Finansowego
UKNF	Urząd Komisji Nadzoru Finansowego
EIOPA	Europejski Urząd Nadzoru Ubezpieczeń i Pracowniczych Programów Emerytalnych stanowiący część Europejskiego Systemu Nadzoru Finansowego. Głównym celem EIOPA jest zapewnienie właściwego wdrażania przepisów dotyczących sektora ubezpieczeniowego, w sposób zapewniający zachowanie stabilności finansowej i zapewnienie zaufania do systemu finansowego oraz odpowiedniej ochrony konsumentów usług finansowych. Istotne jest także dążenie urzędu do odgrywania bardziej aktywnej roli w koordynacji działań nadzoru nad grupami.
Wypłacalność II, zasady wypłacalności	Zbiór przepisów prawa, w skład których wchodzą: Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (UoDUiR) wdrażająca postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (DZ.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej wraz z rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej i wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL)
zasady rachunkowości	Polskie Standardy Rachunkowości, w skład których wchodzą: Ustawa o Rachunkowości (UoR) z dnia 29 września 1994 roku (Dz.U. z 2019 r., poz. 351) Ustawa o działalności Ubezpieczeniowej i Reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (Dz.U. z 2019 r., poz. 381), Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 22 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 r., poz. 562) Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 277)
UoDUiR	Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. z 2019 r., poz. 381)
Rozporządzenie Delegowane	Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniające Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z późniejszymi zmianami
bilans ekonomiczny	bilans sporządzony zgodnie z zasadami wypłacalności
bilans na potrzeby rachunkowości	bilans sporządzony zgodnie z zasadami rachunkowości
bilans ze sprawozdania finansowego	
RTU	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe
RTU WII	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby wypłacalności
RTU SP	rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone na potrzeby rachunkowości
SCR	Kapitałowy Wymóg Wypłacalności to jeden z dwóch (wyższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacalność II. Odpowiada kapitałowi, który zakład musi posiadać w celu ograniczenia prawdopodobieństwa upadłości do 0,5%, tj. do osiągnięcia sytuacji, w której upadłość miałaby miejsce raz na 200 lat (zmiana podstawowych środków własnych na poziomie ufności 99,5% w okresie jednego roku).
MCR	Minimalny Wymóg Kapitałowy to drugi (niższy) kluczowy ilościowy wymóg kapitałowy określony w przepisach Wypłacalność II. Odpowiada kwocie dopuszczonych podstawowych funduszy własnych, poniżej której i przy założeniu kontynuacji prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń ubezpieczający i beneficjenci są narażeni na niedopuszczalny poziom ryzyka (współczynnik ufności

	85% w okresie jednego roku). Nieprzekraczalny dolny próg MCR dla zakładów ubezpieczeń na życie jest równy równowartości w złotych 3 700 000 EUR.
ORSA	Raport własnej oceny ryzyka i wypłacalności obejmujący całokształt procesów i procedur stosowanych w celu identyfikacji, oceny, monitorowania, zarządzania i raportowania krótko- i długoterminowych ryzyk w zakładzie ubezpieczeń oraz mierzy i określa środki własne niezbędne do spełnienia określonych wymogów kapitałowych.
MSSF	Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej - standardy i ich interpretacje zatwierdzone przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości
PSR	Polskie Standardy Rachunkowości wydane przez Komitet Standardów Rachunkowości; standardy i interpretacje dotyczące rachunkowości, stosowane jako pomoc w prawidłowym ujmowaniu operacji gospodarczych w obszarach, których nie preczuje Ustawa o rachunkowości

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

Podstawa sporządzenia SFCR

Wypłacalność II wprowadza nowoczesne, zharmonizowane ramy prowadzenia działalności przez zakłady ubezpieczeń, wymogi kapitałowe i standardy zarządzania ryzykiem w zakładach ubezpieczeń, jednolite w Unii Europejskiej. Jednym z filarów wypłacalności jest zharmonizowana wycena i wymogi kapitałowe oparte na ocenie ryzyka. Zarządzanie ryzykiem jest adekwatne do rozmiaru zakładu ubezpieczeń oraz charakteru działalności, bowiem nowe wymogi mają za zadanie chronić klientów ograniczając ryzyko niewypłacalności zakładu ubezpieczeń.

Niniejsze sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń obejmuje publiczne ujawnienia danych i informacji ilościowych oraz jakościowych w zakresie wypłacalności, przedstawionych zgodnie z:

- UoDUiR, wdrażającą postanowienia Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 roku (DZ.U.L 335 z 17.12.2009 roku z późniejszymi zmianami) w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II),
- Rozporządzeniem Delegowanym
- wytycznymi dotyczącymi sprawozdawczości i publicznego ujawniania informacji (EIOPA-BoS-15/109 PL).

Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z artykułem 75 Dyrektywy 2009/138/WE, tj. w wartości godziwej. W pozostałych przypadkach Towarzystwo wykorzystuje zapisy Rozdziału II Rozporządzenia Delegowanego. Podstawę dla wyznaczenia metod wyceny aktywów i zobowiązań (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) w wartości godziwej stanowi MSSF 13. Zasady ujmowania aktywów i zobowiązań z tytułu umów leasingu zawarte są w nowym standardzie MSSF 16 i są spójne z art. 75 Dyrektywy Wypłacalność II.

Sprawozdanie o wypłacalności i kondycji finansowej zakładu ubezpieczeń stanowi odrębny raport zawierający wszystkie dane i informacje wymagające ujawnienia i nie powielający informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości. Sporządzenie i publikację sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej reguluje art. 284 UoDUiR.

Kwoty ujawnione w niniejszym sprawozdaniu są wyrażone w tysiącach polskich złotych.

Działalność i wyniki operacyjne

Towarzystwo działa na polskim rynku od 1994 roku i prowadzi działalność ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczeń na życie w następujących liniach biznesowych:

- ubezpieczenia zdrowotne;
- ubezpieczenia z udziałem w zyskach;
- ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, a także ubezpieczenia na życie w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe;
- pozostałe ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Działalność Towarzystwa jest prowadzona na terytorium Polski.

Towarzystwo kontynuuje rozwój działalności umacniając swoją silną pozycję rynkową oraz stabilną kondycję finansową.

W 2019 roku Towarzystwo przeprowadziło dogłębną analizę obecnych i spodziewanych trendów rynkowych (ekonomicznych, technologicznych i społecznych) oraz ich wpływu na wybór kierunków do dalszego rozwoju. Na tej podstawie, w czerwcu 2019 roku, Towarzystwo dokonało rewizji przyjętej w 2016 roku strategii. W dalszym ciągu strategia Towarzystwa opierać się będzie na trzech głównych filarach: ubezpieczenia dla klienta indywidualnego, grupowego i bankowego, wspieranych automatycznymi/cyfrowymi procesami. Towarzystwo zamierza rozbudować swoją ofertę również o produkty i usługi, które pozwolą na utrzymanie regularnych kontaktów z klientem i budowania jego zaangażowania oraz dokonać integracji poszczególnych kanałów sprzedaży i narzędzi dotarcia do klienta, w tym zmiany modelu obsługi klienta, istotnego wzmacnienia funkcji IT.

Nadrzędnym celem Nationale-Nederlanden jest oferowanie prostych i zrozumiałych produktów ubezpieczeniowych, dzięki którym zabezpieczona zostanie finansowa przyszłość naszych Klientów i ich bliskich. Towarzystwo kontynuuje intensyfikację dystrybucji

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

produktów ochronnych, przekraczając w 2019 roku plan wzrostu wartości nowego biznesu (VNB). Poprawione zostało również utrzymanie portfela ubezpieczeń indywidualnych na życie oraz poziom satysfakcji klienta.

Głównym produktem oferowanym przez kanał agencki i multiagencje w 2019 roku był produkt indywidualny Sposób na Przyszłość, który składa się zarówno z części ochronnej, jak i z części inwestycyjnej oraz produkt indywidualny Ochrona Jutra z nieobowiązkową częścią inwestycyjną. Z kolei głównym produktem oferowanym przez kanał bankowy było ubezpieczenie na życie oferowane dla pożyczkobiorców pożyczek gotówkowych oraz ubezpieczenie na życie dla kredytobiorców kredytów mieszkaniowych w ING Banku Śląskim.

Jako firma odpowiedzialna społecznie, Towarzystwo angażuje się w prozdrowotne akcje społeczne, aby zwiększać świadomość Polaków o ubezpieczeniu ochrony życia i zdrowia.

Wśród największych osiągnięć Towarzystwa w 2019 roku należy wymienić:

- Utrzymanie wysokiego udziału rynkowego nowej sprzedaży polis ze składką regularną (17%);
- Wzrost sprzedaży ubezpieczeń grupowych dla małych i średnich przedsiębiorstw (SME) o 14%;
- Wzrost sprzedaży ubezpieczeń ochronnych o 8% w porównaniu z rokiem 2018 (wg. urocznionej składki), przekładający się na 9% wzrost wartości nowej sprzedaży (wg. wartości nowej sprzedaży);
- Podniesienie o 33% liczby aktywnych agentów wyłącznie oraz ich produktywności względem roku 2018;
- Uatrakcyjnienie oferty umów dodatkowych dotyczących ubezpieczenia na zachorowanie na raka sprzedawanych do produktów Ochrona Jutra i Sposób Na Przyszłość;
- Przyznanie tytułu „Etycznej firmy 2019” w konkursie organizowanym przez dziennik „Puls Biznesu” przy wsparciu merytorycznym firmy doradczej PwC ;
- Wyróżnienie - trzeci raz z rzędu - nagrodą „Top Employer 2019”, która przyznawana jest firmom oferującym najlepsze warunki zatrudnienia i pracy;

Skuteczna realizacja strategii przyniosła Towarzystwu nie tylko wzrost udziału w rynku, ale także wzrost rentowności biznesu przekładający się na osiągnięcie zysku netto na poziomie 162 694 tys. zł. Wynik z działalności ubezpieczeniowej, wynik techniczny, Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2019 wyniósł 244 563 tys. zł, co odzwierciedla skuteczną realizację strategii Towarzystwa mającą na celu osiągnięcie pozycji czołowego dostawcy produktów ochronnych.

Składka przypisana brutto zarejestrowana przez Towarzystwo w roku 2019 wyniosła 1 535 398 tys. zł. Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2019 wyniósł 313 638 tys. zł., w tym bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 155 876 tys. zł.

Istotne zmiany działalności w 2019 roku

Nie odnotowano istotnych zmian w zakresie działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

System zarządzania

Funkcjonujący w Towarzystwie system zarządzania jest odpowiedni w stosunku do skali i złożoności działalności Towarzystwa oraz skutecznie wspiera realizację zarówno celów strategicznych, jak i bieżących celów biznesowych i operacyjnych.

Adekwatność systemu zarządzania jest zapewniona w Towarzystwie dzięki:

- strukturze organizacyjnej z jasno określonymi odpowiedzialnościami oraz skutecznemu systemowi przekazywania informacji;
- wprowadzeniu niezależnych funkcji kluczowych;
- kontroli sprawowanej przez Radę Nadzorczą m. in. poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu;
- sprawowaniu należytego nadzoru nad procesami biznesowymi;
- realizacji strategii zarządzania ryzykiem i wzmocnienia efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

Istotne zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2019 roku następowały zmiany na stanowiskach osób kluczowych, zmiany w zakresach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu oraz zmiany w składzie Rady Nadzorczej Towarzystwa. Najważniejsze z nich dotyczyły:

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

- powołania Pana Pawła Kacprzyka w skład Zarządu Towarzystwa oraz powierzenia mu funkcji Prezesa Zarządu,
- rezygnacji Pana Guustafa Albertusa Schoorlemmer z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- powołania Pana Fabiana Joachima Rupprecht w skład Rady Nadzorczej Towarzystwa oraz powierzenia mu funkcji Przewodniczącego,
- powołania Pana Andrzeja Mirona w skład Zarządu Towarzystwa,
- rezygnacji Pana Michała Hucała z pełnienia funkcji Członka Zarządu,
- zmiany na stanowisku osoby kluczowej nadzorującej funkcję aktuarialną dla celów wypłacalności (pani Małgorzata Sujecka-Żebrowska zastąpiła na tym stanowisku Pana Szymona Łuczków)
- powołania Pani Edyty Fundowicz w skład Zarządu Towarzystwa,
- powołania Pani Magdaleny Macko-Gizińskiej w skład Zarządu Towarzystwa.

Zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Towarzystwa według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku został zaprezentowany w części B.1. sprawozdania.

Profil ryzyka

Profil ryzyka Towarzystwa jest charakterystyczny dla podmiotu działającego na polskim rynku ubezpieczeń na życie. Kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany jest według Formuły Standardowej zgodnie z przepisami Wypłacalność II.

Dominujący udział w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa zajmuje ryzyko aktuarialne, w tym przede wszystkim ryzyko związane z rezygnacjami z umów. Drugą największą kategorię stanowi moduł ryzyka rynkowego, którego najistotniejsze podmoduły to ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji oraz ryzyko koncentracji.

Stosowane przez Towarzystwo metody do oceny ryzyk oraz do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem, ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Profil ryzyka Towarzystwa nie odbiega istotnie od profilu polskiego rynku ubezpieczeń na życie i w konsekwencji Formuła Standardowa, skalibrowana do uśrednionego rynku europejskiego, włącznie z rynkiem polskim, prawidłowo reprezentuje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo. Ponadto należy wspomnieć, iż na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk, zdefiniowane zostały scenariusze testowe, tzw. testy stresu, których wyniki wskazują, że poziom kapitału Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w sytuacji zrealizowania się niekorzystnych scenariuszy o bardzo dużym wpływie finansowym. W roku 2019 Towarzystwo dodatkowo uczestniczyło w teście warunków skrajnych (testy stresu) przeprowadzanym przez UKNF, których wyniki potwierdzają silną pozycję kapitałową Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku nie nastąpiła istotna zmiana profilu ryzyka Towarzystwa.

Wycena do celów wypłacalności

Zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymagane jest ekonomiczne, spójne z rynkiem podejście do wyceny aktywów i pasywów. Towarzystwo wycenia poszczególne pozycje aktywów i zobowiązań według cen rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych aktywów lub zobowiązań. Jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice. W przypadku braku takiego rynku Towarzystwo stosuje alternatywne metody wyceny. Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanej metody wyceny.

Zakłady ubezpieczeń dla zapewnienia płynności finansowej oraz wypłacalności zobowiązań tworzą odpowiednie rezerwy. Zgodnie z wytycznymi Wypłacalność II wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU WII) składa się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Najlepsze oszacowanie odpowiada średniej ważonej przyszłych przepływów pieniężnych (m.in.: składek, odszkodowań, kosztów) wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych (tzw. założeń aktuarialnych dotyczących m.in. umieralności, zachorowalności, rezygnacji z polis).

Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU WII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość RTU WII wyniosła 5 562 308 tys. zł. Wysokość tych rezerw różni się od rezerw na potrzeby sprawozdawczości o 1 886 467 tys. zł ze względu na stosowanie różnych metod wyceny zobowiązań do tworzenia obu typów rezerw.

Podsumowanie do sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku Towarzystwo nie zmieniało zasad uznawania i wyceny aktywów i zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

Dla utrzymania określonego poziomu kapitałów oraz bieżącego monitorowania poziomu kapitałów Towarzystwo przyjęło zasady zarządzania kapitałem uwzględniające specyfikę polskich przepisów prawa i rekomendacje organu nadzoru. Plan kapitałowy Towarzystwa opracowywany jest na podstawie 3-letniego planu finansowego, w tym dostępnego na moment przygotowania planu, bilansu według zasad Wypłacalność II.

Polityka dywidendowa Towarzystwa zakłada wypłatę dywidendy w kwocie zapewniającej wartość kapitałów własnych na poziomie umożliwiającym spełnienie wymogów wypłacalności przewidzianych prawem oraz uwzględniającej obowiązujące, w tym zakresie, rekomendacje Komisji Nadzoru Finansowego.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku Towarzystwo spełniało wymogi wypłacalności i posiadało dopuszczone środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.

Współczynnik wypłacalności Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 231,00 %, odzwierciedlając dopuszczone środki własne w kwocie 2 036 096 tys. zł oraz kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR) w kwocie 881 439 tys. zł.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 274 932 tys. zł. a wartość dopuszczonego środków własnych na pokrycie MCR wyniosła 2 036 096 tys. zł.

Towarzystwo posiada wyłącznie środki własne z Kategorii 1, nieograniczone.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 2 036 096 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 41 000 tys. zł oraz rezerwy uzgodnieniowej w wysokości 1 995 096 tys. zł.

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie polityki zarządzania kapitałem Towarzystwa.

Działalność i wyniki operacyjne

A. Działalność i wyniki operacyjne

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera ogólne informacje dotyczące Towarzystwa, uproszczoną strukturę Grupy NN i wyniki z działalności zakładu ubezpieczeń w okresie sprawozdawczym tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

A.1 Działalność

Informacje ogólne

Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie, ul. Topiel 12 zostało zawiązane Aktem Notarialnym z dnia 1 sierpnia 1994 roku i postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XVI Wydział Gospodarczy-Rejestrowy z dnia 8 sierpnia 1994 roku oraz wpisane do rejestru handlowego w Dziale B pod numerem 41163.

W dniu 13 lipca 2001 roku postanowieniem Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy XIX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Towarzystwo zostało wpisane do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 25443. Czas trwania Spółki jest nieoznaczony.

Przedmiotem działalności Towarzystwa jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej w zakresie ubezpieczeń na życie. Towarzystwo prowadzi działalność w następujących liniach biznesowych: ubezpieczenia zdrowotne; ubezpieczenia z udziałem w zyskach; ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym; pozostałe ubezpieczenia na życie.

Towarzystwo nie prowadzi działalności w zakresie reasekuracji czynnej.

Towarzystwo prowadzi działalność w Polsce.

Kapitał akcyjny Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 41 000 000 zł.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku akcjonariuszem Towarzystwa jest firma NN Continental Europe Holdings B.V., która posiada 100% udziałów (205.000 akcji imiennych spółki - zwykłych).

Towarzystwo wchodzi w skład grupy kapitałowej, którą tworzy spółka NN Group N.V. i podmioty zależne od spółki NN Group N.V. (dalej jako: Grupa NN). NN Group N.V. jest publiczną spółką z ograniczoną odpowiedzialnością (naamloze vennootschap) zawiązaną na podstawie ustawodawstwa Holandii, prowadzącą działalność ubezpieczeniowo-inwestycyjną.

Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Grupą NN, do której należy Towarzystwo jest Dutch Central Bank (DNB) z siedzibą w Holandii pod adresem Westeinde 1, 1017 ZN Amsterdam, The Netherlands.

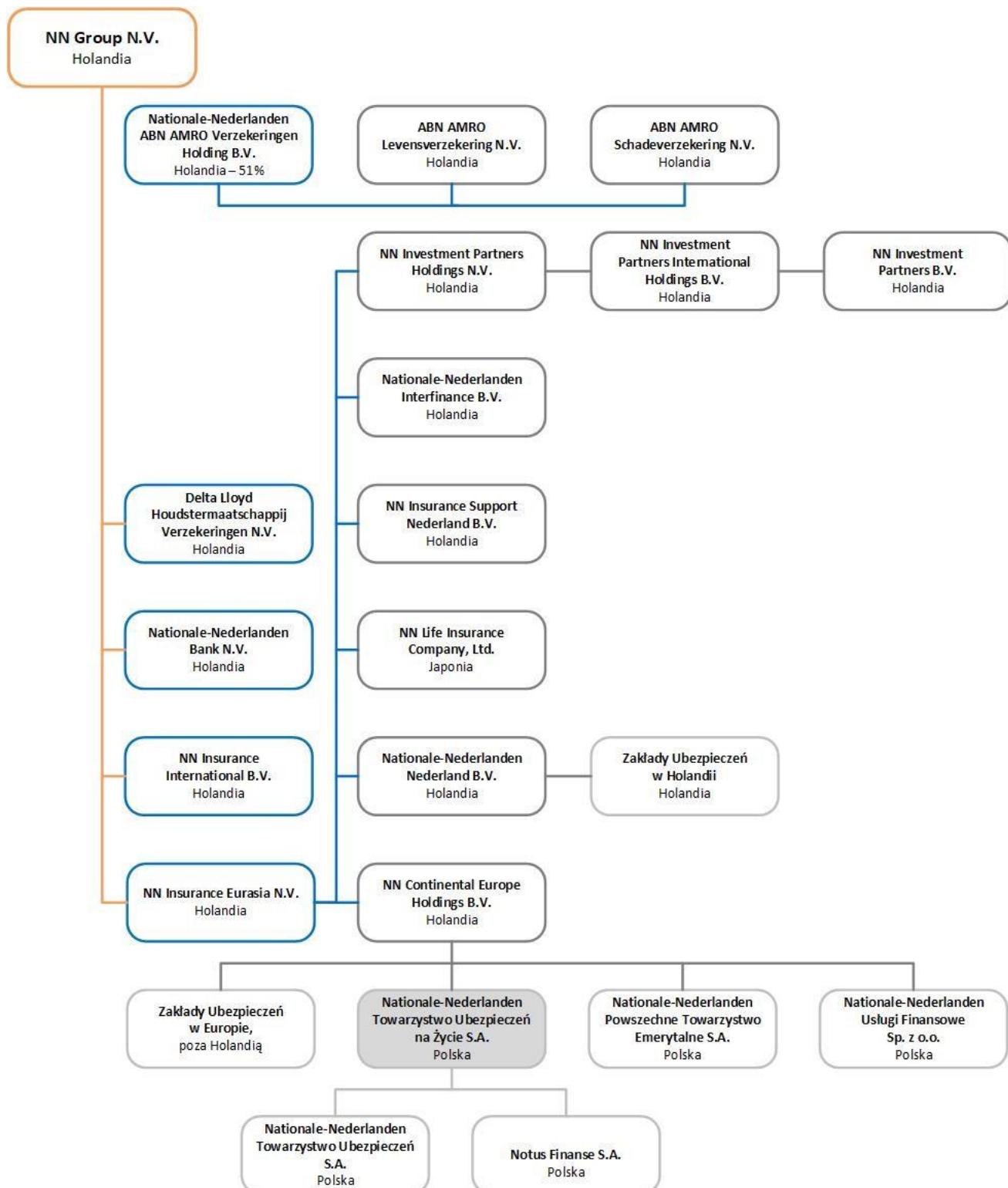
Organem nadzoru odpowiedzialnym za nadzór nad Towarzystwem jest Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 20.

Biegłym rewidentem Towarzystwa jest Pan Marcin Dymek, kluczowy biegły rewident, nr ewidencyjny 9899, działający w imieniu firmy audytorskiej - KPMG Audit Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., z siedzibą w Warszawie, ul. Inflancka 4A.

Działalność i wyniki operacyjne

Uproszczona struktura Grupy NN i wykaz istotnych zakładów powiązanych

Uproszczona struktura Grupy NN przedstawia się następująco:

Działalność i wyniki operacyjne

A.2 Wynik z działalności ubezpieczeniowej

Wynik z działalności ubezpieczeniowej prezentowany jest w rocznym sprawozdaniu finansowym w formularzach wyniku technicznego ubezpieczeń na życie. Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej przedstawione zostały w niniejszym sprawozdaniu w części F w formularzu S.05.01 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty według linii biznesowych.

Wynik techniczny Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2019 i za rok kończący się 31 grudnia 2018, w podziale na grupy ubezpieczeniowe przedstawia poniższa tabela.

Dane w tys. zł						Wynik techniczny ubezpieczeń na życie
	Grupa 1	Grupa 2	Grupa 3	Grupa 4	Grupa 5	Razem
za rok 2018	70 249	-1 022	-22 091	0	174 970	222 106
za rok 2019	88 980	-35	-43 373	0	198 992	244 563

Portfel ubezpieczeń w grupie 3 z roku na rok maleje, co wynika ze strategii Towarzystwa i skupieniu się na produktach ochronnych. Malejący portfel to niższe przychody. Jednocześnie w roku 2019 w stosunku do roku 2018 wzrosły koszty akwizycji Towarzystwa. Istotny wzrost kosztów dotyczył głównie: wzrostu prowizji odnowieniowej wynikający z systemu wynagradzania, kosztów dystrybucji oraz kosztów początkowych alokowanych. Większość tych kosztów alokowana jest do grupy 3, stąd niższy niż rok wcześniej wynik techniczny w tej grupie.

Główne pozycje składające się na wynik z działalności ubezpieczeniowej Towarzystwa, tj. składki, odszkodowania i świadczenia, zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, koszty w podziale na poszczególne linie biznesowe prezentuje poniższa tabela (w tys. zł).

Dane za rok kończący się 31 grudnia 2019 w tys. zł	Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie					Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie		
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0300	
Składki przypisane						
Brutto	R1410	401 345	127 464	681 653	324 936	1 535 398
Udział zakładów reasekuracji	R1420	3 756	130	979	8 636	13 501
Netto	R1500	397 589	127 333	680 674	316 301	1 521 897
Składki zarobione						
Brutto	R1510	397 555	128 585	681 840	321 474	1 529 454
Udział zakładów reasekuracji	R1520	3 756	130	979	8 636	13 501
Netto	R1600	393 799	128 455	680 861	312 838	1 515 954
Odszkodowania i świadczenia						
Brutto	R1610	163 502	247 331	639 252	73 304	1 123 389
Udział zakładów reasekuracji	R1620	2 491	0	325	17 227	20 043
Netto	R1700	161 012	247 331	638 927	56 077	1 103 346
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych						
Brutto	R1710	0	77 734	-78 738	-36 437	-37 442
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	220	0	220
Netto	R1800	0	77 734	-78 958	-36 437	-37 662
Koszty poniesione	R1900	121 046	20 511	61 462	260 274	463 293
Pozostałe koszty	R2500					2 304
Koszty ogółem	R2600					465 597

Działalność i wyniki operacyjne

W poniższej tabeli zaprezentowano dane porównawcze z poprzedniego okresu sprawozdawczego, (w tys. zł).

Dane za rok kończący się 31 grudnia 2018 w tys. zł	Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie				Ogółem	
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	C0240	C0300
	C0210	C0220	C0230			
Składki przypisane						
Brutto	R1410	351 769	140 713	744 996	276 814	1 514 292
Udział zakładów reasekuracji	R1420	3 357	138	985	7 441	11 921
Netto	R1500	348 412	140 575	744 010	269 373	1 502 371
Składki zarobione						
Brutto	R1510	348 000	141 719	744 946	273 736	1 508 401
Udział zakładów reasekuracji	R1520	3 357	138	985	7 441	11 921
Netto	R1600	344 643	141 581	743 961	266 296	1 496 480
Odszkodowania i świadczenia						
Brutto	R1610	138 617	288 924	601 974	49 250	1 078 764
Udział zakładów reasekuracji	R1620	2 155	36	212	2 167	4 569
Netto	R1700	136 462	288 888	601 761	47 083	1 074 195
Zmiana stanu pozostały rezerw techniczno-ubezpieczeniowych						
Brutto	R1710	0	102 163	226 815	-30 683	298 295
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	-98	0	-98
Netto	R1800	0	102 163	226 913	-30 683	298 394
Koszty poniesione	R1900	120 277	23 801	85 274	251 163	480 515
Pozostałe koszty	R2500					2 246
Koszty ogółem	R2600					482 761

W 2019 roku odnotowano wyższy przypis składki regularnej brutto - wzrost mierzony rok do roku wyniósł 4.1%. Głównym powodem tej zmiany był przyrost składki przypisanej regularnej brutto z produktów ochronnych sprzedawanych przez kanał Bancassurance (22.3%) oraz przyrost składki przypisanej z grupowych ubezpieczeń na życie (21.8%) oferowanych przez kanał agencki i brokerów. Towarzystwo zarejestrowało natomiast niższy przypis składki jednorazowej brutto, spadek mierzony rok do roku wyniósł 17.7%, jest spowodowany znacznym spadkiem sprzedaży produktu ze składką jednorazową: ubezpieczenia portfelowe (ULS2) sprzedawanego za pośrednictwem ING Banku Śląskiego.

Dynamicznie rosnący portfel ubezpieczeń grupowych i produktów sprzedawanych przez kanał Bancassurane pociąga za sobą wzrost świadczeń z tych ubezpieczeń. Spadek portfela niesprzedawanych produktów endowment oraz produktów z UFK powoduje malejącą wartość wypłat z tych produktów. Towarzystwo nie odnotowuje większych odchyleń w poziomie świadczeń do składki w poszczególnych produktach, a zmiana tej relacji liczona dla całych linii biznesowych wynika ze zmieniającej się struktury portfela.

A.3 Wynik z działalności lokacyjnej (inwestycyjnej)

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2019 wyniósł 313 638 tys. zł., w tym bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 155 876 tys. zł.

Wynik z działalności lokacyjnej Towarzystwa za rok kończący się 31 grudnia 2018 wyniósł - 97 567 tys. zł., w tym bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) ujęto zyski w wysokości 125 609 tys. zł.

W poniższych tabelach zaprezentowano przychody i koszty z działalności lokacyjnej oraz zyski i straty ujęte bezpośrednio w kapitale własnym (kapitał z aktualizacji wyceny) za rok kończący się 31 grudnia 2019 oraz za rok kończący się 31 grudnia 2018, w podziale na istotne grupy aktywów (w tys. zł).

Działalność i wyniki operacyjne

Wynik z działalności lokacyjnej 2019 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Niezrealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Niezrealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	
					Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	146 948	29	12 976	30 988	155 876	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	0	0	0	15 876	0	0
Dłużne papiery wartościowe	120 824	29	11 782	15 112	139 379	0
Obligacje państwowie	107 123	0	2 598	1 087	133 445	0
Obligacje korporacyjne	13 702	29	9 184	14 025	5 934	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	18 808	0	601	0	16 497	0
Instrumenty pochodne	5 699	0	463	0	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	1 616	0	131	0	0	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	152 820	1 558 317	20 540	1 479 970	0	0
Razem:	299 768	1 558 345	33 517	1 510 958	155 876	0

Wynik z działalności lokacyjnej 2018 rok

Kategoria aktywów	Przychody z lokat	Niezrealizowane zyski z lokat	Koszty działalności lokacyjnej	Niezrealizowane straty na lokatach	Zyski i straty ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny	
					Zyski	Straty
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	146 221	18	33 720	26 414	125 609	0
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	0	0	0	17 412	0	0
Dłużne papiery wartościowe	123 815	18	32 885	7 739	125 126	0
Obligacje państwowie	111 229	0	22 209	4 060	119 710	0
Obligacje korporacyjne	12 585	18	10 675	3 679	5 417	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	18 004	0	383	0	483	0
Instrumenty pochodne	2 883	0	357	1 263	0	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	1 520	0	95	0	0	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	163 509	1 717 756	34 227	2 030 710	0	0
Razem:	309 730	1 717 774	67 947	2 057 125	125 609	0

Spadek przychodów z aktywów posiadanych z tytułu ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym był rezultatem między innymi niższego zysku zrealizowanego na instrumentach pochodnych (spadek o 5 241 tys. zł) oraz niższego zysku na sprzedaży instrumentów udziałowych (spadek o 2 935 tys. zł), co jest związane ze zmianą ekspozycji na tego typu instrumenty.

Działalność i wyniki operacyjne

Niższe niezrealizowane straty na lokatach dotyczyły przede wszystkim aktywów posiadanych z tytułu ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym i były głównie rezultatem zmian wartości rynkowych dwóch największych ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych inwestujących w fundusze akcyjne, głównie w NN FIO Indeks Odpowiedzialnego Inwestowania (dawniej NN FIO Akcji 2), którego stopa zwrotu w 2019 roku spadła o 3,25% (w analogicznym okresie 2018 roku stopa zwrotu tego funduszu spadła aż o 11,88%).

Spadek kosztów działalności lokalnej wynikał głównie ze strat zrealizowanych w 2018 roku ze sprzedaży instrumentów wchodzących w skład portfeli Towarzystwa (w wysokości 19 536 tys. zł ze sprzedaży funduszy inwestycyjnych oraz 6 172 tys. zł ze sprzedaży obligacji).

Wzrost zysków ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny był efektem wyższych cen rynkowych funduszy inwestycyjnych wchodzących w skład portfeli Towarzystwa (NN Global High Yield oraz NN Emerging Markets Debt HC – wzrosty cen o ok. 8% r/r) oraz wyższych cen kilku obligacji Skarbu Państwa.

A.4 Wyniki z pozostałych rodzajów działalności

Zgodnie z Ustawą z dnia 15 stycznia 2016 roku o podatku od niektórych instytucji finansowych opodatkowaniu podlegają aktywa wskazanych instytucji finansowych, w tym zakładów ubezpieczeń. Stawka podatku wynosi 0,0366% podstawy opodatkowania miesięcznie, z uwzględnieniem możliwych wyłączeń przedmiotowych i podmiotowych.

Za rok kończący się 31 grudnia 2019 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2019 roku, wyniósł 29 290 tys. zł.

Za rok kończący się 31 grudnia 2018 koszt podatku od niektórych instytucji finansowych, zapłaconego przez Towarzystwo w 2018 roku, wyniósł 29 195 tys. zł.

Leasing

Towarzystwo jest stroną umów leasingu operacyjnego, na podstawie których przyjmuje do odpłatnego używania obce środki trwałe przez uzgodniony okres.

Według stanu na 31 grudnia 2019 roku Towarzystwo używało 41 samochodów osobowych na podstawie umów leasingu operacyjnego zawartych z Alphabet Polska Fleet Management Sp. z o.o. Ostania umowa, z której wynikają zobowiązania z tytułu leasingu oraz najmu samochodów osobowych wygasa w październiku 2020 roku.

Wartość początkowa samochodów w leasingu wyniosła 4 233 tys. zł.

Towarzystwo jest również stroną umowy leasingu operacyjnego powierzchni biurowej (siedziby Centrali) w budynku mieszącym się przy ul. Topiel 12 w Warszawie. Umowa wygasa w grudniu 2022 roku.

Suma zdyskontowanych przyszłych faktycznych opłat leasingowych wyniosła 10 662 tys. zł (w tym: 634 tys. zł samochody, 10 028 tys. zł biuro).

Zobowiązania leasingowe z tytułu wspomnianych umów są ujawnione w bilansie ekonomicznym w pozycji R0810 Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych.

Opłaty leasingowe z tytułu wspomnianych umów, ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat na podstawie faktur od dostawców przez okres trwania leasingu. Opłaty leasingowe zaliczane są do kosztów działalności operacyjnej.

W 2019 roku Towarzystwo poniosło z tytułu leasingu operacyjnego samochodów koszty w wysokości 919 tys. zł.

W roku kończącym się 31 grudnia 2018 koszt ten wyniósł 736 tys. zł.

W 2019 roku Towarzystwo poniosło koszty z tytułu wynajmu powierzchni biurowej (siedziby Centrali) w wysokości 3 561 tys. zł.

W roku kończącym się 31 grudnia 2018 koszt ten wyniósł 3 449 tys. zł.

Inwestycje związane z sekurytyzacją

Towarzystwo nie posiada inwestycji związanych z sekurytyzacją.

A.5 Wszelkie inne informacje

Nie wystąpiły inne istotne informacje w zakresie wyników Towarzystwa, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

System zarządzania

B. System zarządzania

Wstęp

Poniższy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące systemu zarządzania, stosowanego przez Towarzystwo, w tym opis zapewnienia odpowiednich kompetencji, procesu przeprowadzania własnej oceny ryzyka, systemu kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem, funkcji audytu wewnętrznego, funkcji zgodności z przepisami, funkcji aktuarialnej, stosowanych zasad outsourcingu oraz ocenę adekwatności systemu zarządzania.

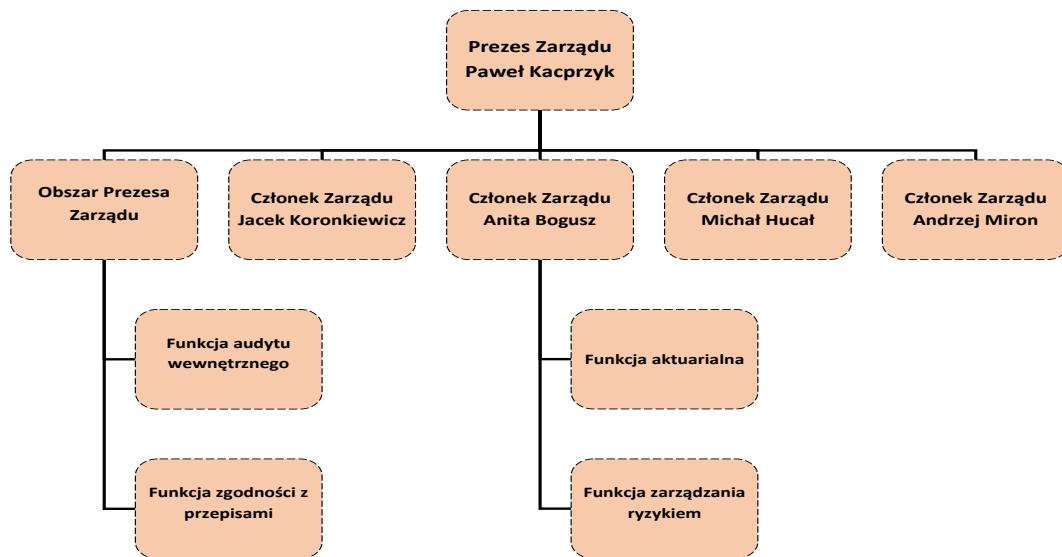
B.1 Informacje ogólne o systemie zarządzania

W ocenie Towarzystwa funkcjonujący w nim system zarządzania jest adekwatny do specyfiki prowadzonej działalności, jej skali oraz złożoności ryzyk, którymi zarządza, jak również skutecznie wspiera realizację celów strategicznych oraz bieżących działań biznesowych i operacyjnych.

Efektywne i skuteczne zarządzanie działalnością Towarzystwa jest możliwe dzięki odpowiedniej strukturze organizacyjnej, uwzględniającej jasny i odpowiedni podział obowiązków, zakres odpowiedzialności i podległości służbowej oraz skuteczny system przekazywania informacji. Rada Nadzorcza, w ramach wypełniania swoich funkcji i odpowiedzialności, zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

Umiejscowienie funkcji kluczowych w ramach schematu organizacyjnego Towarzystwa

Na poniższym schemacie zaprezentowany został podział struktury organizacyjnej na poszczególnych Członków Zarządu Towarzystwa wraz z umiejscowieniem innych funkcji kluczowych wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Zarząd

Zarząd odpowiada za prowadzenie spraw i reprezentację Towarzystwa. Pracami Zarządu kieruje Prezes Zarządu.

Poniżej zaprezentowany został zakres odpowiedzialności i podział obowiązków pomiędzy Członkami Zarządu Nationale-Nederlanden Towarzystwa Ubezpieczeń na życie S.A. według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

System zarządzania

Prezes Zarządu Pan Paweł Kacprzyk nadzoruje:

- obszar zarządzania zasobami ludzkimi – do którego zadań należy w szczególności opracowanie i realizacja polityki w zakresie doboru i rozwoju kadr, przygotowanie programu szkoleń, prowadzenie spraw kadrowo-płacowych;
- obszar audytu wewnętrznego – do którego zadań należy w szczególności dostarczanie niezależnej oceny efektywności środków ograniczających ryzyko w procesach biznesowych oraz udzielanie rekomendacji mających na celu poprawę tych środków oraz/lub systemu zarządzania ryzykiem;
- obszar obsługi prawnej – do którego zadań należy w szczególności świadczenie pomocy prawnej w bieżącej działalności Towarzystwa, udzielanie opinii, przygotowywanie projektów umów, wniosków i informacji do sądów i urzędów, udział w opracowywaniu ogólnych warunków ubezpieczenia, reprezentowanie Towarzystwa przed sądami i organami administracji;
- obszar Compliance – do którego zadań należy w szczególności doradzanie Zarządu Towarzystwa i Radzie Nadzorczej Towarzystwa w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa oraz wytycznymi i rekomendacjami nadzorczymi, ocena możliwego wpływu wszelkich zmian stanu prawnego na działalność Towarzystwa w ramach obszaru nadzorowanego przez Departament Zarządzania ryzykiem braku zgodności, określenie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacjiewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania, rekomendowanie działań w zakresie usunięcia nieprawidłowości oraz ograniczania ryzyka braku zgodności w prowadzonej przez Towarzystwo działalności;
- obszar ochrony danych osobowych - do którego zadań należy w szczególności zapewnienie procesów przetwarzania danych osobowych z przepisami prawa, pełnienie roli Inspektora Ochrony Danych Osobowych;
- obszar komunikacji – do którego zadań należy w szczególności public relations; organizowanie kontaktów z mediami oraz komunikacja korporacyjna;
- obszar obsługi klienta – do zadań którego należy w szczególności ocena ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting), rejestracja i administrowanie umowami ubezpieczeniowymi, przyjmowanie i ewidencja składek ubezpieczeniowych, rozpatrywanie i wypłata zgłoszeń o odszkodowanie, rozpatrywanie skarg i reklamacji klientów, zarządzanie korespondencją.

Członek Zarządu Pan Jacek Koronkiewicz nadzoruje:

- obszar finansów i rachunkowości – do zadań, którego należy w szczególności zapewnienie obsługi finansowej, księgowej Towarzystwa oraz raportowania finansowego w zakresie statutowym i regulacyjnym;
- obszar controllingu – do zadań którego należy w szczególności budżetowanie, kontrola wykonania planów finansowych, zapewnienie bieżącej i okresowej informacji zarządczej, sprawozdawczość finansowa według standardów międzynarodowych;
- obszar przeciwdziałania praniu pieniędzy – do którego zadań należy zapewnienie procesów zapobiegających praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu;
- obszar zakupów – do zadań którego należy w szczególności zapewnienie efektywnego procesu zamawiania i realizowania zakupów towarów i usług na potrzeby Towarzystwa;
- obszar administracji – do którego zadań należy w szczególności zapewnienie materiałów biurowych i zasobów materiałowych niezbędnych do prowadzenia bieżącej pracy Towarzystwa, administracja budynku, w którym znajduje się siedziba Towarzystwa, obsługa Biura Zarządu, BHP.

Członek Zarządu Pani Anita Bogusz nadzoruje:

- obszar sprawozdawczości aktuarialnej - do którego zadań należy w szczególności wyznaczanie i raportowanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych oraz środków własnych, weryfikowanie adekwatności rezerw, rozwój i utrzymanie modeli aktuarialnych, wyznaczanie projekcji aktuarialnych i finansowych dla potrzeb planowania;
- obszar zarządzania ryzykiem aktuarialnym - do którego zadań należy w szczególności wyliczenia i raportowanie wymogów kapitałowych dla potrzeb Wypłacalności II, ocena dopasowania aktywów i pasywów (płynności), wyznaczanie finansowych limitów ryzyka i ocena ryzyka i wypłacalności, nadzór nad reasekuracją i oceną ryzyka ubezpieczeniowego (underwriting);
- obszar zarządzania ryzykiem niefinansowym - do którego zadań należy w szczególności ocena, identyfikacja i monitorowanie ryzyka operacyjnego, zarządzanie ryzykiem defraudacji, zarządzanie ryzykiem informacji, prowadzenie postępowań wyjaśniających w przypadku incydentów operacyjnych, koordynacja procesu zapewnienia ciągłości działania oraz zarządzanie kryzysowe.

System zarządzania

Członek Zarządu Pan Michał Hucał (do 31 grudnia 2019 roku) / **Pani Edyta Fundowicz** (od 1 stycznia 2020 roku) nadzoruje:

- obszar marketingu – do którego zadań należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie polityki produktowej i marketingowej, zapewnienie prawidłowej wyceny i konstrukcji produktu, prowadzenie kampanii reklamowych, analiza rynku i pozycji konkurencyjnej Towarzystwa, analiza doświadczenia klienta i prowadzenie akcji retencyjnych;
- obszar rozwoju rozwiązań biznesowych i Sparklab - do którego zadań należy w szczególności wykonywanie obowiązków właściciela biznesowego oraz product ownera w metodologii agile w zakresie systemów informatycznych powierzonych jednostce organizacyjnej; kreowanie i wdrażanie innowacji, szczególnie na styku technologii i konsumenta;
- obszar sprzedaży bezpośredniej – do którego zadań należy w szczególności prowadzenie akcji marketingowych oraz sprzedawczych poprzez Call Center oraz wsparcie sprzedaży w digital na stronie www.nn.pl;
- obszar sprzedaży - do którego należy w szczególności opracowywanie i wdrażanie zasad polityki sprzedawczej Towarzystwa, współpraca Towarzystwa z agentami, brokerami i multiagencjami, podmiotami z obszaru Bancassurance i Affinity, zarządzanie jakością sprzedaży, naliczanie i wypłata prowizji, przeprowadzanie szkoleń dla sieci sprzedaży, egzaminowanie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne oraz zgłaszanie agentów i osób wykonujących czynności agencyjne do rejestru agentów ubezpieczeniowych.

Członek Zarządu Pan Andrzej Miron nadzoruje:

- obszar technologii informatycznej i bezpieczeństwa – do zadań którego należy w szczególności zapewnienie obsługi Towarzystwa w zakresie sprzętu i oprogramowania informatycznego oraz innych rozwiązań technicznych;
- obszar zarządzania projektami – do zadań którego należy w szczególności raportowanie postępów w realizacji planu projektu, raportowanie realizacji budżetu, rejestrowanie ryzyk i problemów, raportowanie wniosków o zmiany, przekazywanie wszystkim istotnym interesariuszom na bieżąco aktualnych informacji na potrzeby regularnych posiedzeń Komitetu Sterującego.

Inne Kluczowe Funkcje

W Towarzystwie powołane zostały Osoby Nadzorujące Inne Kluczowe Funkcje, w tym Funkcję Zarządzania Ryzykiem pełnioną przez Dyrektora ds. Zarządzania Ryzykiem Niefinansowym (ryzyko operacyjne) oraz Dyrektora ds. Zarządzania Ryzykiem Aktuarialnym (ryzyko finansowe), Funkcję Aktuarialną pełnioną przez Dyrektora Działu Sprawozdawczości Finansowej dla Celów Rachunkowości (wyznaczanie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby rachunkowości i wypłacalności), Funkcję Zgodności z Przepisami (Compliance) pełnioną przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance i Funkcję Audytu Wewnętrznego pełnioną przez Menadżera ds. Audytu.

Niezależność funkcji kluczowych

Osoby pełniące inne kluczowe funkcje, z racji pełnionych obowiązków, mają zapewnioną możliwość eskalacji spornych kwestii na wyższy poziom struktury zarządzania zarówno w ramach Towarzystwa jak również Grupy NN.

Niezależność kluczowych funkcji zapewniona jest również poprzez prawo do regularnego uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu Towarzystwa. Dodatkowo, przynajmniej raz do roku osoba pełniąca inną kluczową funkcję, w ramach swoich obowiązków, przedstawia Radzie Nadzorczej Towarzystwa sprawozdanie z wykonywania czynności należących do tej kluczowej funkcji.

Umiejscowienie funkcji kluczowych w strukturze organizacyjnej (w obszarze Prezesa Zarządu lub Pionie Ryzyka) zapewnia operacyjną niezależność od innych jednostek biznesowych.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Do głównych zadań Funkcji Zarządzania Ryzykiem należy m.in. doradzanie zarządzającym Towarzystwa w zakresie spraw mogących mieć istotny wpływ na profil ryzyka przedsiębiorstwa, monitorowanie systemu zarządzania ryzykiem, analiza profilu ryzyka i ocena nowych ryzyk, przeprowadzanie procesu ORSA (własna ocena ryzyka i wypłacalności) oraz raportowanie informacji dot. ekspozycji na ryzyko.

Funkcja Aktuarialna

Do głównych obowiązków Funkcji Aktuarialnej należy nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości.

System zarządzania

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Zarząd Towarzystwa jest właścicielem ryzyka compliance i ponosi odpowiedzialność za podejmowanie strategicznych działań lub decyzji, które pociągają za sobą takie ryzyko.

Zarząd jest odpowiedzialny za stworzenie środowiska, w którym respektowane są Zasady Postępowania i Wartości Nationale-Nederlanden, a pracownicy są świadomi swoich obowiązków wynikających z tych zasad.

Zarząd identyfikuje i komunikuje minimalne wymagania, które muszą być spełniane przez każdego pracownika podczas wykonywania codziennych obowiązków służbowych.

Główne zadania Zarządu w ramach zarządzania zgodnością (compliance):

- zapewnienie znajomości i stosowania zasad i polityk compliance,
- wspieranie kultury compliance,
- skuteczne zarządzanie ryzykiem compliance.

Zarząd powierzył sprawowanie Funkcji Compliance specjalnie stworzonej komórce organizacyjnej tj. Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance. Zadaniem Funkcji Compliance jest wspieranie Zarządu i kierowników komórek organizacyjnych w zarządzaniu ryzykiem compliance.

Zarząd Towarzystwa zapewnia Departamentowi Zarządzania Ryzykiem Compliance odpowiednie zasoby kadrowe, budżet oraz narzędzia niezbędne do skutecznego wykonywania zadań, jak również umożliwia systematyczne podnoszenie kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników tego Departamentu.

Osobą nadzorującą Funkcję Compliance jest Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance. Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance ma zapewnioną organizacyjną niezależność w następujący sposób:

1. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance jest powoływanym i odwoływanym za zgodą Rady Nadzorczej Towarzystwa oraz ma możliwość eskalacji spornych kwestii na wyższy poziom struktury zarządzania, w tym zarówno na poziomie Towarzystwa jak i Grupy NN;
2. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance raportuje bezpośrednio do Prezesa Zarządu Towarzystwa i ma prawo bezpośredniego dostępu do posiedzeń Zarządu oraz bezpośredniego kontaktu z Członkami Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Departament Compliance w sposób aktywny identyfikuje, dokumentuje i ocenia ryzyko compliance związane z działalnością operacyjną Towarzystwa, oferowanymi i projektowanymi produktami. Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance lub wyznaczony przez niego pracownik Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance jest członkiem stałym Komitetu ds. Jakości Sprzedaży z prawem głosu oraz veta co do podejmowanych tam decyzji np. odnośnie przedstawicieli i pośredników, którzy działały z naruszeniem standardów lub prawa. Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance przedstawia regularnie Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej informacje na temat zmian w przepisach prawa wraz z oceną ich wpływu na działalność Towarzystwa.

Raz do roku Zarządowi Towarzystwa oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa przedstawiane jest sprawozdanie z czynności wykonanych w ramach Funkcji Compliance oraz informacja o wykonywaniu Zasad Ładu Korporacyjnego dla Instytucji Nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego. Za przygotowanie i przedstawienie wskazanych powyżej sprawozdań odpowiada Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance.

W powyższym zakresie nie wystąpiły istotne zmiany w 2019 roku.

Funkcja Audytu Wewnętrznego

Do obowiązków Funkcji Audytu Wewnętrznego należy m. in przygotowanie, wykonanie audytu oraz wydawanie rekomendacji na podstawie wykonanych prac i przygotowanie raportu z ustaleniami, obserwacjami oraz rekomendacjami.

Struktura Komitetów Towarzystwa

W ramach systemu zarządzania w Towarzystwie działają komitety, których zadaniem jest wspieranie efektywnych i transparentnych procesów oraz podejmowanie decyzji. Zakres uprawnień, jak również cel, odpowiedzialność i role zostały określone w odpowiednich regulaminach własnych każdego z komitetów.

Poniżej zaprezentowano strukturę komitetów działających w Towarzystwie według stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku.

Komitet ds. Audytu

W ramach Rady Nadzorczej Towarzystwa działa Komitet ds. Audytu.

Do obowiązków komitetu ds. Audytu należy w szczególności:

System zarządzania

- monitorowanie skuteczności Systemów Kontroli Wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie procesu sprawozdawczości finansowej;
- monitorowanie wykonywania rewizji finansowej w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta firmy audytorskiej w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Towarzystwa są świadczone usługi inne niż badanie sprawozdań finansowych.

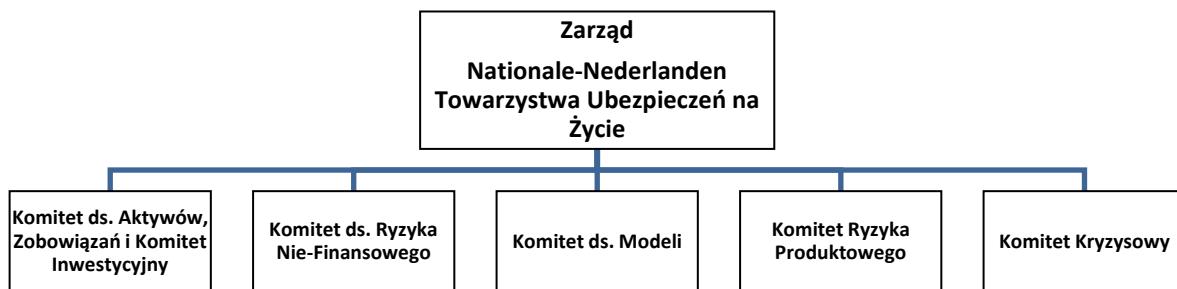
W skład Komitetu ds. Audytu na dzień 31 grudnia 2019 roku wchodzili:

- Pan Paweł Śliwiński – przewodniczący
- Pan Guustaf Albertus Schoorlemmer
- Pan Tomasz Gabrusewicz.

Komity ds. Rzyka

W celu wsparcia zarządzających Towarzystwa w nadzorowaniu wszelkich spraw związanych z ryzykiem, kapitałem, produktami oraz modelami została utworzona struktura Komitetów ds. Rzyka.

Poniżej zaprezentowano przegląd struktury organizacyjnej Komitetów ds. Rzyka działających w Towarzystwie:

- Komitek ds. Aktywów, Zobowiązań i Komitet Inwestycyjny nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem finansowym;
- Komitek ds. Rzyka Niefinansowego nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem niefinansowym (ryzyko operacyjne i ryzyko niezgodności z przepisami);
- Komitek ds. Modeli nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem związanym z modelami aktuarialnymi;
- Komitek ds. Rzyka Produktowego i Portfelowego nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem produktowym i portfelowym;
- Komitek Kryzysowy nadzoruje wszystkie sprawy związane z ryzykiem sytuacji kryzysowych i jest to komitet zwoływany w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Uprawnienia komitetów są delegowane przez Zarząd Towarzystwa. W celu zapewnienia konsekwencji w działaniu, w skład każdego z komitetów wchodzi, co najmniej jeden z Członków Zarządu Towarzystwa.

Stale Komity wspierające System Kontroli Wewnętrznej

Stalymi komitetami wchodzącyimi w skład systemu kontroli wewnętrznej (w ramach I linii obrony) są m.in.:

System zarządzania

- Komitet ds. Jakości Sprzedaży, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością sprzedaży produktów ubezpieczeniowych;
- Komitet ds. Jakości Danych, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z jakością danych wykorzystywanych do raportowania finansowego na potrzeby wypłacalności;
- Komitet ds. Bezpieczeństwa Fizycznego i Personalnego, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z Bezpieczeństwem Higieny Pracy;
- Komitet Biznesowo-Technologiczny, który nadzoruje proces decyzyjny dotyczący uruchamiania i realizacji projektów.

Linie obrony Systemu Zarządzania Ryzykiem

Funkcjonujący w Towarzystwie System Zarządzania Ryzykiem (ZR) bazuje na trzech liniach obrony, w skład których wchodzą:

- I linia - poszczególne obszary biznesowe - odpowiadają za zarządzanie ryzykiem i działanie w ramach apetytu na ryzyko Towarzystwa przy podejmowanych decyzji biznesowych;
- II linia - Departament Zarządzania Ryzykiem Zgodności (Compliance), Departament Prawny, Pion Zarządzania Ryzykiem - monitoruje profil i poziom ryzyka, doradza kadrze zarządzającej optymalizację profilu ryzyka oraz ocenia jakość zarządzania ryzykiem przez I linię;
- III linia - Dział Audytu Wewnętrzne - funkcjonuje całkowicie niezależnie od I II linii obrony, dokonuje oceny ogólnej skuteczności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wydaje konkretne zalecenia mające na celu dalsze usprawnianie procesów lub struktury zarządzania i kontroli ryzyka.

Rada Nadzorcza

Obowiązki Rady Nadzorczej w ramach systemu zarządzania zostały opisane szczegółowo w Regulaminie Rady Nadzorczej. W ramach wypełniania swoich funkcji, Rada Nadzorcza m.in. zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem we wszystkich obszarach oraz nadzoruje efektywność systemu zarządzania.

W skład Rady Nadzorczej Towarzystwa na dzień 31 grudnia 2019 roku wchodzili:

- Pan Fabian Joachim Rupprecht - przewodniczący,
- Pan Paweł Śliwiński – wiceprzewodniczący (członek niezależny),
- Pan Guustaaf Albertus Schoorlemmer,
- Pan Tomasz Gabrusewicz (członek niezależny).

Poszczególni Członkowie Rady Nadzorczej nie mają wyznaczonego podziału obowiązków z wyłączeniem funkcji przewodniczącego i wiceprzewodniczącego.

Do kompetencji Rady Nadzorczej należy w szczególności:

- opiniowanie sprawozdania finansowego Towarzystwa oraz sprawozdania Zarządu z działalności Towarzystwa, a także zatwierdzanie sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- opiniowanie wniosków Zarządu w sprawach podziału zysku lub pokrycia straty;
- zatwierdzanie przewidzianych w statucie regulaminów z wyjątkiem regulaminu Rady Nadzorczej;
- zatwierdzenie wniosków Zarządu na dokonywanie czynności prawnych polegających na zaciąganiu zobowiązań przekraczających 100% kapitału zakładowego;
- zatwierdzenie i nadzorowanie realizacji strategii zarządzania ryzykiem, w tym w obszarze reasekuracji;
- dokonywanie oceny stosowanych zasad wprowadzonych na podstawie wydanych przez Komisję Nadzoru Finansowego „Zasad Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”;
- zatwierdzenie regulacji określających zasady wynagradzania Członków Zarządu oraz nadzór na wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonanie weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia;

System zarządzania

- przygotowywanie i przedstawianie Walnemu Zgromadzeniu raz w roku raportu z oceny funkcjonowania polityki wynagradzania;
- sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego;
- sprawowanie nadzoru nad efektywnością systemu zarządzania produktem oraz monitorowanie realizacji zasad i procedur badania adekwatności produktu;
- wybór firmy audytorskiej do badania sprawozdań finansowych Towarzystwa oraz sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej Towarzystwa;
- przedstawienie Walnemu Zgromadzeniu uzasadnienia wyboru firmy audytorskiej w przypadku gdy decyzja Rady nadzorczej odbiega od rekomendacji Komitetu ds. Audytu lub w przypadku, gdy zadania Komitetu ds. Audytu wykonywane są przez Radę Nadzorcą;
- zawieszanie w czynnościach Członków Zarządu.

W ramach Rady Nadzorczej działa opisany wyżej Komitet ds. Audytu.

Istotne zmiany w stosunku do roku poprzedniego

W 2019 roku następowały zmiany na stanowiskach osób kluczowych, zmiany w zakresach odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu oraz zmiany w składzie Rady Nadzorczej Towarzystwa:

- w dniu 10 stycznia 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pana Pawła Kacprzyka w skład Zarządu z dniem 1 lutego 2019 roku oraz uchwałę o powierzeniu panu Pawłowi Kacprzykowi funkcji Prezesa Zarządu pod warunkiem uzyskania zezwolenia KNF. W dniu 26 lutego 2019 roku Komisja Nadzoru Finansowego jednogłośnie udzieliła zgodę na powołanie Pawła Kacprzyka na stanowisko Prezesa Zarządu Towarzystwa,
- w dniu 25 lutego 2019 roku. Pan Guustaaf Albertus Schoorlemmer złożył rezygnację z pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa z dniem 18 marca 2019 roku,
- w dniu 19 marca 2019 r. Rada Nadzorcza Towarzystwa powierzyła Panu Fabianowi Joachimowi Rupprechtowi funkcję Przewodniczącego Rady Nadzorczej Towarzystwa,
- w dniu 30 sierpnia 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pana Andrzeja Mirona w skład Zarządu z dniem 1 września 2019 roku,
- 26 listopada 2019 roku pan Michał Huciął złożył rezygnację z pełnienia funkcji członka Zarządu ze skutkiem na 31 grudnia 2019 roku,
- w dniu 18 grudnia 2019 roku nastąpiła zmiana na stanowisku osoby kluczowej nadzorującej funkcję aktuarialną dla celów wypłacalności. Zarząd Towarzystwa odwołał Pana Szymona Łuczków i powołał do pełnienia tej funkcji Panią Małgorzatę Sujecką-Żebrowską,
- w dniu 19 grudnia 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pani Edyty Fundowicz w skład Zarządu z dniem 1 stycznia 2020 roku,
- w dniu 19 grudnia 2019 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pani Magdaleny Macko-Gińskańskiej w skład Zarządu z dniem 1 stycznia 2020 roku.

W dniu 4 marca 2020 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o powołaniu pani Renaty Kulej w skład Rady Nadzorczej.

Ostateczny zakres odpowiedzialności poszczególnych Członków Zarządu obowiązujący na dzień 31 grudnia 2019 roku został przedstawiony na początku rozdziału.

W 2019 roku Towarzystwo dokonało zmiany w systemie zarządzania polegającej na powołaniu w skład Zarządu członka odpowiedzialnego za obszar technologii informatycznej i bezpieczeństwa oraz obszar zarządzania projektami.

Polityka wynagradzania

Towarzystwo przyjęło politykę wynagradzania pracowników, Członków Zarządu Towarzystwa oraz Członków Rady Nadzorczej. Polityka wynagradzania pracowników i Członków Zarządu obejmuje zarówno stałe, jak i zmienne składniki wynagrodzenia. Całkowita wysokość wynagrodzenia zmiennego nie może być wyższa, niż roczne wynagrodzenie stałe. Stały składnik wynagrodzenia oparty jest na wycenie danego stanowiska oraz wynikach rocznej oceny pracowniczej. Zmienny składnik wynagrodzenia zależy od wyników osiąganych przez danego pracownika, a także od ogólnych wyników Towarzystwa.

W przypadku Członków Zarządu wynagrodzenie zmienne jest uzależnione od wyników oceny rocznej realizacji celów biznesowych danego Członka Zarządu oraz kompetencji, a także od oceny Rady Nadzorczej sposobu zarządzania przez Członka Zarządu swoim obszarem.

Dodatkowo zmienny składnik wynagrodzenia jest uzależniony od kryteriów finansowych, jak również określonych kryteriów niefinansowych. Funkcje monitorujące (podlegające CFO, CRO, CHRO, Departament Prawny, Funkcja Audytu Wewnętrznego,

System zarządzania

Funkcja Compliance, Funkcja Zarządzania Ryzykiem oraz Funkcja Aktuarialna) nie podlegają ocenie na podstawie kryteriów finansowych. Osiągnięte wyniki, formułowane na podstawie kryteriów finansowych lub niefinansowych, stanowią podstawę uprawnień do zmiennych składników wynagrodzenia (premia pracownicza). Dodatkowo, wybrani pracownicy oraz Członkowie Zarządu uprawnieni są do otrzymania akcji Grupy NN.

Członkowie Rady Nadzorczej pobierają wynagrodzenie uzależnione od udziału z posiedzeniach Rady Nadzorczej, swojego statusu (Członek zależny/niezależny), pełnionej funkcji (tj. Członek Rady Nadzorczej/Przewodniczący/Zastępca Przewodniczącego/Członek Komitetu ds. Audytu).

Towarzystwo w 2019 roku wdrożyło program Pracowniczych Planów Kapitałowych.

Informacje dotyczące istotnych transakcji

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku, Towarzystwo nie zawarło istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na zakład oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego.

B.2 Wymogi dotyczące kompetencji i reputacji

Towarzystwo posiada zasady dotyczące kompetencji i reputacji definiujące wymagania stanowiska, niezbędne kwalifikacje i doświadczenie, które są stosowane każdorazowo przy zatrudnianiu osób na kluczowe funkcje tj. stanowisko Prezesa i Członka Zarządu, członków Rady Nadzorczej oraz stanowiska osób nadzorujących inne kluczowe funkcje (Osoba Nadzorująca Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Osoba Nadzorująca Funkcję Compliance, Osoba Nadzorująca Funkcję Audytu Wewnętrznego, Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną).

Kandydat na członka Zarządu Towarzystwa musi spełniać łącznie następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękojmię prowadzenia spraw zakładu ubezpieczeń w sposób należyty.

Co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać udowodnioną znajomość języka polskiego oraz są powoływani za zgodą organu nadzoru. Ponadto, co najmniej połowa Członków Zarządu Towarzystwa, w tym Prezes Zarządu oraz Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem ubezpieczeń.

Kandydat na stanowisko Osoby Nadzorującej inną kluczową funkcję musi łącznie spełniać następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji;
- daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty;
- w przypadku funkcji aktuarialnej - jest aktuariuszem wpisanym do rejestru aktuariuszy.

Kandydat na członka Rady Nadzorczej musi łącznie spełniać następujące wymagania:

- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa;
- nie był skazany za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu;
- daje rękojmię należytego wykonywania swojej funkcji.

Co najmniej dwóch członków Rady Nadzorczej powinno spełniać kryteria niezależności wynikające z art. 129 ust. 3 Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz o nadzorze publicznym oraz przejawiające się brakiem bezpośrednich i pośrednich powiązań z Towarzystwem, członkami Zarządu i Rady Nadzorczej, znaczącymi akcjonariuszami i podmiotami z nim powiązanymi. W szczególności niezależnością powinni cechować się Członkowie Rady Nadzorczej, którzy posiadają kompetencje z dziedziny rachunkowości lub rewizji finansowej.

System zarządzania

Opis procedury używanej do oceny kwalifikacji, umiejętności i reputacji

Pracownik Pionu Zasobów Ludzkich, odpowiedzialny za proces rekrutacji na dane stanowisko w Towarzystwie, każdorazowo sprawdza czy stanowisko należy do funkcji kluczowych oraz jakie wymogi zgodnie z UoDUiR powinien spełniać kandydat.

Proces oceny kandydata na stanowisko należące do funkcji kluczowych obejmuje ocenę kompetencji i kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w sektorze ubezpieczeniowym, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności oraz uwzględnienia obowiązki powierzone tej osobie a także, o ile ma to znaczenie dla wykonywania tych obowiązków, jej umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, funkcji aktuarialnych i zarządzania.

Ocena kompetencji uwzględnia obowiązki powierzone poszczególnym osobom nadzorującym funkcje kluczowe, tak aby zapewnić należyte zróżnicowanie kwalifikacji, wiedzy i odpowiedniego doświadczenia gwarantujące profesjonalizm w zarządzaniu Towarzystwem i jego nadzorowaniu.

Ocena reputacji obejmuje ocenę uczciwości i prawidłowej sytuacji finansowej tej osoby w oparciu o informacje dotyczące jej charakteru oraz postępowania w życiu prywatnym i zawodowym, w tym dotyczące kwestii karnych, finansowych i nadzorczych mających znaczenie do celów oceny.

Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach na stanowiskach Osób Nadzorujących inne kluczowe funkcje, w terminie 7 dni od dnia dokonania zmiany. Towarzystwo informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianach w składzie Zarządu lub Rady Nadzorczej, w terminie 7 dni od dnia podjęcia uchwały o powołaniu lub odwołaniu członka zarządu, członka rady nadzorczej, a także powięźcia informacji o innym zdarzeniu powodującym zmianę składu zarządu, rady nadzorczej.

B.3 System zarządzania ryzykiem, w tym własna ocena ryzyka i wypłacalności

Strategia zarządzania ryzykiem

Strategia zarządzania ryzykiem jest zgodna ze strategią biznesową Towarzystwa i wspiera realizację strategii biznesowej. Celem strategii zarządzania ryzykiem jest zabezpieczenie stabilnego wzrostu, dodawanie wartości udziałowcom oraz klientom.

Kluczowym elementem strategii jest apetyt na ryzyko. Apetyt na ryzyko wspiera strategię biznesową, pomagając unikać podejmowania nieuchcianego lub nadmiernego ryzyka. Ma również na celu optymalizację wykorzystania kapitału. Strategia zarządzania ryzykiem wspomaga decyzje biznesowe poprzez dostarczanie kluczowych wskaźników profilu ryzyka oraz kontroli wynikających z przyjętej strategii.

Strategia biznesowa i jej cele, w tym określenie akceptowalnego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem i kapitałem są podsumowane w procesie własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) przeprowadzonym w oparciu o corocznie aktualizowany średniookresowy plan biznesowy i finansowy. W ramach przygotowania Towarzystwo przeprowadza ocenę najważniejszych ryzyk (High Level Risk Assessment), w celu zidentyfikowania kluczowych ryzyk stanowiących zagrożenie dla strategicznych i kapitałowych założeń spółki. Na tej podstawie określone są scenariusze testowe, których wynik wskazuje na możliwe potrzeby kapitałowe Towarzystwa.

Raport ORSA wspiera Zarząd w ocenie poziomu ryzyka i profilu kapitałowego firmy, przeanalizowanych dla szerokiego zakresu scenariuszy testów. Raport ten jest przygotowywany w cyklu, co najmniej rocznym oraz zatwierdzany przez Zarząd Towarzystwa. W przypadku zidentyfikowania istotnej zmiany w profilu ryzyka Towarzystwa wynikającej ze zmiany procesów wewnętrznych lub otoczenia biznesowego, częstotliwość ORSA może zostać zwiększoną.

W cyklach, co najmniej kwartalnych Zarząd Towarzystwa informowany jest, bezpośrednio lub poprzez odpowiedni komitet, o istotnych ryzykach na jakie Towarzystwo jest narażone, a w celu ograniczania ryzyka podejmowane są działania mitygujące. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa ocenia czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko oraz jakie akcje trzeba podjąć, aby skuteczniej zarządzać ryzykiem. Proces ten zapewnia, iż Towarzystwo w sposób ciągły jest w stanie odpowiadać na pojawiające się ryzyka, które mogłyby istotnie wpływać na wyniki finansowe i wypłacalność Towarzystwa.

Funkcje kluczowe

Towarzystwo ustanowiło cztery inne funkcje kluczowe: Funkcję Zarządzania Ryzykiem, Funkcję Compliance, Funkcję Aktuarialną oraz Funkcję Audytu Wewnętrznego. W niniejszym rozdziale, System zarządzania ryzykiem, zaprezentowana została Funkcja Zarządzania Ryzykiem, natomiast pozostałe funkcje zostały szerzej opisane w dalszej części dokumentu, w punktach B.4, B.5 i B.6.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem

Funkcja Zarządzania Ryzykiem wspiera Zarząd, Radę Nadzorczą oraz osoby zarządzające Towarzystwem w skutecznym zarządzaniu ryzykiem w szczególności poprzez:

System zarządzania

- dokonywanie specjalistycznych analiz, przeglądu jakości i monitorowanie zarządzania ryzykiem;
- utrzymywanie zagregowanego profilu ryzyka Towarzystwa;
- raportowanie szczegółowych informacji dotyczących ekspozycji na ryzyko oraz doradzanie Zarządowi w sprawach z zakresu zarządzania ryzykiem w związku z najważniejszymi projektami i inwestycjami;
- identyfikację i ocenę pojawiających się ryzyk.

Funkcja zarządzania ryzykiem w Towarzystwie doradza zarządowi w zakresie zarządzania ryzykami w następujących obszarach:

- ryzyka finansowego oraz aktuarialnego;
- zarządzania ryzyka niefinansowego w tym ryzyka operacyjnego;
- reasekuracji;
- oceny ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia;
- przeglądu procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (RTU).

Osoby Nadzorujące Funkcję Zarządzania Ryzykiem raportują bezpośrednio do Członka Zarządu odpowiedzialnego za ryzyko (CRO). CRO zapewnia, że Zarząd jest dobrze poinformowany oraz rozumie ekspozycję Towarzystwa na poszczególne ryzyka.

Kontrola poziomu ryzyka

Profil i poziom ryzyka jest monitorowany w oparciu o apetyt na ryzyko, miary i limity ryzyka wynikające z apetytu na ryzyko. Towarzystwo regularnie przeprowadza ocenę ryzyka. Profil ryzyka oraz wymogi kapitałowe oceniane są zgodnie z wymogami Formuły Standardowej w systemie Wypłacalność II. Dodatkowo niektóre typy ryzyka mogą podlegać własnej, profesjonalnej ocenie w celu ich identyfikacji i kwantyfikacji.

B.4 System Kontroli Wewnętrznej

Towarzystwo wdrożyło System Kontroli Wewnętrznej (SKW), w którego skład wchodzą:

- procedury i procesy w tym w szczególności procedury księgowe i raportowe, uwzględniające odpowiednie czynności kontrolne;
- miary apetytu na ryzyko w formie jakościowej i ilościowej oraz raportowanie realizacji kluczowych kontroli (dla zidentyfikowanych głównych ryzyk) przez pierwszą linię obrony;
- definiowanie działań naprawczych w przypadku zidentyfikowanych słabości;
- monitorowanie poziomu ryzyka, testowanie kontroli, jak również ocena oraz raportowanie ryzyka,
- funkcja zgodności z przepisami.

System Kontroli Wewnętrznej w Towarzystwie opiera się na obowiązujących w Grupie NN zasadach zdefiniowanych jako tzw. Effective Control Framework (ECF). W ramach ECF w procesach istniejących w Towarzystwie identyfikowane są ryzyka, dla których w zależności od wyceny definiowane są odpowiednie kontrole mitygujące. Jego celem jest zapewnienie, że funkcjonujące procesy są efektywne, a działania podejmowane przez biznes mieszą się w ustalonych ramach apetytu na ryzyko. Apetyty te mogą być określone za pomocą limitów lub określeń jakościowych.

System kontroli wewnętrznej jest częścią Systemu Zarządzania Ryzykiem, który składa się z trzech linii obrony:

- I linia - poszczególne obszary biznesowe - odpowiadają za zarządzanie ryzykiem i działanie w ramach apetytu na ryzyko Towarzystwa przy podejmowanych decyzji biznesowych;
- II linia - Departament Zarządzania Ryzykiem Zgodności (Compliance), Departament Prawny, Pion Zarządzania Ryzykiem - monitoruje profil i poziom ryzyka, doradza kadrze zarządzającej optymalizację profilu ryzyka oraz ocenia jakość zarządzania ryzykiem przez I linię;
- III linia - Dział Audytu Wewnętrznego - funkcjonuje całkowicie niezależnie od I II linii obrony, dokonuje oceny ogólnej skuteczności wewnętrznych mechanizmów kontrolnych oraz wydaje konkretne zalecenia mające na celu dalsze usprawnianie procesów lub struktury zarządzania i kontroli ryzyka.

Funkcja Zgodności z Przepisami (Compliance)

Zadaniem Funkcji Compliance są m.in.:

- doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej z przepisami prawa oraz rekomendacjami i wytycznymi nadzorczymi,
- wcześnie ostrzeganie: rozumiane jako ocena potencjalnego wpływu zmian pojawiających się w otoczeniu regulacyjnym na działalność zakładu ubezpieczeń,

System zarządzania

- określenie i ocena ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Towarzystwo standardów postępowania,
- ocena adekwatności środków, działań podejmowanych przez Towarzystwo mogących powodować ryzyko niezgodności, wzrost ryzyka regulacyjnego lub ryzyka reputacji,
- aktywna współpraca i doradzanie komórkom organizacyjnym Towarzystwa w celu zarządzania ryzykiem zgodnością w całym cyklu życia produktów i działalności,
- wsparcie strategii Towarzystwa poprzez ustanowienie ról i obowiązków, w celu implementowania dobrych praktyk, w zakresie przestrzegania przepisów oraz standardów rynkowych, a także rekomendacji i wytycznych nadzorczych,
- podnoszenie wśród pracowników Towarzystwa świadomości w zakresie ryzyka braku zgodności,
- określanie wyników identyfikacji, oceny, kontroli oraz monitorowania ryzyka braku zgodności, realizowanych przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance oraz przekazywanie raportów zawierających te wyniki.

Dyrektor Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance pełni funkcję Whistleblowing Reporting Officer, tj. osoby przyjmującej zgłoszenia naruszeń zgodnie z przyjętą przez Zarząd Procedurą zgłaszania nieprawidłowości. Do zgłaszenia naruszeń przepisów wewnętrznych lub zewnętrznych oraz o innych nieprawidłowościach uprawniony jest każdy pracownik – zarówno w formie anonimowej jak i bez zachowania anonimowości. W przypadku zgłoszeń, w których pracownicy nie zachowują anonimowości, ich tożsamość pozostaje chroniona przez Dyrektora Departamentu Zarządzania Ryzykiem Compliance.

W powyższym zakresie nie wystąpiły istotne zmiany w 2019 roku.

Rada Nadzorcza Towarzystwa ma wpływ na SKW poprzez działający w jej ramach Komitet ds. Audytu. Ponadto Rada Nadzorcza zapoznaje się, przedstawia opinie oraz zatwierdza:

- strategię zarządzania ryzykiem oraz przyjęty poziom apetytu na ryzyko;
- główne zidentyfikowane ryzyka w Towarzystwie;
- istotne transakcje wewnętrz grupy kapitałowej.

Rada Nadzorcza Towarzystwa jest regularnie informowana o wnioskach wynikających z raportowanego poziomu ryzyka, w szczególności o wnioskach wynikających z raportu ORSA.

B.5 Funkcja Audytu Wewnętrznego

Realizacja Funkcji Audytu Wewnętrznego w Towarzystwie

Towarzystwo posiada skutecną Funkcję Audytu Wewnętrznego, która obejmuje ocenę adekwatności i efektywności Systemu Kontroli Wewnętrznej i innych elementów systemu zarządzania.

Funkcja Audytu Wewnętrznego obejmuje swoimi działaniami wszystkie czynności operacyjne wykonywane przez Towarzystwo.

W celu skutecznego wykonywania Funkcji Audytu Wewnętrznego, Menadżer ds. Audytu oraz Pracownicy Departamentu Audytu Wewnętrznego mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji, w szczególności:

- mają pełny, możliwy do realizacji w każdym momencie, dostęp do systemów, dokumentów, jednostek, biur oraz pracowników Towarzystwa; dostęp ten realizowany jest przy zachowaniu zasad związanych z poufnością dokumentów oraz ochroną danych osobowych;
- uzyskują niezbędne do realizacji działań audytowych wyjaśnienia, dodatkowe informacje oraz wsparcie od pracowników Towarzystwa;
- samodzielnie planują działania audytowe, ich zakres oraz terminy realizacji, uwzględniając przy tym zasadę najmniejszej możliwej uciążliwości w stosunku do bieżących działań operacyjnych Towarzystwa.

Niezależność i obiektywność Funkcji Audytu Wewnętrznego

Funkcja Audytu Wewnętrznego jest obiektywna i niezależna. Obiektywność i niezależność zapewniona jest w szczególności poprzez:

System zarządzania

- linię raportowania Menadżera ds. Audytu, który rapportuje bezpośrednio (hierarchicznie) do Prezesa Zarządu Towarzystwa oraz funkcjonalnie do Komitetu ds. Audytu ustanowionego na poziomie Rady Nadzorczej Towarzystwa;
- niezależność Funkcji Audytu Wewnętrznego od funkcji operacyjnych oraz innych kluczowych funkcji, zarówno w strukturze organizacyjnej, jak i w bieżącym działaniu; Funkcja Audytu Wewnętrznego samodzielnie stanowi trzecią linię obrony w strukturze opartej na 3 liniach obrony w Towarzystwie;
- realizację zasady, zgodnie z którą w przypadku, gdy osoba wykonująca czynności w ramach Funkcji Audytu Wewnętrznego (pracownik Departamentu Audytu Wewnętrznego) wykonywała wcześniej zadania w ramach innej jednostki organizacyjnej Towarzystwa, w celu zapobiegania konfliktowi interesów, nie może ona realizować zadań audytorskich w odniesieniu do tego obszaru przez okres 12 miesięcy od zakończenia wykonywania zadań w ramach tej jednostki organizacyjnej.

B.6 Funkcja Aktuarialna

Funkcja Aktuarialna realizowana jest przez osoby dysponujące wiedzą z zakresu matematyki aktuarialnej i finansowej oraz wykazujące się stosownym doświadczeniem w stosowaniu właściwych standardów zawodowych. Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną rapportuje bezpośrednio do Członka Zarządu ds. Ryzyka (CRO).

Do zadań Funkcji Aktuarialnej należy:

- koordynacja i nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności i rachunkowości;
- zapewnienie adekwatności metodologii i stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- ocena, czy dane wykorzystane do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości;
- porównanie najlepszych oszacowań (ang. best estimates & assumptions, BEA) z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń;
- informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Towarzystwa o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- wyrażanie opinii na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia;
- wyrażanie opinii na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji.

Co najmniej raz do roku Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną przygotowuje Raport Funkcji Aktuarialnej zawierający opinię odnośnie powyżej wymienionych obszarów. Walidacja RTU jest przeprowadzana w ramach Raportu Funkcji Aktuarialnej. Raport ten jest przedstawiany Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Towarzystwa.

B.7 Outsourcing

W Towarzystwie został wdrożony system nadzoru nad outsourcingiem wraz z podziałem odpowiedzialności w procesie, mający na celu zapewnienie, że:

- zostały przeprowadzone szczegółowe analizy w celu weryfikacji czy potencjalny usługodawca posiada umiejętności i możliwości oraz ewentualne zezwolenia wymagane na podstawie przepisów prawa, pozwalające mu wykonywać w odpowiedni sposób zlecane funkcje lub czynności, uwzględniając przy tym cele i potrzeby Towarzystwa;
- zostały objaśnione warunki umowy outsourcingu, w zrozumiały sposób, organowi zarządzającemu oraz ich zatwierdzenie przez ten organ;
- została zawarta pisemna umowa pomiędzy Towarzystwem a usługodawcą, w której wyraźnie określono odpowiednie prawa i obowiązki Towarzystwa i usługodawcy;
- Towarzystwu nie zagraża żaden faktyczny lub potencjalny konflikt interesów;
- nie ma naruszeń prawa, a w szczególności przepisów dotyczących ochrony danych;
- w uzasadnionych przypadkach, usługodawca podlega takim samym przepisom dotyczącym bezpieczeństwa i poufności informacji jak Towarzystwo.

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych

Outsourcing elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności lub funkcji operacyjnych Towarzystwa jest realizowany w taki sposób, aby nie spowodować negatywnego wpływu na jakość systemu zarządzania Towarzystwa oraz na zdolność organu nadzoru do monitorowania należytego wykonywania obowiązków przez Towarzystwo. Outsourcing nie może także wywołać nieuzasadnionego wzrostu ryzyka operacyjnego lub osłabienia jakości obsługi ubezpieczonych.

System zarządzania

W ramach outsourcingu elementów systemu zarządzania lub istotnych czynności i funkcji operacyjnych, Towarzystwo powierzyło następujące czynności wybranym podmiotom Grupy NN:

- elementy wspierające wyznaczanie najlepszego oszacowania, kapitałowego wymogu wypłacalności oraz sprawozdawczości w zakresie aktywów; usługa ta realizowana jest na terenie Holandii;
- zarządzanie aktywami; usługa ta realizowana jest na terenie Polski.

B.8 Wszelkie inne informacje

Nie odnotowano innych istotnych informacji w zakresie systemu zarządzania, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

Profil ryzyka

C. Profil ryzyka

Wstęp

Poniższy rozdział sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące profilu ryzyka Towarzystwa w podziale na następujące kategorie: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko operacyjne, inne istotne rodzaje ryzyka. W celu wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności Towarzystwo stosuje metodologię Formuły Standardowej. Metody stosowane do oceny ryzyk, jak również do oceny wrażliwości na ryzyko, są spójne z zasadami zarządzania ryzykiem przedstawionymi w części B ze szczególnym uwzględnieniem własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). Profil ryzyka Towarzystwa nie odbiega istotnie od profilu polskiego rynku ubezpieczeń na życie i w konsekwencji Formuła Standardowa, skalibrowana do uśrednionego rynku europejskiego włącznie z rynkiem polskim, prawidłowo reprezentuje ryzyka, na które narażone jest Towarzystwo. Ponadto, na podstawie analiz własnych oraz oceny ryzyk, zdefiniowane zostały scenariusze testowe, tzw. testy stresu. Wyniki testów stresu wskazują, że posiadany poziom kapitałów Towarzystwa jest wystarczający do zachowania wypłacalności nawet w przypadku zrealizowania się niekorzystnych scenariuszy, o bardzo dużym wpływie finansowym.

W roku 2019 Towarzystwo dodatkowo uczestniczyło w teście warunków skrajnych (testy stresu) przeprowadzanym przez UKNF, których wyniki potwierdzają silną pozycję kapitałową Towarzystwa.

W okresie sprawozdawczym za rok 2019 Towarzystwo nie odnotowało istotnych zmian w profilu ryzyka.

W kolejnych podrozdziałach przedstawiono bardziej szczegółowe opisy ryzyk, na które narażone jest Towarzystwo. Przez podstawowe środki własne Towarzystwa, zgodnie z artykułem 241 UoDUiR, rozumie się nadwyżkę aktywów dla celów wypłacalności nad zobowiązaniemi dla celów wypłacalności oraz zobowiązaniami podporządkowanymi wyliczonymi zgodnie z metodologią systemu Wypłacalność II.

C.1 Ryzyko aktuarialne

Ryzyko aktuarialne definiuje się jako możliwość poniesienia straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań, jakie mogą wyniknąć z zawartych umów ubezpieczenia, w związku z niewłaściwymi założeniami dotyczącymi wyceny składek czy tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Moduł ryzyka aktuarialnego w systemie Wypłacalność II w ubezpieczeniach na życie obejmuje następujące podmoduły:

- a) podmoduł ryzyka śmiertelności w ubezpieczeniach na życie;
- b) podmoduł ryzyka długowieczności w ubezpieczeniach na życie;
- c) podmoduł ryzyka niezdolności do pracy zatrudnialności;
- d) podmoduł ryzyka wydatków w ubezpieczeniach na życie;
- e) podmoduł ryzyka rewizji rent w ubezpieczeniach na życie;
- f) podmoduł ryzyka związanego z rezygnacjami z umów;
- g) podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach na życie.

Moduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych obejmuje podmoduł ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, podmoduł ryzyka katastroficznego w ubezpieczeniach zdrowotnych; na podmoduł ryzyka aktuarialnego składają się ponadto ryzyka (a)-(f) wymienione powyżej.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego w przypadku ubezpieczeń na życie na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 862 031 tys. zł, zaś w przypadku ubezpieczeń zdrowotnych 179 306 tys. zł.

Na kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka aktuarialnego składają się poszczególne wymogi kapitałowe dla każdego z powyższych podmodułów. Obliczenia wymogów kapitałowych w podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach na życie opierają się na określonych scenariuszach i są równe stracie podstawowych środków własnych zakładu ubezpieczeń, która nastąpiłaby wskutek nagłego i trwałego pogorszenia się założień dotyczących obliczania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych powodujących ich wzrost. Poniżej przedstawiono definicje ryzyk w kolejności ich istotności w kapitałowym wymogu wypłacalności Towarzystwa, a następnie podano ekspozycje na ryzyka dla każdego podmodułu ryzyka aktuarialnego wyrażone wymogami kapitałowymi.

Ryzyko związane z rezygnacjami z umów to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany zobowiązań w wyniku zmiany oczekiwanych współczynników wykorzystania przez ubezpieczającego lub ubezpieczonego opcji. Stosowne opcje to wszystkie prawne lub zawarte w umowie prawa ubezpieczających lub ubezpieczonych do całkowitego lub częściowego wypowiedzenia, wykupu, zmniejszenia, ograniczenia lub zawieszenia ochrony ubezpieczeniowej lub możliwości rezygnacji z polisy ubezpieczeniowej.

Ryzyko katastroficzne wynika z ekstremalnych lub nieregularnych zdarzeń, których wpływ nie jest odpowiednio uchwycony w pozostałych podmodułach ryzyka w ubezpieczeniach na życie (np. ryzyko pandemii).

Profil ryzyka

Ryzyko związane z wysokością ponoszonych kosztów wynika ze zmian w kosztach ponoszonych w związku z obsługą umów ubezpieczeniowych.

Ryzyko śmiertelności to ryzyko straty lub niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych w wyniku zmian w poziomie, trendzie lub zmienności współczynników umieralności, gdzie wzrost współczynnika umieralności prowadzi do wzrostu wartości zobowiązań ubezpieczeniowych.

W poniższej tabeli zaprezentowano wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach na życie (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w tys. zł)

Wymög kapitałowy – ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	2019
Ryzyko śmiertelności	66 131
Ryzyko długowieczności	0
Ryzyko niezdolności do pracy - zachorowalności	0
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	714 418
<i>Ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji</i>	477 673
<i>Ryzyko spadku wskaźników rezygnacji</i>	32 051
<i>Ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów</i>	714 418
Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach na życie	150 545
Ryzyko rewizji rent	0
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie	151 051
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach na życie	-220 114
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	862 031

Analogicznie dla modułu ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach zdrowotnych wymög kapitałowy przedstawia się następująco (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w tys. zł)

Wymög kapitałowy – ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	2019
Ryzyko śmiertelności	371
Ryzyko długowieczności	0
Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności	60 207
Ryzyko związane z rezygnacjami z umów	159 970
<i>Ryzyko wzrostu wskaźników rezygnacji</i>	80 037
<i>Ryzyko spadku wskaźników rezygnacji</i>	3
<i>Ryzyko związane z masowymi rezygnacjami z umów</i>	159 970
Ryzyko wydatków w ubezpieczeniach zdrowotnych	7 013
Ryzyko rewizji rent	0
Ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach zdrowotnych	13 171
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka ubezpieczeniowego w ubezpieczeniach zdrowotnych	-61 425
Całkowite ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	179 306

Pomiar ryzyka aktuarialnego polega na identyfikacji czynników, których realizacja może skutkować wystąpieniem strat czy niekorzystnych zmian wartości zobowiązań ubezpieczeniowych oraz analizie elementów ryzyka w sposób umożliwiający podjęcie decyzji o przyjęciu ryzyka do ubezpieczenia. Celem oceny ryzyka jest zdefiniowanie reguł selekcji i limitowania ryzyk przyjmowanych do ubezpieczenia w celu ograniczenia wysokiej szkodowości oraz ryzyka anty-selekcji (z wyłączeniem reasekuracji, jako techniki ograniczania ryzyka). Do oceny ryzyka aktuarialnego w Towarzystwie stosowane są statystyczne analizy parametrów leżących u podstaw najlepszego oszacowania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych, wielkości ekspozycji wraz z szkodowością portfeli polis.

Ze stosowanych technik pomiaru ryzyka należy wymienić: analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, kapitałowy wymog wypłacalności. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu zmian głównych założeń nie-ekonomicznych na wielkość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości dla 10 scenariuszy, które zakładały podwyższenie i obniżenie o 10% głównych parametrów aktuarialnych; na potrzeby analizy wielkość marginesu ryzyka rezerw techniczno-ubezpieczeniowych została również przeliczona. Ze względu na brak istotnych zmian w profilu ryzyka Towarzystwa w 2019 roku zaprezentowane zostały wrażliwości obliczone na bazie danych na dzień 31 grudnia 2018 roku. Z punktu widzenia pomiaru ryzyka największą wrażliwością nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami oraz kapitałowego wymogu wypłacalności charakteryzuje się zmiana założeń dotyczących współczynników rezygnacji z umów. Jednocześnie warto odnotować, iż w każdym z analizowanych przypadków pozycja kapitałowa Towarzystwa pozostaje na bardzo bezpiecznym poziomie.

Profil ryzyka

Analiza wrażliwości na zmiany założeń nieekonomicznych

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Wzrost współczynników śmiertelności +10%	-0.9%	-1.3%
2	Spadek współczynników śmiertelności - 10%	0.9%	1.3%
3	Wzrost współczynników rezygnacji z umów +10%	-2.1%	-5.5%
4	Spadek współczynników rezygnacji z umów - 10%	2.2%	6.3%
5	Wzrost kosztów administracyjnych +10%	-2.2%	-1.1%
6	Spadek kosztów administracyjnych - 10%	2.2%	1.2%
7	Wzrost współczynników zachorowalności +10%	-0.4%	-0.2%
8	Spadek współczynników śmiertelności - 10%	0.4%	0.3%
9	Wzrost wysokości opłat za zarządzanie funduszami +10%	1.5%	3.1%
10	Spadek wysokości opłat za zarządzanie funduszami - 10%	-1.5%	-3.2%

Ryzyka ubezpieczeniowe są zarządzane głównie poprzez dywersyfikację i limity na pojedynczą ekspozycję dla poszczególnych ryzyk, takich jak śmiertelność czy kalectwo. Ryzyko ponad wyznaczone limity może zostać zaakceptowane, ale musi być objęte reasekuracją. Towarzystwo stosuje adekwatną do potrzeb technikę ograniczenia ryzyka ubezpieczeniowego poprzez reasekurację (udział reasekuratorów w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby rachunkowości na koniec roku wynosił 0.09%). Jednocześnie w ramach swojej działalności operacyjnej Spółka zarządza wysoce zdwywersyfikowanym i zrównoważonym portfelem polis indywidualnych. W grupowych ubezpieczeniach na życie mogą pojawić się koncentracje ryzyka geograficznego. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (Effective Control Framework, ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

W ramach procesu ORSA Zakład przeprowadził w 2019 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W obszarze ryzyka ubezpieczeniowego dotyczyły (a) ryzyka pandemii (istotnie zwiększone współczynniki umieralności i zachorowalności), (b) ryzyka masowych rezygnacji połączony z zawirowaniami na rynkach finansowych czy brakiem nowej sprzedaży polis. W przypadku testów warunków skrajnych uwzględnia się przyszłe działania Zarządu Towarzystwa, które mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat; w szczególności dostosowania budżetów kosztowych ze względu na utracony portfel w scenariuszu z masowymi rezygnacjami z polis. Dla żadnego z dokonanych testów współczynnik wypłacalności nie obniżył się poniżej 200% i Towarzystwo pozostaje w ramach zdefiniowanego apetytu na ryzyko.

Na koniec roku 2019 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2019 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

W 2019 roku nie zaszły istotne zmiany w ryzykach ubezpieczeniowych, na które zakład jest narażony, jak również w metodach stosowanych do oceny tych ryzyk; zmiany w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wymogów kapitałowych regulacji Wypłacalność II zostały opisane w części D.2 sprawozdania.

C.2 Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe definiuje się jako ryzyko straty spowodowane niekorzystną zmianą sytuacji finansowej, wynikającą bezpośrednio lub pośrednio z waahań poziomu zmienności rynkowych cen aktywów, spreadu kredytowego, wartości zobowiązań i instrumentów finansowych. Ryzyko rynkowe oblicza się jako spadek wartości podstawowych środków własnych spowodowany niekorzystnymi zmianami: cen instrumentów będących przedmiotem lokat, wysokości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych; wycena rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dokonywana jest zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II i nie uwzględnia marginesu ryzyka (dodatkowe informacje zostały zawarte w części D.2). Proces zarządzania ryzykiem spreadu kredytowego i ryzykiem koncentracji ma odmienną specyfikę od procesu zarządzania pozostałymi podkategoriami ryzyka rynkowego i został opisany w osobnych częściach poniżej.

Zgodnie z regulacją Wypłacalność II na moduł ryzyka rynkowego w Towarzystwie składają się wszystkie następujące podmoduły:

- a) podmoduł ryzyka stopy procentowej;
- b) podmoduł ryzyka cen akcji;
- c) podmoduł ryzyka cen nieruchomości;
- d) podmoduł ryzyka spreadu kredytowego;
- e) podmoduł ryzyka walutowego;
- f) podmoduł ryzyka koncentracji aktywów.

Z punktu widzenia bilansu ekonomicznego Towarzystwa najbardziej istotnymi elementami ryzyka rynkowego są: ryzyko stopy procentowej, ryzyko cen akcji oraz ryzyko koncentracji; ryzyko rozpiętości/marży kredytowej (tzw. spread) opisane zostało w punkcie C.3, łącznie z ryzykiem koncentracji aktywów oraz ryzykiem kontrahenta. Spółka nie jest narażona na istotne ryzyko kursu walutowego lub istotne ryzyko cen nieruchomości.

Profil ryzyka

Źródłami ryzyka stopy procentowej są m.in. wzrost inflacji (bieżącej lub prognozowanej), spadek stopy oszczędności w gospodarce, negatywna ocena przez inwestorów przyszłej sytuacji fiskalnej kraju, wzrost stóp procentowych. Na ryzyko rynku akcji składają się: ryzyko systemowe rynku akcji, ryzyko branżowe i ryzyko specyficzne konkretnego emitenta.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka rynkowego (włączając wymogi kapitałowe na ryzyko koncentracji aktywów oraz rozpiętości kredytowej) na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 248 843 tys. zł.

W tabeli poniżej przedstawiono wymóg kapitałowy dla modułu ryzyka rynkowego w podziale na podmoduły (a)-(f) (dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2019 roku w tys. zł):

Kapitałowy wymög wypłacalności – moduł ryzyka rynkowego	2019
Ryzyko stopy procentowej	135 160
Ryzyko cen akcji	97 218
Ryzyko cen nieruchomości	2 474
Ryzyko spreadu kredytowego	82 761
Koncentracja ryzyka rynkowego	120 772
Ryzyko walutowe	800
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka rynkowego	-190 341
Całkowite ryzyko rynkowe	248 843

Towarzystwo narażone jest na ryzyko rynkowe, w tym w szczególności na ryzyko stóp procentowych, ze względu na różne okresy jak i wielkości przepływów finansowych po stronie aktywów i pasywów oraz inwestycje środków własnych (w tym na pokrycie wymogów kapitałowych). Towarzystwo ma również pośrednią ekspozycję na ryzyko rynkowe (np. ryzyko cen akcji) wynikającą ze zmienności na rynkach kapitałowych, ze względu na zależność wyniku finansowego od wartości aktywów pod zarządzaniem, w szczególności w przypadku produktów z Ubezpieczeniowymi Funduszami Kapitałowymi (UFK).

Do oceny ryzyka rynkowego Zakład stosuje następujące techniki pomiaru:

- kapitałowy wymóg wypłacalności;
- analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami;
- wyniki stochastycznego modelu zarządzania ryzykiem z miarą Value at Risk (VaR).

Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami przy zmianach głównych założeń ekonomicznych. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami dla 3 scenariuszy, które zakładały podwyższenie/obniżenie czynników ryzyka. Z punktu widzenia pomiaru ryzyka największą wrażliwością nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami oraz kapitałowego wymogu wypłacalności charakteryzuje się zmiana poziomu stóp procentowych wolnych od ryzyka (dla zadanej kalibracji czynników ryzyka); jest to związane z większą ekspozycją podstawowych środków własnych Towarzystwa na ryzyko stopy procentowej.

Analiza wrażliwości na zmiany cen akcji i stóp wolnych od ryzyka

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymög wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Spadek cen akcji -31% (WIG indeks)	-0.6%	-1.0%
2	Wzrost stóp wolnych od ryzyka +100 p.b.	-4.1%	-4.6%
3	Spadek stóp wolnych od ryzyka - 100 p.b.	4.0%	6.4%

Najistotniejszym instrumentem (ciągłego) ograniczania ryzyka rynkowego jest system limitów inwestycyjnych określonych w strategiach inwestycyjnych poszczególnych funduszy. Limity inwestycyjne definiuje się w podziale na klasy aktywów, rating wiarygodności kredytowej, rodzaj zabezpieczenia czy zróżnicowanie geograficzne i obejmują one ryzyka stóp procentowych, ryzyko spreadu, ryzyko koncentracji, ryzyko akcji, ryzyko walutowe. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (Effective Control Framework, ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwościami ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

W ramach procesu ORSA Zakład przeprowadził w 2019 roku analizy testów warunków skrajnych dla zidentyfikowanych istotnych czynników ryzyka. W obszarze ryzyka rynkowego dotyczyły dwóch scenariuszy z: UKNF „Metodyka przeprowadzania testów warunków skrajnych w zakładach ubezpieczeń i w zakładach reasekuracji za 2018 rok”, czerwiec 2019:

- ryzyko stopy procentowej z re-kalibracją szoków Formuły Standardowej,
- łączny scenariusz dla następujących rodzajów ryzyka – stopa procentowa, spread kredytowy obligacji korporacyjnych, ryzyko cen akcji i udziałów.

Analizie podlegały także scenariusze (a) utrzymujących się niskich stóp procentowych (scenariusz EIOPA low for long) łącznie z ryzykiem spadku poziomu satysfakcji klientów spowodowanym niskim zwrotem z inwestycji w produktach inwestycyjnych, (b) istotnie wyższych stóp procentowych (scenariusz EIOPA yield curve up) łącznie z ryzykiem wyższych kosztów obsługi polis oraz

Profil ryzyka

zwiększonej rezygnacji z polis. W przypadku testów warunków skrajnych uwzględnia się przyszłe działania Zarządu Towarzystwa, które mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat; w szczególności dostosowania budżetów kosztowych ze względu na utracony portfel w scenariuszu z rezygnacjami z polis. Dla żadnego z dokonanych testów współczynnik wypłacalności nie obniżył się poniżej 200% i Towarzystwo pozostaje w ramach zdefiniowanego apetytu na ryzyko.

Na koniec roku 2019 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2019 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II. Jednocześnie poza ryzykiem koncentracji aktywów pokrytym poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Zakład nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka rynkowego.

W 2019 roku nie zaszły istotne zmiany w ryzykach rynkowych, na które zakład był narażony jak również w metodach stosowanych do oceny tych ryzyk; zmiany w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby wymogów kapitałowych regulacji Wypłacalność II zostały opisane w części D.2 sprawozdania.

C.3 Ryzyko kredytowe

Poniższy podrozdział profilu ryzyka Towarzystwa zawiera informacje dotyczące ryzyk kredytowego/spreadu, koncentracji aktywów oraz niewykonania zobowiązania przez kontrahenta.

Ryzyko spreadu kredytowego to ryzyko spadku wartości aktywów spowodowane zmianami różnicą między rentownością danego instrumentu dłużnego, a rentownością instrumentów dłużnych emitowanych przez państwo. Rozpiętość ta (spread kredytowy) rośnie w przypadku gorszej oceny zdolności kredytowych emitenta przez uczestników rynku wtórnego powodując spadek wartości danego dłużnego papieru wartościowego. Z punktu widzenia bilansu Towarzystwa ekspozycja na ryzyko kredytowe związana jest z inwestycjami w (a) obligacje korporacyjne, (b) funduszami zbiorowego inwestowania, których blisko 100% aktywów to instrumenty dłużne oraz (c) depozytami, które w regulacji Wypłacalność II podlegają szkodom ryzyka rozpiętości kredytowej. Rozkład ocen kredytowych poszczególnych inwestycji w ekspozycji ryzyka kredytowego przedstawia się następująco: AAA – 12%, AA – 6%, A – 18%, NR (bez ratingu) – 63%. Warto odnotować, iż zakład ubezpieczeń może stosować zewnętrzną ocenę kredytową do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności zgodnie ze Standardową Formułą wyłącznie, jeżeli ocena ta została wydana lub zatwierdzona przez zewnętrzną instytucję oceny wiarygodności kredytowej (ECAI); Towarzystwo korzysta zewnętrznych ocen kredytowych wydanych tylko przez trzy najbardziej renomowane agencje: Standard & Poor's, Moody's, Fitch.

Do oceny ryzyka spreadu kredytowego Towarzystwo stosuje następujące techniki pomiaru:

- (a) kapitałowy wymóg wypłacalności,
- (b) analizy wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi,
- (c) wyniki stochastycznego modelu zarządzania ryzykiem z miarą Value at Risk (VaR).

W przypadku ryzyk spreadu i koncentracji – jako podmoduły ryzyka rynkowego – Towarzystwo stosuje te same środki do oceny ryzyk wraz z technikami ograniczania ryzyk oraz monitorowania ich skuteczności jak to zostało opisane w części C.2 Ryzyko rynkowe. Analiza wrażliwości istotnych ryzyk/zdarzeń opiera się na wyliczeniu wpływu na wysokość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi przy zmianach wysokości spreadu kredytowego. Poniżej przedstawiono analizę wrażliwości nadwyżki aktywów nad zobowiązaniemi dla 2 scenariuszy, które zakładały podwyższenie/obniżenie czynnika ryzyka. Ze względu na brak istotnych zmian w profilu ryzyka Towarzystwa w 2019 roku zaprezentowane zostały wrażliwości obliczone na bazie danych na dzień 31 grudnia 2018 roku.

Analiza wrażliwości na zmiany spreadu kredytowego

Nr scenariusza	Opis scenariusza analizy wrażliwości	Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	Kapitałowy wymóg wypłacalności
		Zmiana %	Zmiana %
1	Spadek spreadu kredytowego obligacji korporacyjnych 100 p.b.	1.4%	0.2%
2	Wzrost spreadu kredytowego obligacji korporacyjnych 100 p.b.	-1.4%	-0.2%

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka spreadu kredytowego na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 82 761 tys. zł i stanowił część modułu ryzyka rynkowego.

Towarzystwo lokuje posiadane środki finansowe zgodnie z zasadą ostrożnego inwestora, tzn. wyłącznie w aktywa i instrumenty finansowe, których ryzyko Towarzystwo może określić, monitorować, właściwie zarządzać, wokół którego możliwe jest prowadzenie sprawozdawczości i które Towarzystwo uwzględnia przy ocenie ogólnych potrzeb w zakresie wypłacalności. Towarzystwo lokuje swoje środki finansowe, a w szczególności aktywa stanowiące pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i aktywa stanowiące pokrycie minimalnego wymogu kapitałowego, w sposób nastawiony na bezpieczeństwo, jakość i rentowność, przy jednoczesnym zachowaniu płynności. Towarzystwo lokując aktywa stanowiące pokrycie rezerw techniczno-

Profil ryzyka

ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości uwzględnia swoją działalność, w tym charakter i czas trwania zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia, w sposób zgodny z interesami ubezpieczających. Towarzystwo różnicuje aktywa i zachowuje ich odpowiednie rozproszenie, aby uniknąć nadmiernego uzależnienia od jednego, szczególnego składnika aktywów, emitenta, obszaru geograficznego. W przypadku umów ubezpieczenia na życie, w których ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, w tym umów ubezpieczenia związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla celów wypłacalności stanowią jak najdokładniejsze odzwierciedlenie w jednostkach uczestnictwa lub odpowiednich aktywach.

W związku z wykonywaniem działalności lokacyjnej Towarzystwo korzysta z usług podmiotów uprawnionych do zarządzania aktywami na zlecenie.

Ryzyko koncentracji aktywów

Ryzyko koncentracji wiąże się z pogorszeniem zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania w wyniku uzależnienia się (braku dywersyfikacji) lub nadmiernej ekspozycji wobec jednego podmiotu lub podmiotów powiązanych. Występujący w Towarzystwie wymóg kapitałowy dla ryzyka koncentracji aktywów związany jest przede wszystkim z zaliczeniu części funduszy zbiorowego inwestowania, dla których nie ma zastosowania metoda oparta na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko, jako ekspozycji wobec pojedynczych kontrahentów.

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta

Moduł ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań przez kontrahenta ma na celu odzwierciedlenie potencjalnych strat spowodowanych nieoczekiwany niewywiązaniem się ze zobowiązań lub pogorszeniem zdolności kredytowej kontrahentów oraz dłużników Towarzystwa w ciągu następnych dwunastu miesięcy. W Towarzystwie ekspozycja na ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta obejmuje przede wszystkich środki pieniężne na rachunkach bankowych, a w mniejszym stopniu umowy ograniczania ryzyka (umowy reasekuracyjne, walutowe kontrakty terminowe, zobowiązania warunkowe).

Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta oceniane jest w Towarzystwie metodą ilościową poprzez wyliczenie wymogu kapitałowego na to ryzyko, jak również metodą jakościową w ramach bieżącej własnej oceny (np. etap podejmowania decyzji o kontraktie reasekuracji biernej). W Towarzystwie nie występuje istotna koncentracja ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta. W odniesieniu do ryzyka kontrahenta typu 1 Towarzystwo cedując ryzyka ubezpieczeniowe zapewnia dywersyfikację współpracując z 3 wiodącymi reasekuratorami oraz stosuje się do dozwolonych limitów cedowania ryzyk oraz odpowiedniej wiarygodności kredytowej reasekuratora. W przypadku ryzyka kontrahenta typu 2 warto odnotować, iż należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników cechują się dużą dywersyfikacją.

W odniesieniu do działań kontrolnych mających na celu ograniczanie ryzyka - w przypadku ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z programem reasekuracyjnym (reasekuracja bierna) Towarzystwo stosuje dozwolony dolny limit ratingu wiarygodności kredytowej reasekuratora (jest to A-/A3 External Credit Assessment Institution), limity kwotowe, limity łącznej ekspozycji (koncentracja).

W odniesieniu do ryzyka kontrahenta (typ 1) związanego z ekspozycjami wobec banków Zakład stosuje (ciągłą) technikę ograniczania ryzyka polegającą na ustaleniu limitów dotyczących łącznej dozwolonej ekspozycji na każdy z banków w zależności od jego ratingu. Ze względu na niską istotność ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta nie przeprowadza się analiz wrażliwości czy specyficznych dla tego ryzyka testów warunków skrajnych.

W tabeli poniżej przedstawiona została ekspozycja dla ryzyka niewywiązania się ze zobowiązań oraz całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności dla tego ryzyka na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 10 088 tys. zł. Ekspozycje typu I obejmują umowy reasekuracji, środki pieniężne i zobowiązania warunkowe zaś na ekspozycję typu II składają się należności od pośredników ubezpieczeniowych, należności od ubezpieczających oraz również pozostałe należności.

Wymög kapitałowy – ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	2019
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ I	4 649
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta typ II	6 121
Dyweryfikacja w ramach modułu ryzyka niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	-682
Całkowite ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	10 088

* Dane w tys. PLN na dzień 31 grudnia 2019 roku

Na koniec roku 2019 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2019 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II. Jednocześnie poza ryzykiem koncentracji aktywów pokrytym poprzez wymóg kapitałowy wynikający z podmodułu ryzyka koncentracji Zakład nie identyfikuje innych koncentracji ryzyka kredytowego.

Profil ryzyka

W okresie sprawozdawczym za rok 2019 nie zaszły istotne zmiany w ryzyku kredytowym oraz w środkach stosowanych do oceny tego ryzyka.

C.4 Ryzyko płynności

Ryzyko płynności wiąże się z brakiem możliwości przeprowadzenia transakcji, przy zachowaniu aktualnej ceny rynkowej. Towarzystwo ocenia swoje ryzyko płynności na poziomie niskim ze względu na utrzymywanie odpowiedniego bufora środków płynnych na cele finansowania operacji bieżących oraz aktywów uznawanych za bardzo płynne (tzw. ryzyko niemożności upłynnienia aktywów), a także przeprowadzane analizy rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań (tzw. ryzyko niedopasowania aktywów i pasywów).

Identyfikacja ryzyka płynności odbywa się poprzez regularną analizę prognozowanych przepływów finansowych związanych z działalnością Spółki w kontekście posiadanych aktywów, których uwolnienie, dla wywiązywania się Zakładu z bieżących i przyszłych zobowiązań, nie spowoduje niekorzystnego wpływu na wyniki finansowe Towarzystwa.

Środki stosowane w celu oceny ryzyka płynności obejmują:

- monitorowanie i ocenę bufora środków płynnych na cele finansowania operacji bieżących oraz aktywów uznawanych za bardzo płynne,
- ocenę istotności rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań,
- kalkulację współczynników płynności przy wymuszonej sprzedaży.

Głównymi technikami zarządzania ryzykiem płynności są: dopasowanie struktury przepływów zobowiązań oraz portfela inwestycyjnego (analizy ALM), dywersyfikacja i limity na pojedyncze ekspozycje. Dopuszczalne jest celowe niedopasowanie struktury aktywów i pasywów, np. w sytuacji niedostępności na rynkach aktywów o bardziej odległym terminie zapadalności niż terminy zapadalności zobowiązań. Proces monitorowania ciągłej skuteczności technik ograniczania ryzyka ubezpieczeniowego w Towarzystwie jest oparty o system efektywnej kontroli (ECF) ze zdefiniowanymi kontrolami oraz częstotliwością ich wykonywania; raportowanie w ramach systemu kontroli wewnętrznej odbywa się regularnie w odstępach kwartalnych.

W ramach analiz wrażliwości w odniesieniu do ryzyka płynności przeprowadza się ocenę istotności rozbieżności w wysokości i czasie przepływów finansowych wynikających z zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań przy zmianach założeń odnośnie współczynników rezygnacji z umów. Dodatkowo jest przeprowadzany test warunków skrajnych polegający na kalkulacji współczynników przy wymuszonej sprzedaży w czterech horyzontach czasowych (2 dni, tydzień, miesiąc, rok) zgodnie z wewnętrzna metodologią Zakładu: szoku natychmiastowego w związku z wypłatami wartości wykupu wraz z roczną ciągłą zmniejszoną płynnością na rynku finansowym.

W powyższych analizach wrażliwości oraz teście warunków skrajnych nie uwzględniano przyszłych działań zarządczych.

Na podstawie przeprowadzonych analiz nie stwierdzono potrzeby kalkulacji dodatkowego wymogu kapitałowego nieujętego w SCR formuły standardowej a wynikającego z ryzyka płynności.

W odniesieniu do ryzyka płynności, łączna kwota oczekiwanej zysku z przyszłych składek na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniosła 1 461 141 tys. zł.

Na koniec roku 2019 Towarzystwo nie posiadało ekspozycji wynikającej z pozycji pozabilansowych oraz z przeniesienia ryzyka na spółki celowe (art. 295 ust. 2 Rozporządzenia Delegowanego). W roku 2019 Towarzystwo nie korzystało ze spółek celowych w rozumieniu art. 211 Dyrektywy Wypłacalność II.

W okresie sprawozdawczym za rok 2019 nie zaszły istotne zmiany dotyczące ryzyka płynności oraz w środkach stosowanych do oceny tego ryzyka.

C.5 Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne obejmuje ryzyko straty wynikającej z błędnych procedur wewnętrznych, niestosowania się do procedur, działania systemów bądź pracowników lub też wynikającej ze zdarzeń zewnętrznych. Cztery podstawowe źródła ryzyka operacyjnego to ludzie, systemy, zdarzenia zewnętrzne oraz procesy.

W celu oceny ryzyka Towarzystwo regularnie organizuje warsztaty ryzyka dotyczące procesów, produktów, projektów lub systemów. Warsztaty obejmują identyfikację oraz wycenę ryzyka. Dla zidentyfikowanych ryzyk, które mają wpływ na prawidłowe działanie Towarzystwa, definiowane są działania naprawcze mające na celu ich ograniczenie. Dodatkowo Towarzystwo w cyklach, co najmniej kwartalnych, raportuje istotne ryzyka operacyjne na odpowiednim komitecie lub bezpośrednio do Zarządu, co pozwala na ciągłe monitorowanie najbardziej istotnych ryzyk i podejmowanie działań zmierzających do ich ograniczenia. Na podstawie tych informacji Zarząd Towarzystwa określa czy Towarzystwo działa w ramach apetytu na ryzyko.

Sposoby ograniczania ryzyka oraz monitorowanie ich ciągłej skuteczności to w szczególności:

Profil ryzyka

- stosowanie i przestrzeganie wymogów kontrolnych zawartych w procedurach operacyjnych dotyczących wprowadzania zmian w procesach, systemach,
- przestrzeganie uprawnień i kontroli wykonywania transakcji finansowych,
- ciągła weryfikacja zawieranych umów ubezpieczenia przez funkcję przeciwdziałania wyludzeniom,
- kwartalne monitorowanie wykorzystania limitów tolerancji ryzyka w odniesieniu do ryzyka operacyjnego zakładu,
- identyfikację, analizę i raportowanie zdarzeń operacyjnych związanych z ryzykiem operacyjnym.

Istotne ryzyka na które narażony jest zakład związane są z możliwością zajścia zdarzeń operacyjnych wskutek błędnego działania systemu administracyjnego, pracownika lub dystrybucji.

Scenariusze służące do testów warunków skrajnych i analiz wrażliwości związanych z ryzykiem operacyjnym definiują wpływ:

- a) wystąpienia zdarzeń wewnętrznych np. błędu przy realizacji kluczowego procesu, pracownika lub błędu systemu,
- b) wystąpienia zdarzeń zewnętrznych np. defraudacji.

W ocenie wrażliwości wartości środków własnych na ryzyko operacyjne, Towarzystwo przeprowadza dla każdego materialnego zidentyfikowanego ryzyka warsztaty, mające na celu jego wycenę obejmującą zarówno potencjalną stratę (utraty środków własnych) jak i prawdopodobieństwa zajścia zdarzenia. Zgodnie z przyjętą metodyką, realizacja jakiegokolwiek z zewidencjonowanych ryzyk z obszaru ryzyka operacyjnego nie prowadzi do potencjalnej utraty środków własnych większej niż 28% środków własnych. W scenariuszach uwzględniających ryzyko operacyjne jako jeden z czynników ryzyka, negatywny wpływ na SCR nie był wyższy niż 22%.

Realizacja czynnika ryzyka powodująca jednorazowy duży wzrost kosztów nie powoduje braku wypłacalności Towarzystwa. Działania zarządcze powinny koncentrować się na monitorowaniu czynników zewnętrznych i środowiska wewnętrznego w celu zapewnienia odpowiednio wczesnej reakcji i zapobieżenia potencjalnym stratom.

Towarzystwo nie jest narażone na istotne koncentracje ryzyka operacyjnego.

Kapitałowy wymóg wypłacalności dla ryzyka operacyjnego na dzień 31 grudnia 2019 roku wyniósł 53 030 tys. zł.

Dodatkowo współczynnik Potencjalnych Strat Roczych określający apetyt Towarzystwa na ryzyko operacyjne w 2019 roku nie został przekroczony.

W 2019 roku Towarzystwo nie wprowadziło istotnych zmian w sposobie zarządzania ryzykiem operacyjnym. Nie nastąpiła także istotna zmiana w profilu ryzyka operacyjnego na jakie Towarzystwo jest narażone.

C.6 Pozostałe istotne ryzyka

Ryzyko prawne w Towarzystwie definiowane jest, jako ryzyko braku spełniania wymogów prawnych obejmujące w szczególności przyszłe regulacje mające wpływ na działalność Towarzystwa. Powiązane z ryzykiem prawnym, ryzyko braku zgodności definiowane jest jako rzeczywiste lub domniemane odejście od określonych zasad biznesowych oraz przepisów i regulacji w tym zakresie. Przedmiotowe ryzyko związane jest z możliwością poniesienia sankcji prawnych, administracyjnych oraz utraty reputacji Towarzystwa, wynikających z nieprzestrzegania przepisów prawnych, rekomendacji nadzorczych, przyjętych standardów etycznych.

Towarzystwo przyjęło Politykę zarządzania zgodnością, która określa zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności w ramach prowadzonej działalności, umożliwiającej mu funkcjonowanie w zgodzie z założonymi celami, strategią oraz deklarowanymi wartościami, wspierając jednocześnie ochronę wizerunku. Równolegle wykonywane są aktywności wspierające znajomość, zrozumienie i stosowanie się do przepisów prawa i zasad biznesowych przez pracowników Towarzystwa.

Towarzystwo dokłada wszelkiej staranności do rzetelnego i pełnego wdrożenia regulacji prawnych i nadzorczych, równocześnie dbając o przestrzeganie Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych.

W Towarzystwie prowadzona jest identyfikacja obszarów podatnych na ryzyko prawne i regulacyjne. W obszarach tych wskazywane są kluczowe ryzyka prawne i regulacyjne, mające wpływ na działalność Towarzystwa, które następnie są klasyfikowane ze względu na ich istotność oraz do których są definiowane, a następnie akceptowane adekwatne działania mitygujące. W procesie tym biorą udział zarówno komórki I jak i II linii obrony, a także Zarząd Towarzystwa. W Towarzystwie dokonywany jest cykliczny monitoring zidentyfikowanych zagadnień z zakresu ryzyka prawnego oraz zgodności z przepisami. O przedmiotowych ryzykach informowany jest Zarząd oraz członkowie rady Nadzorczej Towarzystwa. Dodatkowo Zarząd i Rada Nadzorcza cyklicznie informowane są o bieżących zagadnieniach regulacyjnych wraz ze wskazaniem ich potencjalnego wpływu na działalność Towarzystwa.

W odniesieniu do ryzyka braku zgodności, w ocenie Towarzystwa, należy podkreślić, że ryzyko to jest trudnomierzalne, a tym samym nie jest możliwa jego dokładna wycena ilościowa oraz określenie apetytu na ten rodzaj ryzyka. Niemniej jednak Towarzystwo dąży do eliminacji tego rodzaju ryzyka. Z tego względu Towarzystwo nie prowadzi pomiarów istotnych koncentracji tego ryzyka.

W ramach działań mających na celu eliminację ryzyka braku zgodności Towarzystwo wdrożyło liczne procedury wewnętrzne zapobiegające wystąpieniu tego ryzyka (np. procedurę zarządzania konfliktami interesów, procedurę anonimowego zgłoszania naruszeń, politykę zarządzania zgodnością), jak również przyjęto do stosowania standardy grupy kapitałowej w tym zakresie, a w szczególności Kodeks Postępowania Grupy NN. Ponadto w ramach aktywności mającej na celu eliminację ryzyka braku

Profil ryzyka

zgodności przeprowadzane są liczne szkolenia dla pracowników, jak i kadry kierowniczej, jak również podejmowane są działania identyfikujące i monitorujące zidentyfikowane ryzyka. W szczególności wskazać należy tu opiniowanie procedur i przepisów, a także innych wewnętrznych dokumentów oraz wszelkich materiałów marketingowych przez Departament Prawny, jak również przez Departament Zarządzania Ryzykiem Compliance. Dodatkowo Towarzystwo przeprowadza rozbudowany proces analizy ryzyk związanych z wprowadzaniem oraz modyfikacjami produktów oferowanych klientom. Niezależnie od powyższego Towarzystwo, w ramach planowanych kontroli, uwzględnia kontrole dotyczące oceny stosowania przepisów prawa oraz rekomendacji i wytycznych organów nadzoru.

Towarzystwo, w celu właściwego zarządzania zidentyfikowanymi ryzykami braku zgodności, wprowadziło również ścieżki i zasady ich raportowania do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Towarzystwa.

Mając na uwadze powyższe, w świetle treści artykułu 259 ust. 3 Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającego Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II), Towarzystwo postanowiło o nieprzeprowadzaniu odrębnych testów warunków skrajnych i analizy scenariuszowej w odniesieniu do ryzyka braku zgodności. Niemniej jednak wskazać należy, że elementy tych ryzyk o charakterze prawnym są przedmiotem scenariuszy testów warunków skrajnych wykonywanych na potrzeby raportu własnej wypłacalności Towarzystwa (ORSA).

Spółka na bieżąco analizuje potencjalne skutki pandemii wirusa COVID-19 oraz spowodowanych nią gwałtownych spadków na rynkach finansowych zarówno pod względem ich wpływu na wyniki bieżące, średnio i długoterminową kondycję finansową. Wyniki analiz oparte na dostępnych na dzień podpisania sprawozdania finansowego danych statystycznych dotyczące zachorowalności i śmiertelności z powodu COVID-19 oraz obecne przeszacowanie rynkowe aktywów nie wskazują na istotny negatywny wpływ na sytuację finansową, w tym poziom wypłacalności i płynność Spółki. Również wyniki skrajnych testów stresu opartych o sprawozdanie ORSA nie powodują zagrożenia dla kontynuacji działalności i stabilności Spółki w okresie następnych 12 miesięcy.

C.7 Wszelkie inne informacje

Własna ocena ryzyka i wypłacalność

Własna ocena ryzyka i wypłacalności (ORSA) jest przeprowadzana przynajmniej raz w roku przez Funkcję Zarządzania Ryzykiem. Z uwagi na fakt, że raport ORSA obejmuje szerokie spektrum działalności Towarzystwa, w proces przygotowania raportu zaangażowanych jest wiele obszarów Towarzystwa, ze szczególnym uwzględnieniem Funkcji Aktuarialnej. Raport zawiera informacje dotyczące ryzyka i wypłacalności zakładu, z uwzględnieniem prospektywnych elementów oceny tzn. ich przewidywanych zmian w przyszłości.

Proces ORSA w Towarzystwie obejmuje następujące kroki:

- bieżącą ocenę apetytu na ryzyko Towarzystwa oraz uzgodnione tolerancje i limity ryzyka,
- analizę i opis specyficznego profilu ryzyka Towarzystwa,
- wyznaczenie ogólnych potrzeb dotyczących wypłacalności, z uwzględnieniem specyficznego profilu ryzyka, zatwierdzonych tolerancji i limitów ryzyka oraz strategii biznesowej Towarzystwa w perspektywie bieżącej jak również w perspektywie planowania biznesowego,
- bieżące zapewnienie zgodności z wymogami kapitałowymi i wymogami dotyczącymi rezerw techniczno-ubezpieczeniowych,
- wykaz głównych ryzyk oraz proponowane działania ograniczające te ryzyka.

W procesie ORSA, analizuje się łącznie strategię Towarzystwa, profil ryzyka, krótko i średnio-terminowe plany finansowe. Na podstawie oceny ryzyka Towarzystwo przeprowadza w ramach procesu ORSA testy stresu na podstawie, których przygotowuje projekcję potrzeb kapitałowych.

Testy stresów oraz konklusje dotyczące pozycji kapitałowej Towarzystwa

Na podstawie zatwierzonego (trzyletniego) planu finansowego oraz wniosków z własnej oceny ryzyka opracowywane są testy stresów wraz z przyjętymi założeniami o wielkości szokowanych parametrów wyceny aktywów i zobowiązań. Zarząd Towarzystwa jest odpowiedzialny za identyfikację kluczowych czynników ryzyk wraz z powiązanymi kompleksowymi scenariuszami testów stresów.

Testy stresów oraz testy warunków skrajnych stanowią integralną obowiązkową część procesu własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA). W przypadkach testów stresów wykazujących spadek współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności dopuszczonymi środkami własnymi poniżej 100% Towarzystwo dokumentuje w raporcie z oceny własnej ORSA realistyczny plan przywrócenia pełnego pokrycia wymogu kapitałowego.

Jak wspomniano powyżej, testy scenariuszowe przeprowadza się poprzez identyfikację dotkliwych, ale prawdopodobnych zdarzeń związanych z kluczowymi ryzykami. Pośród zidentyfikowanych dotkliwych scenariuszy testowych należy wymienić ryzyka: masowe

Profil ryzyka

rezygnacje ubezpieczonych, utrzymujące się środowisko niskich stóp procentowych wraz z obniżeniem opłat za zarządzanie funduszami UFK, gwałtowne zmiany otoczenia gospodarczego (wzrost stóp procentowych), trudności z pozyskiwaniem nowych klientów. Na podstawie przeprowadzonej przez Towarzystwo własnej oceny ryzyka i wypłacalności ORSA dla okresu 2020-2022, włącznie z testami warunków skrajnych (odwrotne testy stresów), i badając wrażliwość najbardziej dotkliwych scenariuszy można stwierdzić, że Towarzystwo zapewnia w sposób ciągły zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem kapitałowym. Żaden z przeprowadzonych scenariuszy testów stresów nie powoduje spadku współczynnika pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności poniżej 100%. Adekwatność kapitałowa Towarzystwa zgodnie z wymogami regulacji Wypłacalność II pozostaje silna i stabilna oraz przewidywane jest utrzymanie tej pozycji w latach 2020-2022.

Nie odnotowano innych istotnych informacji w zakresie profilu ryzyka, które powinny zostać ujawnione w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

Wycena do celów wypłacalności

D. Wycena do celów wypłacalności

Wstęp

Wycena zgodnie z zasadami Wypłacalności II wymaga ekonomicznego, spójnego z rynkiem podejścia do wyceny aktywów i pasywów. Towarzystwo wycenia aktywa i zobowiązania zgodnie z międzynarodowymi standardami rachunkowości przyjętymi przez Komisję na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1606/2002, pod warunkiem, że standardy te obejmują metody wyceny zgodne z zasadami wypłacalności, czyli metody wyceny według wartości godziwej. Wartość godziwa to kwota, za jaką dany składnik majątku mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie uregulowane, na warunkach transakcji rynkowej pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi nie powiązanymi ze sobą stronami.

Za wiarygodną uznaje się wartość godziwą ustaloną w szczególności drogą:

- wyceny aktywów i zobowiązań według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach tych samych aktywów lub zobowiązań;
- jeśli powyższa metoda jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach podobnych aktywów i zobowiązań, dokonując korekt odzwierciedlających istniejące różnice (czynniki specyficzne dla danego składnika aktywów lub zobowiązania w tym charakter lub lokalizację danego składnika, stopień powiązania danych używanych do wyceny ze składnikiem aktywów lub zobowiązań, obrót lub poziom aktywności na rynkach danych używanych do wyceny);
- jeśli żadna z powyższych metod jest niemożliwa stosuje się wycenę aktywów i zobowiązań przy zastosowaniu alternatywnych metod wyceny przy założeniu wykorzystania w jak największym stopniu danych pochodzących z odpowiedniego rynku, tzn. cen notowanych dla identycznych lub podobnych aktywów i zobowiązań na rynkach nieaktywnych, innych obserwowań danych dotyczących danego składnika aktywów i zobowiązań (w tym stóp procentowych, krzywych rentowności obserwowań dla powszechnie notowanych okresów, implikowanych zmienności i spreadów kredytowych), potwierdzonych rynkowo danych używanych do wyceny opierających się na obserwowań danych rynkowych lub popartych takimi danymi.

Wycena do wartości godziwej opiera się na cenach transakcyjnych z rynku aktywnego, tj. rynku na którym transakcje dot. danego składnika aktywów lub zobowiązań mają miejsce z wystarczającą częstotliwością i ilością, aby dostarczać bieżącą informację o kwotowaniach oraz przy założeniu, że transakcja zbycia składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania odbywa się:

- na głównym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania (tj. rynku aktywnym z największym wolumenem obrotów) lub
- w przypadku braku głównego rynku na najkorzystniejszym rynku dla danego składnika aktywów lub zobowiązania. Za najkorzystniejszy rynek uważa się rynek, na którym jednostka zawarłaby w normalnych warunkach transakcję zbycia składnika aktywów lub przeniesienia zobowiązania.

Jeżeli istnieje główny rynek dla danego składnika aktywów lub zobowiązania, wycena wartości godziwej odpowiada cenie na takim rynku, nawet jeżeli na dzień wyceny cena na innym rynku jest potencjalnie korzystniejsza. Główny (lub najbardziej korzystny) rynek należy postrzegać z perspektywy jednostki, dopuszczając różnice wynikające z rodzaju prowadzonej przez nie działalności.

W przypadku aktywów, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający wraz z comiesięcznym badaniem rynku dokonuje się wybór rynku aktywnego. Jeżeli przez badany miesiąc był dostępny kurs transakcyjny (lub fixing) lub dostępna była regularnie informacja o ofertach kupna sprzedaży, to uznaje się, że rynek dla danego składnika lokat jest aktywny.

Szczegółowe zasady wyboru rynku do wyceny portfela, w zależności od sposobu ich obrotu na aktywnym rynku przedstawiono poniżej:

- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na kilku rynkach giełdowych - kurs ustalony na tej giełdzie, na której wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są w więcej niż jednym systemie notowań na jednej giełdzie - kurs ustalony w tym systemie notowań, w którym wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na rynku giełdowym i jednocześnie na rynku pozagiełdowym - kurs ustalony na tym z rynków, na którym wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są na więcej niż jednym rynku pozagiełdowym - cenę bieżącą ustaloną na tym z rynków, którego wolumen obrotów był największy;
- jeżeli instrumenty finansowe notowane są w więcej niż jednym systemie notowań na jednym rynku pozagiełdowym - cenę bieżącą ustaloną w tym systemie notowań, w którym wolumen obrotów był największy.

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje dotyczące wyceny aktywów, rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i pozostałych zobowiązań zgodnie z zasadami Wypłacalność II oraz wyjaśnienie różnic do wyceny stosowanej zgodnie z zasadami rachunkowości.

Wycena do celów wypłacalności

Niepewność oszacowania

Wartość wybranych pozycji w bilansie ekonomicznym jest ustalana w sposób szacunkowy.

Dokonanie oszacowań wymaga przyjęcia przez Zarząd Towarzystwa określonych założeń dotyczących przyszłości. Szacunki oraz związane z nimi założenia opierają się na doświadczeniu historycznym oraz innych czynnikach, które są uznawane za racjonalne (zasadne) w danych okolicznościach, a ich wyniki dają podstawę osądowi, co do wartości bilansowej aktywów i zobowiązań, która nie wynika bezpośrednio z innych źródeł. Informacje takie opierają się często na ocenach i szacunkach, przy czym nie da się ich potwierdzić poprzez odniesienie do działalności rynkowej. Mimo, iż dane nie pochodzą z rynku, uważa się je za spójne z tym, co zrobiliby inni uczestnicy rynku przy wycenie takich aktywów finansowych, co czyni je właściwymi w danych okolicznościach. Przy dokonywaniu założeń do szacunków Towarzystwo bazuje na dostępnych danych historycznych, opiniach, najlepszej wiedzy i doświadczeniu ekspertów, strategii zarządczej Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach.

W celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne, lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań Towarzystwo wykorzystuje alternatywne metody wyceny.

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w art.29 ust.3 i 4 dyrektywy 2009/138/WE, Towarzystwo ujmuje i wycenia składniki aktywów lub zobowiązań na podstawie metody wyceny, którą stosuje przy sporządzaniu swoich rocznych sprawozdań finansowych, stosując uproszczenia na podstawie art.9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Uproszczenia stosowane są w przypadku gdy:

- metoda wyceny jest zgodna z art. 75 Dyrektywy,
- metoda wyceny jest proporcjonalna do charakteru, skali i złożoności ryzyka charakterystycznego dla działalności Towarzystwa,
- Towarzystwo nie wycenia tych aktywów lub zobowiązań w swoich sprawozdaniach finansowych przy zastosowaniu międzynarodowych standardów rachunkowości przyjętych przez Komisję na podstawie rozporządzenia,
- koszty zastosowania metod alternatywnych spowodowałyby dla Towarzystwa koszty, które byłyby nieproporcjonalne do całkowitych wydatków administracyjnych.

W przypadku aktywów finansowych niepewność oszacowania jest oceniana poprzez weryfikację:

- zdyskontowanej efektywnej stopy zwrotu dostępnej na rynku, na którym dany instrument jest przechowywany,
- sprawozdań finansowych publikowanych przez fundusze inwestycyjne,
- przewidywanej wartości bieżącej przyszłych przepływów pieniężnych przy wykorzystaniu rynkowej stopy procentowej
- wartości papierów wartościowych o podobnej charakterystyce, np. podobnych terminach zapadalności, z uwzględnieniem zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Dodatkowo Towarzystwo regularnie analizuje ewentualne przesłanki, jakie mogłyby świadczyć o trwałej utracie wartości posiadanych aktywów, aby w przypadku jej wystąpienia utworzyć odpis aktualizujący wartość aktywów.

Wycena zobowiązań oraz należności nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z tym Towarzystwo przyjmuje, iż niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska零.

Istnieje teoretyczne ryzyko szacunku przy wycenie rezerw na pozostałe koszty, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż niepewność oszacowania wysokości rezerw jest nieistotna, gdyż szacunki nie odbiegają od rzeczywistych wartości poniesionych kosztów.

Towarzystwo regularnie weryfikuje adekwatność wyceny, poprzez porównywanie rzeczywistego wykonania z oszacowanym w planie finansowym i w razie potrzeby koryguje na bieżąco założenia adekwatnie do zaistniałych czynników. Dzięki temu Towarzystwo może zapewnić większą rzetelność i wiarygodność dokonywanych oszacowań.

Poniżej przedstawiono zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporzązonego zgodnie z zasadami rachunkowości na dzień 31 grudnia 2019 roku wraz ze wskazaniem charakteru różnic: wynikające z odrębnych zasad wyceny i wynikające z odrębnych zasad prezentacji (w tys. zł).

Wycena do celów wypłacalności

Zestawienie pozycji bilansu ekonomicznego i bilansu sporządzanego na potrzeby sprawozdań finansowych

Dane na 31 grudnia 2019 roku w tys. zł	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Aktywa					
Aktywowane koszty akwizycji	268 309	-268 309		0	D.1.1.
Wartości niematerialne i prawne	49 883	-49 883		0	D.1.2.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20 316	61 644		81 960	D.1.3.
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytku własny	5 876	10 530		16 405	D.1.4.
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 873 804	40 873		2 914 676	D.1.5.
Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	51 436	-21 816		29 619	D.1.5.
Dłużne papiery wartościowe	2 312 071	68 559		2 380 630	D.1.5.
Obligacje państwowie	2 080 697	68 559		2 149 255	D.1.5.
Obligacje korporacyjne	231 374			231 374	D.1.5.
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	385 918			385 918	D.1.5.
Instrumenty pochodne	0		99	99	D.1.5.
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	118 410			118 410	D.1.5.
Pozostałe lokaty	5 969		-5 969	0	D.1.5.
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 343 146			5 343 146	D.1.6.
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z:	6 627			6 627	
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	42 462	-3 002	5 870	45 330	D.1.7.
Należności z tytułu reasekuracji biernej	153			153	
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	862	-82		780	
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	44 576	-590		43 987	D.1.8.
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	2 444	-2 444		0	D.1.9.
Aktywa ogółem	8 658 456	-205 393		8 453 063	

Wycena do celów wypłacalności

Dane na 31 grudnia 2019 roku w tys. zł	Wartość w bilansie ze sprawozdania finansowego*	Różnice między zasadami wyceny	Różnice prezentacyjne	Wartość w bilansie ekonomicznym	Ref.
Zobowiązania					
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 105 630	-1 105 317		1 000 313	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	0	-310 250		-310 250	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			-340 908	D.2.
Margines ryzyka	0			30 659	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 105 630	-795 067		1 310 563	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			1 209 547	D.2.
Margines ryzyka	0			101 016	D.2.
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 343 146	-781 150		4 561 995	D.2.
Najlepsze oszacowanie	0			4 258 345	D.2.
Margines ryzyka	0			303 650	D.2.
Zobowiązania warunkowe	0	448		448	D.3.1.
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	46 467		-45 296	1 171	D.3.2.
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	0		138	138	
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	0			0	
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	146 422	371 671		518 093	D.3.3.
Instrumenty pochodne	0			0	
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	10 662		10 662	D.3.4.
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	28 901	-467		28 434	D.3.5.
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	2 064			2 064	D.3.6.
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	55 861	-671	45 158	100 348	D.3.7.
Zobowiązania ogółem	7 728 491	-1 504 823		6 223 668	

* Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzanego na potrzeby rachunkowości dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego.

Zaprezentowane w powyższym zestawieniu różnice wynikają z odmiennych zasad wyceny lub prezentacji określonych pozycji bilansu ekonomicznego względem bilansu sporządzanego według zasad rachunkowości. Najistotniejsze różnice wynikają z nie ujmowania w bilansie ekonomicznym aktywów kosztów akwizycji oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także z odmiennych zasad wyceny dłużnych papierów wartościowych, udziałów w jednostkach powiązanych oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. W związku z zastosowaniem odmiennych zasad wyceny aktywów i zobowiązań powstają także różnice w wartościach aktywa i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Szczegółowo zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane poniżej w kolejnych rozdziałach sprawozdania, od D.1. do D.3.

Alternatywne metody wyceny nie są obecnie stosowane przez Towarzystwo.

Wykaz wszystkich pozycji bilansowych przedstawiony został w niniejszym sprawozdaniu w formularzu S.02.01.02 Pozycje bilansowe w części F. Formularze ilościowe.

D.1 Aktywa

D.1.1. Aktywowane koszty akwizycji

Zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowane koszty akwizycji są wyceniane w wartości零. Według zasad rachunkowości bezpośrednio rozpoznane koszty akwizycji Towarzystwo rozlicza przy pomocy aktywowanych kosztów akwizycji lub poprzez rezerwę Zillmera, w zależności od rodzaju umowy. Aktywowane koszty akwizycji rozliczane są do 5 lat w przypadku polis

Wycena do celów wypłacalności

ochronnych, a w przypadku produktów z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym do 10 lat, zgodnie z przyjętym schematem amortyzacji kosztów właściwym dla danego produktu. Koszty odraczane są przez cały okres umowy, wtedy gdy pozwala na to test realizowalności aktywowanych kosztów akwizycji oraz gdy istnieją dane historyczne, na podstawie których można dokonać odpowiedniego oszacowania realizowalności tych kosztów zgodnie z zasadą ostrożności.

D.1.2. Wartości niematerialne i prawne

Zgodnie z zasadami wypłacalności zakłady ubezpieczeń wyceniają wartości niematerialne i prawne w wartości zero. Jedynie w sytuacji, gdy dany składnik wartości niematerialnych i prawnych może zostać wydzielony w celu jego zbycia, a zakład ubezpieczeń może wykazać, że istnieje wartość dla tego samego lub podobnego składnika aktywów, wówczas powinna zostać zastosowana wycena do wartości godziwej. Na potrzeby rachunkowości wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ do Towarzystwa korzyści ekonomicznych, które mogą być bezpośrednio powiązane z tymi aktywami. Początkowe ujęcie wartości niematerialnych i prawnych następuje według cen nabycia lub kosztutworzenia. Po ujęciu początkowym wartości niematerialne i prawne są wyceniane według cen nabycia lub kosztutworzenia pomniejszonych o umorzenie i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym szacowanemu okresowi ich ekonomicznej użyteczności (2 lata dla programów komputerowych, 3, 4 lub 5 lat dla oprogramowania serwerów i 5 lat dla innych wartości niematerialnych i prawnych). W Towarzystwie nie zidentyfikowano składników, które na potrzeby wypłacalności mogłyby zostać wycenione w wartości wyższej niż zero.

D.1.3. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Odroczone podatki dochodowe ujmują się i wycenia w odniesieniu do wszystkich aktywów i zobowiązań zgodnie z wiarygodnie oszacowaną wartością. Aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych ustala się w oparciu o różnice wynikające z oszacowania wartości aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami wypłacalności a ich wyceną zgodnie z zasadami rachunkowości, zastosowaną na potrzeby podatkowe, po przemnożeniu różnic o obowiązującą stawkę podatkową (19%).

W celu zachowania spójności z rocznym sprawozdaniem finansowym aktywa i rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych prezentuje się w bilansie ekonomicznym w szyku rozwartym, tj. aktywa z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie aktywów, w odrobnej pozycji bilansu, natomiast rezerwy z tytułu odroczonych podatków dochodowych po stronie pasywów, także w odrobnej pozycji bez kompensowania aktywów z rezerwami.

W Towarzystwie nie występują różnice przejściowe, które wygasają i nie zostałyby od nich naliczone aktywo z tytułu podatku odroczonego.

D.1.4. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny

Wartość godziwa pozostałych rzeczowych aktywów trwałych jest wykazywana jako cena nabycia pomniejszona o odpisy amortyzacyjne lub umorzeniowe, a także o odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Maszyny i urządzenia o wartości początkowej 3,5 tys. zł są jednorazowo odpisywane w ciężar kosztów w miesiącu przyjęcia składnika aktywów do użytkowania.

Analizując charakter posiadanych rzeczowych aktywów trwałych oraz stosując zasadę proporcjonalności, Zakład uznał, że wartość księgowa netto tych składników stanowi przybliżenie ich wartości godziwej. Aby zminimalizować ryzyko niepewności szacunków Towarzystwo regularnie przeprowadza analizę aktualnych cen rynkowych sprzętów informatycznych sprzedawanych w sklepach internetowych, portalach porównujących ceny, portalach aukcyjnych. Z uwagi na nieistotne różnice pomiędzy ceną rynkową identycznych lub podobnych rzeczowych aktywów trwałych, a stosowaną metodą wyceny, wartość tej kategorii w bilansie ekonomicznym ustalana jest analogicznie, jak na potrzeby sprawozdania finansowego. Towarzystwo nie posiada własnych środków transportu.

Zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny ujmują się również aktywa z tytułu umów leasingu zawartych w nowym standardzie MSSF 16, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. Aktywa z tytułu prawa użytkowania ujmują się w bilansie dla celów wypłacalności w zależności od rodzaju/natury aktywów będących przedmiotem leasingu, zatem najmowane przez Towarzystwo (jako leasingobiorca) nieruchomości (siedzibę Centrali) oraz użytkowane samochody Towarzystwo wykazuje w pozycji R0060 Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytko własny.

W bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości aktywa z tytułu prawa użytkowania nie są rozpoznawane.

Do wyceny umów najmu stosuje się uproszczoną metodę wyceny. Stosowane podejście nie powoduje istotnej różnicy w porównaniu z metodami podstawowymi. Towarzystwo jako leasingobiorca rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania (right-of-use asset). W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II umowy najmu zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy jako płatne czynsze za wynajem powierzchni biura przez czas trwania umowy (do końca 2022 roku) zdyskontowane do wartości bieżącej. Umowy użytkowania samochodów służbowych zostały

Wycena do celów wypłacalności

wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy według kosztu najmu zdyskontowanego na dzień wyceny, czyli zawarcia umowy. Tak określona wartość początkowa podlega amortyzacji zgodnie z okresem trwania umowy najmu.

D.1.5. Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)

Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe

Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe obejmują udziały w Nationale-Nederlanden Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. oraz Notus Finanse S.A. Dla celów wypłacalności Towarzystwo wycenia posiadane udziały skorygowaną metodą praw własności. Metoda wymaga dokonania wyceny posiadanych udziałów kapitałowych na podstawie posiadanego przez Towarzystwo udziału w nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami jednostki powiązanej. Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, w odniesieniu do posiadanego zakładu ubezpieczeń, Towarzystwo wycenia poszczególne aktywa i zobowiązania danej jednostki zgodnie z zasadami wypłacalności.

Przy obliczaniu nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, w odniesieniu do powiązanej jednostki, innej niż zakład ubezpieczeń, Towarzystwo odlicza od wartości jednostki powiązanej wartość firmy i inne wartości niematerialne i prawne, które zgodnie z zasadami wypłacalności zostały wycenione w wartości零.

Dla celów rachunkowości wyżej wymienione udziały Towarzystwo wycenia metodą praw własności. Udział w zysku (stracie) netto jednostki podporządkowanej korygowany jest o odpis wartości firmy oraz odpis różnicy w wycenie aktywów netto według ich wartości godziwych i wartości księgowych, przypadających na dany okres sprawozdawczy.

Wartość firmy w przypadku udziałów w spółce Notus Finanse S.A. jest amortyzowana liniowo przez okres 10 lat.

Obligacje

W bilansie ekonomicznym Towarzystwo wycenia dłużne papiery wartościowe według wartości godziwej. Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad wyceny portfela dłużnych papierów wartościowych zaklasyfikowanych, według zasad rachunkowości, jako utrzymywane do terminu wymagalności.

W bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości ta część dłużnych papierów wartościowych wyceniana jest według skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania

Towarzystwo wycenia pozycję według wartości godziwej w oparciu o uproszczenia, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego. Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych Towarzystwo wycenia zgodnie z publikowanymi komunikatami dotyczącymi ich wyceny przez krajowe i zagraniczne Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. W celu zapewnienia poprawności wycena jest weryfikowana ze sprawozdaniami finansowymi publikowanymi przez fundusze.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji pozycji składowych jednostek uczestnictwa oraz certyfikatów inwestycyjnych (tj. instrumentów pochodnych i pozostałych lokat) w bilansie ekonomicznym w stosunku do bilansu sporządzanego zgodnie z zasadami rachunkowości.

Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych

Depozyty bankowe na potrzeby wypłacalności są wyceniane do wartości godziwej w oparciu o uproszczenia, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego. Towarzystwo wycenia depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych według wartości godziwej według skorygowanej ceny nabycia, oszacowanej za pomocą efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu trwałej utraty wartości.

D.1.6. Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym

Niniejsza pozycja jest agregacją wszystkich pozycji aktywów inwestycyjnych, gdzie ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający (akcje i udziały, obligacje, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne, instrumenty pochodne, depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych, pozostałe lokaty). Jest ona wyceniana według wartości godziwej, odpowiednio do rodzaju instrumentu. Aktywa inwestycyjne, jeżeli są notowane na aktywnych rynkach, wycenia się według kursu ich notowania na dzień bilansowy.

Wycena do celów wypłacalności

Jeżeli ostatnia cena bieżąca na danym rynku lub w danym systemie notowań nie jest dostępna lub jest dostępna, ale ze względu na termin zawarcia ostatniej transakcji nie odzwierciedla wartości rynkowej papieru wartościowego w dniu wyceny, wyceniając ten papier wartościowy, uwzględnia się średnią z cen zgłoszonych w najlepszych ofertach kupna i sprzedaży, z tym że uwzględnianie wyłącznie ceny w ofertach sprzedaży jest niedopuszczalne. Cena średnia jest zaokrąglana do dwóch miejsc po przecinku. Jeżeli oferty, o których mowa w zdaniu poprzednim, zostały zgłoszone po raz ostatni w takim terminie, że wycena papierów wartościowych w oparciu o te oferty nie odzwierciedlałaby wartości rynkowej papieru wartościowego, uznaje się, że nie jest możliwe ustalenie ceny bieżącej dla tych papierów wartościowych według zasad, o których mowa powyżej. Wówczas Towarzystwo stosuje wycenę do wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

W wycenie obligacji do wartości godziwej stosuje się modele wyceny oparte o ceny papierów wartościowych o podobnej charakterystyce, np. podobne terminy zapadalności, z uwzględnieniem zdyskontowanych przepływów pieniężnych.

Jednostki uczestnictwa i certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych wycenia się do wartości godziwej zgodnie z publikowanymi komunikatami dotyczącymi ich wyceny przez krajowe i zagraniczne Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych. W celu zapewnienia poprawności wycena jest weryfikowana ze sprawozdaniami finansowymi publikowanymi przez fundusze.

D.1.7. Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

W Towarzystwie wycena pozostałych rezerw odbywa się do wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z różnic w wycenie należności z tytułu ubezpieczeń. W wycenie tych należności na potrzeby wypłacalności uwzględnione zostały oszacowane przyszłe rezygnacje klientów z polis. Dodatkowo w bilansie ekonomicznym Towarzystwo wykazuje w tej pozycji należności od UFK z tytułu polis, które powstają w wyniku wysokich umorzeń UFK (jest to kwota różnicy między wysokością aktywów UFK a wysokością ich rezerw).

D.1.8. Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Na potrzeby bilansu ekonomicznego pozycja wyceniana jest według wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty wyceniane są według wartości nominalnej.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z pomniejszenia w bilansie ekonomicznym wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów o środki ZFŚS.

D.1.9. Pozostałe aktywa (niewykazywane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa (niewykazywane w innych pozycjach) wyceniane są w wartości godziwej. Szczegółowa metoda wyceny zależy od rodzaju aktywa wykazanego w tej pozycji. Na dzień 31 grudnia 2019 Towarzystwo nie wykazało żadnych aktywów w tej pozycji. Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z faktu, że rozliczenia międzyokresowe czynne zaprezentowane w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości są dla celów bilansu ekonomicznego wycenione w wartości 0, gdyż służą jedynie księgowemu rozłożeniu w czasie bezwarunkowo poniesionych kosztów.

D.1.10. Leasing operacyjny i finansowy

Zarówno w 2018 roku jak i 2019 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingu finansowego.

Informacje na temat leasingu operacyjnego zostały opisane w rozdziale A.4 sprawozdania.

D.2 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności

Wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych na potrzeby wypłacalności (RTU WII) składająca się z najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka, w podziale na główne linie biznesowe na dzień 31 grudnia 2019 roku została przedstawiona w poniższej tabeli:

Wycena do celów wypłacalności

Dane w tys.zł	Najlepsze oszacowanie	Margines ryzyka	RTU VII
RTU VII w podziale na linie biznesowe			
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	-340 908	30 659	-310 250
Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	4 258 345	303 650	4 561 995
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	1 730 992	5 975	1 736 967
Pozostałe ubezpieczenia na życie (nie uwzględnione powyżej)	-521 445	95 040	-426 404
Razem	5 126 984	435 324	5 562 308

Wykaz wszystkich pozycji rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przedstawiony został w niniejszym sprawozdaniu w formularzu S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie w części F. Formularze ilościowe.

Podstawy, metody i główne założenia wykorzystywane do wyznaczania RTU VII

RTU VII są sumą najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka. Najlepsze oszacowanie równe jest oszacowaniu ważonej średniej przyszłych przepływów pieniężnych wynikających ze zobowiązań Towarzystwa przy uwzględnieniu wartości pieniądza w czasie oraz prawdopodobieństwa zajścia zdarzeń ubezpieczeniowych. Margines ryzyka wyznaczony jest w wysokości zapewniającej, by wartość RTU VII odpowiadała rynkowej wartości zobowiązań.

Najlepsze oszacowanie

Towarzystwo, na potrzeby wyznaczenia wartości najlepszego oszacowania, wykorzystuje modele przepływów pieniężnych opierające się na aktualnych i wiarygodnych informacjach oraz realistycznych założeniach dotyczących przyszłych zdarzeń. Składki, świadczenia, koszty oraz inne przepływy pieniężne, odpowiadające zobowiązań Towarzystwa, projektowane są przez okres, na który umowy ubezpieczenia zostały zawarte – zgodnie z wytycznymi określonymi w przepisach prawa dotyczącymi granic kontraktu. W szczególności, do wyznaczenia granic kontraktu Towarzystwo uwzględnia możliwość podziału umowy ubezpieczenia na dwie lub więcej części; dla każdej z tych części w wyznaczeniu granicy kontraktu uwzględnia się ocenę materialności ochrony ubezpieczeniowej. Przyszłe oczekiwane przepływy pieniężne podlegają dyskontowaniu według stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Opisana metoda ma przede wszystkim zastosowanie do zobowiązań związanych z umowami dla których ryzyko inwestycyjne ponoszone jest przez Towarzystwo. W przypadku ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym oraz związanych z wartością indeksu (ryzyko inwestycyjne ponoszone jest przez każdego ubezpieczającego), w projekcjach Towarzystwo uwzględnia przyszłe koszty, przychody i opłaty wynikające z zawartych umów. Metoda ta, określana mianem marżowej, jest spójna z metodą pełnych przepływów pieniężnych.

W celu wyznaczenia wartości najlepszego oszacowania, Towarzystwo stosuje metody agregacji polis określane mianem grupowania.

Wycena opcji i gwarancji oferowanych w umowach ubezpieczeniowych, czyli wartość zależnych od czynników ekonomicznych wyznaczana jest dla dużej liczby (1 000) scenariuszy przyszłych stóp wolnych od ryzyka.

W projekcjach środków pieniężnych uwzględnione są działania Zarządu Towarzystwa, które mogą wpłynąć na wartość przepływów pieniężnych, w tym mogą zostać podjęte w celu ograniczenia potencjalnych przyszłych strat.

Projekcje środków pieniężnych służące do wyznaczenia najlepszego oszacowania zobowiązań opierają się na szeregu założeń uwzględniających znane oczekiwane przyszłe zmiany mogące mieć materialny wpływ na wartość najlepszego oszacowania. Pod uwagę brane są m.in. zmiany demograficzne, prawne, medyczne, technologiczne, społeczne, środowiskowe i ekonomiczne.

Założenia wykorzystywane do wyznaczenia najlepszego oszacowania opracowywane są w większości przypadków w podziale na poszczególne linie biznesowe, pozwalając tym samym na odzwierciedlenie specyfiki danej grupy produktów. Jedynie w przypadku założeń, których charakterystyka nie różni się między poszczególnymi liniami biznesowymi, Towarzystwo dopuszcza opracowanie wspólnych założeń dla całego portfela zobowiązań.

Osoba Nadzorująca Funkcję Aktuarialną odpowiedzialna jest za przygotowanie raportu Funkcji Aktuarialnej, zawierającego między innymi zestawienie ilościowe i jakościowe informacji o różnicach dotyczących podstaw, metod i głównych założeń wykorzystywanych do wyznaczenia RTU VII oraz rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla potrzeb rachunkowości (RTU SP). Informacja ta przygotowana jest w podziale na główne linie biznesowe.

Wycena do celów wypłacalności

W przypadku niektórych zobowiązań wynikających z zawartych umów ubezpieczenia, stanowiących względnie niewielki procent wszystkich zobowiązań Towarzystwa, w szczególności w przypadku zobowiązań wynikających z zaistniałych zdarzeń ubezpieczeniowych, Towarzystwo wykorzystuje uproszczone modele wyznaczania RTU VII. Uproszczenia stosowane przez Towarzystwo są proporcjonalne do wysokości najlepszego oszacowania i niepewności wartości zobowiązań wyznaczanych metodami uproszczonymi. Wszystkie stosowane uproszczenia podlegają ocenie Funkcji Aktuarialnej.

Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych

Towarzystwo wyznacza wartość najlepszego oszacowania bez pomniejszenia go o kwoty należne z reasekuracji i spółek celowych. Kwoty należne z reasekuracji, spółek celowych oraz korekty z tytułu niewykonania zobowiązań przez kontrahenta wyznaczane są oddzielnie, spójnie z metodami stosowanymi do wyznaczania najlepszego oszacowania, w szczególności w zakresie stosowania metod uproszczonych proporcjonalnie do materialności kwot i niepewności z nimi związanej.

Margines ryzyka

Na RTU VII, poza najlepszym oszacowaniem, składają się również z marginesu ryzyka utworzonego na pokrycie ryzyk nierynkowych, oraz wszystkich materialnych ryzyk rynkowych, dla których nie istnieje możliwość zbudowania strategii zabezpieczającej (hedging). Wyznaczenie wartości marginesu ryzyka przeprowadzane jest poprzez estymację przyszłych wartości kapitałowego wymogu wypłacalności obliczonego według Formuły Standardowej.

Założenia

Założenia nie-ekonomiczne

Założenia nie-ekonomiczne wykorzystywane w procesie wyznaczania RTU VII określane są między innymi w obszarach rezygnacji i wykupów, kosztów, śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości jak również w zakresie innych ryzyk adekwatnych dla poszczególnych linii biznesowych. Założenie wyznaczane są głównie w oparciu o dane historyczne oraz podlegają przeglądowi w cyklu nie rzadszym niż roczny. Zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo regulacjami, wszystkie zmiany dotyczące założeń stanowią przedmiot akceptacji Komitetu Modelowego.

W procesie wyznaczania założeń Towarzystwo bierze pod uwagę możliwe działania Zarządu, jak również zachowanie ubezpieczonych odnoszące się do realizacji opcji umownych, w szczególności opcji dotyczących rezygnacji, wykupów, częściowych wykupów oraz konwersji ubezpieczenia na ubezpieczenie bezskładkowe.

Założenia ekonomiczne

W procesie określania struktury stóp wolnych od ryzyka, Towarzystwo jest zgodne z wytycznymi EIOPA. Z uwagi na brak dostępności danych dotyczących stóp wolnych od ryzyka w okresie przygotowania wyliczenia RTU VII, Towarzystwo generuje niezależne krzywe stóp procentowych, które na późniejszym etapie weryfikowane są z krzywymi publikowanymi przez EIOPA. Przeprowadzony wynik weryfikacji wskazuje, że założenia wykorzystane przez Towarzystwo są spójne (identyczne) z danymi opublikowanymi przez EIOPA.

Istotne zmiany w założeniach w roku 2019

W roku 2019 Towarzystwo przeprowadziło przegląd wszystkich najważniejszych założeń wykorzystywanych do wyznaczenia RTU VII. Na podstawie analizy nowych danych statystycznych, dokonano aktualizacji założeń.

Podczas przeglądu założeń przeanalizowano przeszłe możliwe kierunki rozwoju biznesu i środowiska zewnętrznego; wnioski z analiz zostały odzwierciedlone w nowoprzyjętych założeniach. W żadnym z powyższych obszarów nie rozpoznano rozbieżności w stosunku do dotychczasowych obserwacji istotnie wpływających na wypłacalność zakładu.

Zmiany dotyczące założeń dotyczyły przede wszystkim obszaru kosztów administracyjnych i inwestycyjnych, rezygnacji z umów ubezpieczenia oraz przyszłych zmian opłat za zarządzanie ponoszonych przez zakład.

Opcje i gwarancje

Proces wyznaczania RTU VII uwzględnia wszystkie opcje i gwarancje – rozpoznawane w ramach granicy kontraktu - mające materiałny wpływ na wartość przepływów pieniężnych. W szczególności, dla opcji i gwarancji, bierze się pod uwagę czynniki mogące wpływać na prawdopodobieństwa skorzystania przez ubezpieczającego z danych opcji.

Wycena do celów wypłacalności

Wewnętrzna wartość opcji i gwarancji jest odzwierciedlona w pojedynczym przepływie pieniężnym (deterministycznym) wynikającym ze zobowiązań ubezpieczeniowych Towarzystwa. Uwzględnienie różnych scenariuszy rozwoju stóp wolnych od ryzyka konieczne jest do określenia wartości czasowej opcji i gwarancji dla opcji i gwarancji, których wartość w niesymetryczny sposób zależy od przyszłych stóp procentowych. W celu wyznaczenia wartości czasowej opcji i gwarancji Towarzystwo wyznacza wartość przyszłych przepływów pieniężnych w oparciu o model stochastyczny oparty na dużej liczbie (co najmniej 1 000) simulacji. Liczba simulacji została przez Towarzystwo ustalona na poziomie pozwalającym na istotne ograniczeniu niepewności wyniku. Należy jednocześnie zwrócić uwagę, że asymetria związana z wbudowanymi opcjami i gwarancjami nie wpływa istotnie na wartość najlepszego oszacowania (wartość czasowa wbudowanych opcji i gwarancji stanowi poniżej 1% najlepszego oszacowania).

Towarzystwo przeprowadza analizę wpływu czynników zewnętrznych na zachowanie ubezpieczających w kontekście prawdopodobieństwa skorzystania z opcji umownych, w szczególności z opcji rezygnacji z umów i wykupów. Wyniki przeprowadzonej analizy nie wskazują na materialne zależności między historycznym wykorzystaniem opcji a czynnikami natury ekonomicznej.

Jednym z obowiązków Osoby Nadzorującej Funkcję Aktuarialną jest cykliczna weryfikacja uwzględnienia opcji i gwarancji w wycenie RTU VII. Wnioski z analizy zawarte są w corocznym Raporcie Funkcji Aktuarialnej.

Poziom niepewności RTU VII

Z uwagi na niepewność przyszłych zdarzeń, wartość RTU VII jest obarczona pewną niepewnością. Dodatkowo przyjęte modele i założenia, w szczególności dotyczące stóp wolnych od ryzyka, rezygnacji, śmiertelności, poziomu przyszłych kosztów oraz zachorowalności, opierają się przede wszystkim na historycznych obserwacjach oraz zakładanych kierunkach rozwoju czynników ekonomicznych, demograficznych oraz otoczenia prawnego. W celu określenia poziomu niepewności RTU VII, Towarzystwo analizuje możliwe wspomniane powyżej źródła i wartości niepewności prognozy przyszłych przepływów związanych z umowami ubezpieczenia. W szczególności analizie podlegają obszary:

- wykorzystywanych modeli i metod i poszczególnych założeń;
- niepewności realizacji przyszłych zdarzeń, na poziomie skalibrowanym do zdarzenia 1-na-20, do którego pomiaru wykorzystywany jest model zarządzania ryzykiem Grupy NN;
- niepewności realizacji przyszłych zdarzeń, na poziomie skalibrowanym do zdarzenia 1-na-200, do którego pomiaru wykorzystywany jest kapitałowy wymóg wypłacalności wyznaczany przez Towarzystwo przy pomocy Formuły Standardowej.

Wszystkie przeprowadzone analizy pokazują, że niepewność wartości RTU VII jest istotnie poniżej poziomu, który stanowiłby zagrożenia dla wypłacalności Towarzystwa.

Główne różnice między rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi na potrzeby sprawozdawczości (RTU SP) i RTU VII

Dane w tys. zł	RTU SP	RTU VII
RTU podzielone na linie biznesowe:		
Ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	89 905	-310 250
Ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 445 862	4 561 995
Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	1 693 392	1 736 967
Pozostałe ubezpieczenia na życie (nie uwzględnione powyżej)	219 615	-426 404
Razem	7 448 776	5 562 308

Różnica pomiędzy RTU VII i RTU SP wartościami rezerw wynika z istotnie różnych metod wykorzystywanych do tworzenia obu typów rezerw. Podstawowe różnice w metodologii tworzenia obu typów rezerw wskazano poniżej.

RTU SP tworzone są metodami aktuarialnymi w oparciu o założenia dotyczące przyszłych składek, stóp procentowych (ustalonej na stałym poziomie), śmiertelności, zachorowalności i wypadkowości ustalanych w dacie zawarcia polisy. Metody stosowane w tworzeniu RTU SP nie uwzględniają przyszłych wyników finansowych w procesie tworzenia rezerw. Dodatkowo RTU SP dla ubezpieczeń związanych z funduszem kapitałowym tworzona jest w wysokości równej wartości jednostek UFK (ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych).

W RTU VII są sumą najlepszego szacowania i marginesu ryzyka. Wartość najlepszego oszacowania wyznaczona jest jako wartość oczekiwana wszystkich przyszłych przepływów pieniężnych związanych z umowami ubezpieczenia. W wyznaczaniu przyszłych przepływów pieniężnych Towarzystwo przyjmuje założenia dotyczące przyszłych składek, świadczeń, kosztów i stóp procentowych

Wycena do celów wypłacalności

na realistycznym poziomie, nie uwzględniając jednocześnie żadnych narzutów ostrożnościowych. Przyjęte założenia podlegają cyklicznej weryfikacji i w razie potrzeby są uaktualniane. W przypadku ubezpieczeń związanych z funduszem kapitałowym rezerwa tworzona jest jako różnica wartości jednostek UFK oraz wartości bieżącej przyszłych marż (dodatnich związanych z opłatami oraz ujemnych związanych z kosztami i świadczeniami). Składnikiem ostrożnościowym w przypadku RTU VII jest margines ryzyka w wysokości odzwierciedlającej profil ryzyka zawarty w zobowiązaniach Towarzystwa.

Dla wszystkich linii biznesowych Towarzystwa, różnice w RTU VII a RTU SP wynikają z czynników wskazanych powyżej.

Korekta dopasowująca, korekta z tytułu zmienności i przejściowa struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka

W procesie wyznaczania RTU VII Towarzystwo nie stosuje korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności i przejściowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

D.3 Inne zobowiązania

Zobowiązania wycenia się w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby one zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Dokonując wyceny zobowiązań, zakład ubezpieczeń nie dokonuje dostosowań w celu uwzględnienia jego zdolności kredytowej. Każda klasa z pozostałych zobowiązań w bilansie ekonomicznym jest wyceniana zgodnie z zasadami Wypłacalność II. Zasady ujmowania stosowane dla istotnych grup pozostałych zobowiązań, uwzględniając stosowane założenia i oceny są przedstawione w niniejszym rozdziale. Danymi wejściowymi dla istotnych grup pozostałych zobowiązań są pozostałe zobowiązania ze sprawozdania finansowego sporzązonego zgodnie z zasadami PSR a następnie dokonywane są korekty wynikające zastosowania odmiennych podstaw, metod i założeń dla celów wypłacalność i wyceny zobowiązań w sprawozdaniu finansowym i są szerzej opisane w dalszej części rozdziału. Poza różnicami wynikającymi z odrębnych zasad wyceny występują również różnice wynikające z odrębnych zasad prezentacji. Zestawienie poszczególnych pozycji bilansu ekonomicznego w porównaniu do bilansu sporzązonego zgodnie z zasadami rachunkowości wraz ze wskazaniem charakteru różnic zaprezentowane zostało na początku niniejszego rozdziału.

D.3.1. Zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe, jeśli są istotne są uznane za zobowiązania Towarzystwa. Zobowiązania warunkowe uznaje się za istotne, jeśli informacja o ich wielkości i rodzaju może mieć wpływ na procesy decyzyjne odbiorcy tejże informacji. Zobowiązania warunkowe, na potrzeby wypłacalności, są wyceniane na podstawie zdyskontowanych przepływów pieniężnych wymaganych na wypełnienie tychże zobowiązań przy użyciu bazowej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka.

Zobowiązań warunkowych nie ujmuje się w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości.

W Towarzystwie wprowadzony został proces monitorowania zobowiązań warunkowych. Przynajmniej raz w roku dokonywana jest weryfikacja czy Towarzystwo posiada zobowiązania, które można zaklasyfikować jako zobowiązania warunkowe.

Po zidentyfikowaniu poszczególnych zobowiązań warunkowych dokonuje się ustalenia ich wartości, a następnie ocenia się istotność ustalonej wartości tych zobowiązań. W następnej kolejności weryfikuje się prawdopodobieństwo realizacji każdego zobowiązania warunkowego, a następnie ustala się jego wartość.

Zanim jednak zobowiązania warunkowe zostaną ujęte w bilansie ekonomicznym, weryfikuje się czy dana transakcja nie jest już objęta inną rezerwą dla celów wypłacalności, ponieważ wówczas zobowiązanie warunkowe nie występuje już dla celów wypłacalności.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wykazano zobowiązania warunkowe wynikające z udzielonych poręczeń oraz z tytułu prowadzonych spraw sądowych. Wartość zobowiązań warunkowych w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 448 345,59 zł.

Na dzień 31 grudnia 2018 roku wykazano zobowiązania warunkowe wynikające z udzielonych poręczeń. Wartość zobowiązań warunkowych w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 163 307,10 zł.

D.3.2. Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)

W Towarzystwie wycena pozostałych rezerw odbywa się do wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporzązonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji pozostałych rezerw. W bilansie ekonomicznym pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) są to zobowiązania, których termin lub kwota są niepewne, tj. rezerwy na koszty sądowe lub kwoty z tytułu rozliczeń międzyokresowych przychodów, których termin i wysokość wypłaty jest niepewna. Dane wejściowe dla pozostałych rezerw są zawarte w stosownych rejestrach prowadzonych w Towarzystwie takich jak rejestr spraw sądowych, rozliczeń międzyokresowych.

Wycena do celów wypłacalności

W bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości pozycja pozostałych rezerw obejmuje także zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników oraz rezerwy na pozostałe koszty, w tym rezerwy na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (które w bilansie ekonomicznym prezentowane są w pozycji pozostałych zobowiązań). Ze względu na brak aktywnego rynku wartość godziwą rezerw innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe ustala się w oparciu o przedstawioną niżej metodę wyceny. Rezerwy ujmują się, gdy w związku z przeszłym zdarzeniem istnieje możliwe do wiarygodnego oszacowania zobowiązanie, które w sposób prawdopodobny skutkować będzie przyszłym wypływem środków. Rezerwy nie są rozpoznawane w odniesieniu do przyszłych strat operacyjnych. Rezerwy są wyceniane według najlepszego oszacowania kierownictwa Towarzystwa, w oparciu o dotychczasowe doświadczenia, według stanu na dzień bilansowy. Skutek zmiany pieniądza w czasie może być ujęty, jeśli jest istotny.

D.3.3. Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Sposób wyceny i prezentacji odroczonych podatków dochodowych został opisany w punkcie D.1.3. niniejszego sprawozdania. W pozycji rezerwy z tytułu podatku odroczonego zostały ujęte wszystkie dodatnie różnice przejściowe i żadna z tych różnic nie wygasła.

D.3.4. Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Towarzystwo jako leasingobiorca z tytułu umów leasingu zawartych w nowym standardzie MSSF 16, który wszedł w życie z dniem 1 stycznia 2019 roku wykazuje zobowiązanie finansowe w pozycji R0800 jako zobowiązanie finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych ponieważ podmiot wobec którego rozpoznano zobowiązanie finansowe z tytułu umów leasingu nie jest instytucją kredytową.

Do wyceny umów najmu stosuje się uproszczoną metodę wyceny. Stosowane podejście nie powoduje istotnej różnicy w porównaniu z metodami podstawowymi. Towarzystwo jako leasingobiorca rozpoznaje zobowiązania z tytułu umowy najmu. W bilansie sporządzonym zgodnie z systemem Wypłacalność II umowy najmu zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy jako płacone czynsze za wynajem powierzchni biura przez czas trwania umowy (do końca 2022 roku) zdyskontowane do wartości bieżącej. Umowy użytkowania samochodów służbowych zostały wycenione jako przewidywana wartość godziwa zgodnie z okresem trwania umowy według kosztu najmu zdyskontowanego na dzień wyceny, czyli zawarcia umowy. Tak określona wartość początkowa podlega amortyzacji zgodnie z okresem trwania umowy najmu.

D.3.5. Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Niniejsza pozycja wykazywana jest w wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego. Towarzystwo stosuje wycenę do wartości godziwej na podstawie metody, która stosowana jest przy sporządzaniu rocznych sprawozdań finansowych wg PSR. Model wyceny jest adekwatny dla obydwu reżimów.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonym na potrzeby rachunkowości wynika z różnic w wycenie zobowiązań z tytułu ubezpieczeń. W wycenie na potrzeby wypłacalności zostało uwzględnione prawdopodobieństwo zwrotu do ubezpieczających i ubezpieczonych nie odebranych wypłat z tytułu umów ubezpieczenia. Przeprowadzona została prognoza przewidywanej kwoty zobowiązań, które nie zostaną odebrane w kolejnych latach.

W oparciu o tę analizę wyznaczono % do skorygowania wartości zobowiązań celem wyznaczenia ich wartości godziwej.

Na potrzeby rachunkowości zobowiązania na dzień bilansowy wykazuje się w kwocie wymagającej zapłaty.

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń zawarte są w rejestrze świadczeń oraz w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie, natomiast dla zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych zawarte są w księgach pomocniczych prowadzonych w Towarzystwie.

D.3.6. Zobowiązania z tytułu reasekuracji

Zgodnie z przyjętymi przez Towarzystwo zasadami prezentacji całą kwotę wykazaną w pozycji "zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej" w bilansie dla celów wypłacalności (kolumna C0010) stanowią zobowiązania wobec zakładów reasekuracji przeterminowane na dzień bilansowy. Pozycja R0830 "zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej" w formularzu S.02.01 sporządzonym dla celów wypłacalności jest zgodna z pozycją pasywów H.II „zobowiązania z tytułu reasekuracji” w bilansie sporządzonym dla celów rachunkowości. W pozycji „należności/zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej” Towarzystwo uwzględnia nie uregulowane na dzień bilansowy rozrachunki z reasekuratorami - zobowiązania względem reasekuratora dotyczące składek ubezpieczeniowych wymagalnych na dzień bilansowy oraz należności od reasekuratora dotyczące świadczeń ubezpieczeniowych wypłaconych na dzień bilansowy. Przeterminowane na dzień bilansowy zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej identyfikowane są na podstawie daty powstania rozrachunków z reasekuratorem. Wszystkie nie uregulowane na dzień

Wycena do celów wypłacalności

bilansowy rozrachunki z reasekuratorem, powstały z tytułu wymagalnej składki i wypłaconego świadczenia ubezpieczeniowego w danym okresie sprawozdawczym Towarzystwo prezentuje, jako zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej.

Dane wejściowe dla zobowiązań z tytułu reasekuracji zawarte są w rejestrze rozrachunków z tytułu reasekuracji prowadzonym na postawie zawartych umów reasekuracji.

D.3.7. Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Niniejsza pozycja zawiera wartość wszystkich zobowiązań o charakterze handlowym, które nie są wykazywane we wcześniej wymienionych kategoriach bilansu ekonomicznego. Wykazywana jest w wartości godziwej w oparciu o uproszczenie, na podstawie art. 9 ust 4 Aktu Delegowanego.

Różnica wartości między pozycjami bilansu ekonomicznego i sporządzonego na potrzeby rachunkowości wynika z odmiennych zasad prezentacji i wyceny.

W bilansie ekonomicznym w pozycji pozostałych zobowiązań uwzględnia się stan rezerw na pozostałe koszty, w tym rezerw na koszty z tytułu nie wykorzystanych przez pracowników urlopów (wykazywanych w bilansie sporządzonym na potrzeby rachunkowości w pozycji pozostałych rezerw), co stanowi różnicę prezentacyjną oraz wyłącza się zobowiązania z tytułu ZFŚS, co stanowi różnicę w zasadach wyceny.

Prezentowane w niniejszej pozycji zobowiązania mają charakter krótkoterminowy (do 1 roku) i w ocenie Towarzystwa ich wycena nie odbiega od bieżących przepływów pieniężnych. W związku z powyższym niepewność ich oszacowania jest nieistotna - bliska零. Przy wycenie rezerw na pozostałe koszty istnieje teoretyczne ryzyko szacunku, jednak bazując na historii Towarzystwo stoi na stanowisku, iż szacunki nie odbiegają od rzeczywistych wartości poniesionych kosztów w związku z czym niepewność ich oszacowania jest nieistotna.

Do pozostałych zobowiązań Towarzystwo kwalifikuje pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania, których kwotę można w sposób wiarygodny oszacować.

Dane wejściowe dla kategorii Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) zawarte są w księdze głównej i pomocniczej Towarzystwa (takie jak rozrachunki z Urzędem Skarbowym i ZUS, nieprzeterminowane zobowiązania z tytułu ubezpieczeń), rejestrze faktur, systemie kadrowo-płacowym.

D.3.8. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych

Wszystkie programy określonych świadczeń, które są prowadzone przez Towarzystwo zgodnie z wymogami prawa oraz wewnętrznym regulaminem wynagradzania na rzecz swoich pracowników, nie posiadają wydzielonych aktywów. Programy te są finansowane z ogólnych środków finansowych Towarzystwa.

Zobowiązania z tytułu premii dla pracowników, rezerwy na niewykorzystane urlopy oraz bieżące zobowiązania wobec pracowników prezentowana jest w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0840 Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji).

Zobowiązania z tytułu rezerwy na świadczenia emerytalne prezentowane są w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności w pozycji R0760 Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników. Na dzień 31 grudnia 2019 roku wartość zobowiązań z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami wypłacalności wyniosła 138 067,89 zł, natomiast ze względu na brak wyodrębnionej pozycji w bilansie sporządzonym zgodnie z zasadami rachunkowości, zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych pracowników prezentowane są w tej samej wysokości w pozycji pozostałych rezerw (innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe). Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników obejmują świadczenia płatne pracownikom Towarzystwa w związku z ich przejściem na emeryturę. Wartość rezerwy jest przedmiotem kalkulacji aktuarialnej bazującej na długoterminowych projekcjach wzrostu wynagrodzenia, stopy inflacji oraz rotacji pracowników. Odprawy emerytalne są wypłacane przez Towarzystwo jednorazowo, w momencie przejścia pracownika na emeryturę.

D.3.9. Zobowiązania wynikające z umów leasingowych

Zarówno w 2018 roku jak i 2019 roku Towarzystwo nie było stroną umów leasingu finansowego. Informacje na temat leasingu operacyjnego zostały opisane w rozdziale A.4 sprawozdania.

D.4 Alternatywne metody wyceny

Alternatywne metody wyceny są wykorzystywane przez Towarzystwo w celu ustalenia wartości godziwej aktywów i zobowiązań, jeżeli ceny rynkowe notowane na aktywnych rynkach są niedostępne lub jeśli nie istnieją aktywne rynki dla danych składników aktywów lub zobowiązań.

Wycena do celów wypłacalności

Towarzystwo określa aktywa i zobowiązania, do których mają zastosowanie alternatywne metody wyceny wraz z uzasadnieniem zastosowania określonej metody, dokumentacją założeń, oceną niepewności wyceny i weryfikacją adekwatności stosowanych metod wyceny w porównaniu do zebranych doświadczeń.

Aktualnie Towarzystwo nie stosuje metod alternatywnych, a stosowne uproszczenia zostały opisane w odpowiednich punktach części D sprawozdania.

D.5 Wszelkie inne informacje

W okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku nie nastąpiły istotne zmiany w stosowanych podstawach uznawania i wyceny lub szacunkach aktywów i zobowiązań.

Zarządzanie kapitałem

E. Zarządzanie kapitałem

Wstęp

Niniejszy rozdział sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej zawiera informacje z zakresu zarządzania kapitałem, w tym uzgodnienie kapitałów prezentowanych zgodnie z zasadami rachunkowości do środków własnych prezentowanych zgodnie z zasadami wypłacalności, informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.1 Środki własne

Cele, zasady i procesy stosowane przez zakład w celu zarządzania swoimi środkami własnymi

Zarządzanie środkami własnymi Towarzystwa musi odbywać się w sposób efektywny w celu optymalizacji zwrotu z kapitału dla akcjonariusza, przy jednoczesnym zapewnieniu ochrony ubezpieczonych przed niewypłacalnością.

Zarządzanie kapitałami Towarzystwa uwzględnia kryteria zapewniające spełnienie regulacyjnych wymagań kapitałowych w zakresie pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu wypłacalności oraz utrzymanie poziomu kapitałów, który umożliwia konkurencyjność Towarzystwa na rynku ubezpieczeniowym.

Podstawowym procesem planowania środków własnych jest opracowywanie planu kapitałowego Towarzystwa. Plan kapitałowy opracowywany jest w ramach przygotowania 3-letniego, aktualizowanego corocznie, planu finansowego oraz prognozy bilansu według Wypłacalność II.

Zasady zarządzania kapitałem, w celu utrzymania określonego poziomu kapitałów (w tym dostępność poszczególnych pozycji kapitałów i wielkość transakcji kapitałowych) oraz monitorowania poziomu kapitałów w Towarzystwie są zgodne z zasadami przyjętymi w Grupie NN (z uwzględnieniem polskich przepisów prawa i rekomendacji wydanych przez organ nadzoru) i zostały opisane w Polityce kapitałowej Towarzystwa.

W dokumencie określono role i obowiązki osób uczestniczących w zarządzaniu kapitałem, a także procesy związane z przepływami kapitałowymi, w szczególności w zakresie rekomendacji i zatwierdzania transakcji kapitałowych, dokapitalizowania, wypłat dywidendy, jak również w zakresie monitorowania i informowania o zmianach w kapitałach Towarzystwa oraz monitorowania i komunikowania zmian w przepisach prawa wpływających na zarządzanie kapitałami.

Aby zapewnić klientom odpowiedni poziom bezpieczeństwa kapitałowego Towarzystwo określiło cel kapitałowy i minimalny próg kapitałowy, które zapewniają ograniczenie niewykorzystanego kapitału i zapobiegają spadkowi kapitałów poniżej poziomu określonego przepisami prawa powodującego uruchomienie czynności ze strony organu nadzoru.

Wysokość i jakość środków własnych

Środki własne, zgodnie z zasadami wypłacalności, są podzielone na trzy kategorie, w zależności od ich jakości i zdolności do pokrycia strat. Kategoria 1 jest dodatkowo podzielona na środki własne nieograniczone i ograniczone. Dopuszczalność środków własnych do pokrywania wymogów kapitałowych jest ograniczona. Ograniczenia dotyczą dopuszczalności ograniczonych środków własnych z kategorii pierwszej jak i dopuszczalności kategorii drugiej i trzeciej. Ograniczone środki własne z kategorii pierwszej nie mogą przekroczyć 20% całej kategorii pierwszej, natomiast całość środków własnych kategorii 2 i 3 nie może przekroczyć 50% kapitałowego wymogu wypłacalności. Jednocześnie dopuszczalność środków własnych kategorii 3 do pokrywania wymogu jest ograniczona do 15%.

Środki własne Towarzystwa w 2019 roku spełniają warunki art. 245 ust. 2 UODUiR, przy uwzględnieniu czynników określonych w art. 245 ust. 3 tejże ustawy i w związku z powyższym należą do kategorii 1. Środki własne nie są podporządkowane i nie mają ograniczenia czasu trwania. Całość środków własnych jest dopuszczona na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku wysokość podstawowych środków własnych Towarzystwa, po odliczeniach wyniosła 2 036 096 tys. zł i składała się z kapitału zakładowego w wysokości 41 000 tys. zł oraz rezerwy uzgodnieniowej w wysokości 1 995 096 tys. zł.

Zgodnie z formularzem S.23.01 (przedstawionym poniżej, w tys. zł oraz znajdującym się w części F Formularze ilościowe), według metodologii Wypłacalność II, Towarzystwo posiada wyłącznie środki własne z Kategorii 1, nieograniczone.

Na dzień 31 grudnia 2019 roku nie występowały pozycje środków, które mogłyby być zaklasyfikowane do innych kategorii niż 1.

Zarządzanie kapitałem

	Ogółem	Kategoria 1 nieograniczone	Kategoria 1 ograniczone	Kategoria 2	Kategoria 3
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	41 000	41 000	0	0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	1 995 096	1 995 096	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacałość II					
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacałość II	0	0	0	0	0
Odliczenia					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	0	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	2 036 096	2 036 096	0	0	0
Uzupełniające środki własne					
Uzupełniające środki własne ogółem	0	0	0	0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacałości (SCR)	2 036 096	2 036 096	0	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	2 036 096	2 036 096	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	2 036 096	2 036 096	0	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	2 036 096	2 036 096	0	0	0
SCR	881 439	0	0	0	0
MCR	274 932	0	0	0	0
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	231,00%	0	0	0	0
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	740,58%	0	0	0	0

Zarządzanie kapitałem

W poniższej tabeli zaprezentowano informacje dotyczące struktury, wysokości i jakości środków własnych na koniec bieżącego okresu sprawozdawczego oraz na koniec poprzedniego okresu sprawozdawczego łącznie z informacją na temat zmian w każdej kategorii, które zaszły w okresie sprawozdawczym (w tys. zł):

	Ogółem 2018	Ogółem 2019	Zmiana
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35			
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	73 003	81 960	8 957
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytku własny	3 409	16 405	12 996
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	2 901 483	2 914 676	13 194
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	5 263 381	5 343 146	79 764
Kwoty należne z umów reasekuracji	2 444	6 627	4 183
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	49 926	45 330	-4 595
Należności z tytułu reasekuracji biernej	396	153	-244
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	16 769	780	-15 989
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	44 437	43 987	-450
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	0	0	0
Aktywa razem według Wypłacalność II	8 355 248	8 453 063	97 815
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	1 127 329	1 000 313	-127 015
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	4 509 499	4 561 995	52 496
Zobowiązania warunkowe	163	448	285
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	506	1 171	665
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	65	138	73
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	859	0	-859
Instrumenty pochodne	6	0	-6
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	0	10 662	10 662
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	476 599	518 093	41 494
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	26 599	28 434	1 835
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	2 125	2 064	-61
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	85 647	100 348	14 701
Zobowiązania razem według Wypłacalność II	6 229 397	6 223 668	-5 729
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	2 125 851	2 229 395	103 544
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-168 555	-193 300	-24 744
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	41 000	41 000	0
Rezerwa uzgodnieniowa	1 916 296	1 995 096	78 800
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	1 957 296	2 036 096	78 800

Na zmianę wartości podstawowych środków własnych po odliczeniach w okresie 2019 roku wpłynęło szereg czynników, z tego jako najważniejsze należy wskazać:

- wygaśnięcie części umów ubezpieczenia;
- dywidenda oczekiwana do wypłaty w okresie następnych 12 miesięcy;
- zmiany w otoczeniu ekonomicznym wpływające na krzywe stopy procentowych wykorzystywanych do wyceny aktywów i zobowiązań;
- zmiany założeń nie-ekonomicznych wpływające na zmianę wyceny zobowiązań (rezerw techniczno-ubezpieczeniowych);
- sprzedaż nowych umów ubezpieczenia.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe spadły w roku 2019 o kwotę 75 mln zł. Zmiana ta wynika z szeregu czynników, wśród których należy wskazać miedzy innymi:

Zarządzanie kapitałem

- zmianę wartości ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych wynikający głównie ze wzrostu wartości jednostek uczestnictwa, jak również z rozpoznania dodatkowych składek oraz lepszego niż zakładane utrzymania portfela (282 mln zł)
- wzrost najlepszego oszacowania z uwagi na polisy zawarte w 2019 roku (45 mln zł);
- zmianę najlepszego oszacowania z uwagi na rozwój portfela, w tym przyjęte składki, wypłacone odszkodowania, poniesione koszty, rozpoznane marże (-358 mln zł)
- zmian najlepszego oszacowania wynikający ze zmian założeń nierynkowych (-106 mln zł);
- zmian najlepszego oszacowania wynikający ze zmian założeń ekonomicznych (-47 mln zł);
- zmiana najlepszego oszacowania wynikająca z rozwoju stopy procentowej (47 mln zł);
- zmian w produktach ubezpieczeniowych i idących za nimi zmian modelu przepływów pieniężnych oraz zmian w wysokości marginesu ryzyka (62 mln zł)

Zmiana wartości odroczonego podatku dochodowego w 2019 roku wynika wprost ze zmian dokonanych na poszczególnych składnikach bilansu ekonomicznego.

Wzrost środków własnych o 103 544 tys. zł w porównaniu do ubiegłego roku sprawozdawczego powiązany jest ze zmianą wartości aktywów w kwocie 97 815 tys. zł i zmianą wartości zobowiązań w kwocie -5 729 tys. zł.

Kapitał zakładowy Towarzystwa nie uległ zmianie w 2019 roku.

W 2019 roku Towarzystwo nie emitowało oraz nie umarzało elementów środków własnych.

Rezerwa uzgodnieniowa

Rezerwa uzgodnieniowa Towarzystwa jest równa łącznej nadwyżce aktywów nad zobowiązaniami, pomniejszonej o następujące elementy:

- pozostałe pozycje podstawowych środków własnych (w tym kapitał zakładowy);
- przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia (w tym podatek od niektórych instytucji finansowych, stanowiący obciążenie finansowe dla zakładu, w wysokości równej obciążeniom przewidywanym z tytułu tego podatku w okresie kolejnych 12 miesięcy).

Różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazanym w rocznym sprawozdaniu finansowym a podstawowymi środkami własnymi obliczonymi zgodnie z zasadami wypłacalności

Różnice pomiędzy kapitałem własnym zaprezentowanym w rocznym sprawozdaniu finansowym sporządzonym według zasad rachunkowości a podstawowymi środkami własnymi wyznaczonymi według zasad wypłacalności wynikają głównie z:

- różnic w wycenie poszczególnych pozycji bilansu;
- eliminacji z bilansu sporządzanego zgodnie z zasadami wypłacalności aktywowych kosztów akwizycji (ref. D.1.1.) oraz wartości materialnych i prawnych (ref. D.1.2.);
- odmiennych zasad wyceny lokat, dłużnych papierów wartościowych i udziałów w jednostkach powiązanych (ref. D.1.5.);
- odmiennych zasad wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (ref. D.2.);
- zmian w wartościach aktywa (ref. D.1.3.) i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (ref. D.3.3.) spowodowanej zastosowaniem różnych wycen dla niektórych pozycji bilansu ekonomicznego, podczas gdy podstawa opodatkowania tych elementów pozostała taka sama;
- wartości przewidywanych dywidend oraz wypłat i obciążen (podatek od niektórych instytucji finansowych).

Przewidywane dywidendy oraz wypłaty i obciążenia dla celów wypłacalności pomniejszają środki własne, natomiast w bilansie sporządzonym według zasad rachunkowości dywidendy są ujmowane dopiero po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego i podjęciu uchwały przez walne zgromadzenie akcjonariuszy o podziale zysku, zaś podatek od niektórych instytucji finansowych jest ujmowany na bieżąco, według stanu aktywów na ostatni dzień miesiąca.

Dla celów wypłacalności zostało przyjęte założenie, że 100% wyniku netto Towarzystwa zostanie wypłacone w formie dywidendy dla udziałowców i taka wartość została uwzględniona, jako przewidywana dywidenda pomniejszająca środki własne.

Przewidywane obciążenia stanowi natomiast wartość podatku od niektórych instytucji finansowych w okresie kolejnych 12 miesięcy, wyliczona, jako dwunastokrotność szacowanego miesięcznego zobowiązania z tytułu tego podatku.

Zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z wymogami wypłacalności oraz różnice pomiędzy podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wycenie dla celów wypłacalności a stosowanymi dla celów rachunkowości zostały opisane w rozdziale D Wycena dla celów wypłacalności.

Zarządzanie kapitałem

W poniższej tabeli przedstawiono uzgodnienie kapitału prezentowanego w sprawozdaniu finansowym zgodnie z zasadami rachunkowości do nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami i podstawowych środków własnych obliczonych dla celów wypłacalności na dzień 31 grudnia 2019 roku (w tys. zł).

Dane na 31 grudnia 2019 roku w tys. zł	2019	Ref.
Kapitał własny	929 965	
Eliminacja aktywowych kosztów akwizycji	-268 309	D.1.1.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywowych kosztów akwizycji	50 979	D.1.3., D.3.3.
Eliminacja wartości niematerialnych i prawnych	-49 883	D.1.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie wartości niematerialnych i prawnych	9 478	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny aktywów - lokaty	68 559	D.1.5.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie aktywów - lokaty	-13 026	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny udziałów w jednostkach powiązanych	-21 816	D.1.5.
Różnice z wyceny rzeczowych aktywów trwałych	10 530	D.1.4.
Różnice z wyceny pozostałych aktywów	-5 445	D.1.5.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie pozostałych aktywów	-966	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	1 886 467	D.2.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-358 429	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny zobowiązań, w tym umów ubezpieczeniowych i inwestycyjnych	467	D.3.2., D.3.5., D.3.7.
Różnice z wyceny zobowiązań finansowych innych niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-10 662	D.3.4.
Efekt podatku odroczonego z tytułu różnic w wycenie zobowiązań	1 937	D.1.3., D.3.3.
Różnice z wyceny zobowiązań warunkowych	-448	D.3.1.
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	2 229 395	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	-193 300	
Podstawowe środki własne	2 036 096	

E.2 Kapitałowy wymóg wypłacalności i minimalny wymóg kapitałowy

Kapitałowy wymóg wypłacalności (SCR)

Kapitałowy wymóg wypłacalności spółki obliczany jest na podstawie metody nazywanej Formułą Standardową. Szczegóły Formuły Standardowej obliczania kapitałowego wymogu wypłacalności zdefiniowane są w Rozporządzeniu Delegowanym Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającym dyrektywę Wypłacalność II (z późniejszymi zmianami). Uwzględnione szczegółowe obszary dotyczą między innymi:

- metod, założeń i kalibracji dla Formuły Standardowej kapitałowego wymogu wypłacalności na podstawie 99,5 % wartości narażonej na ryzyko w perspektywie jednego roku;
- podzbioru parametrów standardowych dotyczących ryzyka aktuarialnego w ubezpieczeniach na życie, ubezpieczeniach zdrowotnych;
- parametrów zależności Formuły Standardowej.

W systemie Wypłacalność II całkowity kapitałowy wymóg wypłacalności zakładu ubezpieczeń wyznaczany jest w oparciu o oszacowane kapitały dla poszczególnych ryzyk w podziale na moduły oraz podmoduły. W kolejnym etapie, w standardowym rozwiązaniu Wypłacalność II, poszczególne wymogi z podmodułów/modułów są agregowane metodą wariancji-kowariancji, umożliwiając uwzględnienie efektu dywersyfikacji. W przypadku podmodułu opartego na metodzie scenariuszowej wymagającej ponownego obliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych w celu określenia zmiany środków własnych Towarzystwo wykorzystuje metodologię portfeli replikujących zgodnie z artykułem 83 Rozporządzenia Delegowanego.

Korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat związana jest z ograniczaniem ryzyka przez przyszłe świadczenia uznaniowe w odniesieniu do ryzyka w ubezpieczeniach na życie oraz ryzyka w ubezpieczeniach zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie. Zobowiązania Towarzystwa wynikające z zawartych polis charakteryzują się nieistotnymi przyszłymi świadczeniami uznanymi i w związku z powyższym nie ma zastosowania korekta z tytułu zdolności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat.

Towarzystwo oblicza korektę z tytułu zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat jako zmianę wartości odroczonych podatków dochodowych Towarzystwa spowodowaną nagłą stratą równą sumie (a) podstawowego kapitałowego wymogu wypłacalności, (b) wymogu kapitałowego dla ryzyka operacyjnego.

W przypadku, gdy dla inwestycji w formie funduszy zbiorowego inwestowania nie można zastosować metody opartej na ocenie ze względu na pierwotne ryzyko, kapitałowy wymóg wypłacalności Towarzystwo oblicza na podstawie docelowej alokacji aktywów bazowych dla wszystkich właściwych podmodułów wymogu kapitałowego zgodnie z artykułem 84 Rozporządzenia Delegowanego.

Zarządzanie kapitałem

Dla wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacałości metodą standardową Towarzystwo nie stosuje parametrów specyficznych zgodnie art. 104 ust. 7 Dyrektywy 2009/138/WE.

Poniższe zestawienia prezentują kapitałowy wymóg wypłacałości i podstawowy wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2019 roku (w tys. zł.):

Kapitałowy wymóg wypłacałości (SCR)

	2019
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacałości	2 036 096
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacałości	1 025 002
Ryzyko operacyjne	53 030
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	0
Zdolność odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	-196 592
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art.4 dyrektywy 2003/41/WE	0
Kapitałowy wymóg wypłacałości	881 439

Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacałości

	2019
Ryzyko rynkowe	248 843
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	10 088
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	862 031
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	179 306
Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	0
Dyweryfikacja	-275 266
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	0
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacałości	1 025 002

Posiadane środki własne pozwalają na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacałości z nadwyżką – współczynnik wypłacałości wynosi 231,00%.

Dodatkowe informacje dotyczące kapitałowego wymogu wypłacałości (SCR) można znaleźć w formularzu S.25.01.01.01 Kapitałowy wymóg wypłacałości - dla podmiotów stosujących Formułę Standardową zawartym w sekcji F niniejszego sprawozdania.

Minimalny wymóg kapitałowy (MCR)

Wypłacałość II określa minimalny wymóg kapitałowy przy poziomie wartości narażonej na ryzyko wynoszącym 85% oraz zawiera zasady, zgodnie z którymi wymóg ten ma być obliczany. Minimalny wymóg kapitałowy (MCR) jest obliczany zgodnie z Rozdziałem VII Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku (z późniejszymi zmianami). Obliczenie MCR łączy formułę liniową o dolnej granicy 25% i górnej granicy 45% kapitałowego wymogu wypłacałości (SCR) obliczoną przy zastosowaniu Formuły Standardowej. MCR podlega nieprzekraczalnemu dolnemu progowi 3 700 000 EUR. Na komponent liniowy MCR składają się rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (w podziale wymaganym przez artykuł 251 Rozporządzenia Delegowanego) oraz całkowita suma na ryzyku będąca sumą, w odniesieniu do każdej umowy, sum na ryzyku umów ubezpieczenia.

Poniższe zestawienie prezentuje minimalny wymóg kapitałowy na dzień 31 grudnia 2019 roku (w tys. zł.).

Minimalny wymóg kapitałowy

	2019
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	2 036 096
Kategoria 1 - nieograniczona	2 036 096
Kategoria 1 - ograniczona	0
Kategoria 2	0
Minimalny wymóg kapitałowy	274 932
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	741%

Poniższa tabela zawiera natomiast dane wejściowe do obliczenia minimalnego wymogu kapitałowego na dzień 31 grudnia 2019 roku (w tys. zł) (załącznik S.28.01.01 do niniejszego sprawozdania).

Zarządzanie kapitałem

Minimalny wymóg kapitałowy

	2019
Liniowy MCR	274 932
SCR	881 439
Górny próg MCR	396 648
Dolny próg MCR	220 360
Łączny MCR	274 932
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	15 768
Minimalny wymóg kapitałowy	274 932

Na wzrost kapitałowego wymogu wypłacalności składają się przede wszystkim: (a) zmiany w strukturze terminowej podstawowych stóp procentowych wolnych od ryzyka, (b) zmiany w modelach przepływów pieniężnych i przyjętych założeniach wykorzystywanych przy obliczaniu najlepszego oszacowania, (c) rozwój portfela polis Towarzystwa.

E.3 Zastosowanie podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji do obliczenia kapitałowego wymogu wypłacalności

W Towarzystwie nie ma zastosowania podmoduł ryzyka cen akcji opartego na duracji.

E.4 Różnice miedzy formułą standardową a stosowanym modelem wewnętrznym

Towarzystwo nie stosuje modelu wewnętrznego na potrzeby wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności.

E.5 Niezgodność z minimalnym wymogiem kapitałowym i niezgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności

W okresie sprawozdawczym, za rok 2019, oraz na dzień bilansowy przygotowania sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej nie zachodziły żadne przypadki niezgodności z minimalnym wymogiem kapitałowym lub istotnej niezgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności zakładu ubezpieczeń.

E.6 Wszelkie inne informacje

Nie odnotowano innych istotnych zmian w zakresie zarządzania kapitałem Towarzystwa w okresie sprawozdawczym, tj. od 1 stycznia 2019 roku do 31 grudnia 2019 roku.

Dodatkowe kwestie

W związku z wypełnieniem wymogu wynikającego z art.288 ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej Towarzystwo informuje, iż dane statystyczne dotyczące postępowań pozasądowych, o których mowa w rozdziale 4 ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 roku o rozpatrywaniu reklamacji przez podmioty rynku finansowego i o Rzeczniku Finansowym z udziałem Zakładu ubezpieczeń są publikowane na stronie internetowej Towarzystwa pod adresem:
<https://www.nn.pl/dla-ciebie/notowania-i-wyniki-finansowe/raporty-finansowe.html>

Formularze

Formularze ilościowe

Niniejszy rozdział sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera dane ilościowe, które Towarzystwo ma obowiązek podać do wiadomości publicznej. Wszystkie informacje ilościowe wymagane do ujawnienia publicznego zawarte są w niżej wymienionych Formularzach ilościowych:

Kod formularza	Nazwa formularza
S.02.01.02	Pozycje bilansowe
S.05.01.02	Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych
S.12.01.02	Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
S.23.01.01	Środki własne
S.25.01.21	Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
S.28.01.01	Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Dane liczbowe odzwierciedlające kwoty pieniężne ujawnione w formularzach ilościowych wyrażone są w tysiącach polskich złotych.

Formularze ilościowe

Formularz S.02.01.02 Pozycje bilansowe

S.02.01.02

Pozycje bilansowe

Aktywa	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	
	C0010	
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	81 960
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	16 405
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	2 914 676
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	29 619
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	2 380 630
Obligacje państwowie	R0140	2 149 255
Obligacje korporacyjne	R0150	231 374
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	385 918
Instrumenty pochodne	R0190	99
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	118 410
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	5 343 146
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polisy	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	6 627
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	0

Formularze ilościowe

		Wartość bilansowa wg Wyplacalność II
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	6 429
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	139
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	6 290
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	198
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	45 330
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	153
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	780
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których opłacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze opłacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	43 987
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	8 453 063
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	1 000 313
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	-310 250
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	-340 908
Margines ryzyka	R0640	30 659

Formularze ilościowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	1 310 563
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	1 209 547
Margines ryzyka	R0680	101 016
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	4 561 995
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	4 258 345
Margines ryzyka	R0720	303 650
Zobowiązania warunkowe	R0740	448
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	1 171
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	138
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	518 093
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	10 662
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	28 434
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	2 064
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	100 348
Zobowiązania podporządkowane	R0850	0
Zobowiązania podporządkowane niewiązonne do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	0
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	0
Zobowiązania ogółem	R0900	6 223 668
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	2 229 395

Formularze

Formularz S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia wg linii biznesowych

Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie							Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
	Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0300
Składki przypisane									
Brutto	R1410	401 345	127 464	681 653	324 936	0	0	0	0
Udział zakładów reasekuracji	R1420	3 756	130	979	8 636	0	0	0	13 501
Netto	R1500	397 589	127 333	680 674	316 301	0	0	0	1 521 897
Składki zarobione									
Brutto	R1510	397 555	128 585	681 840	321 474	0	0	0	1 529 454
Udział zakładów reasekuracji	R1520	3 756	130	979	8 636	0	0	0	13 501
Netto	R1600	393 799	128 455	680 861	312 838	0	0	0	1 515 954
Odszkodowania i świadczenia									
Brutto	R1610	163 502	247 331	639 252	73 304	0	0	0	1 123 389
Udział zakładów reasekuracji	R1620	2 491	0	325	17 227	0	0	0	20 043
Netto	R1700	161 012	247 331	638 927	56 077	0	0	0	1 103 346
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych									
Brutto	R1710	0	77 734	-78 738	-36 437	0	0	0	-37 442
Udział zakładów reasekuracji	R1720	0	0	220	0	0	0	0	220
Netto	R1800	0	77 734	-78 958	-36 437	0	0	0	-37 662
Koszty poniesione	R1900	121 046	20 511	61 462	260 274	0	0	0	463 293
Pozostale koszty	R2500								2 304
Koszty ogółem	R2600								465 597

Formularze ilościowe

Formularz S.12.01.02 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie		Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych		Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	Umowy bez opcji i gwarancji		
C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150	
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020	0	0	X	X	X	X	0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Najlepsze oszacowanie		X	X	X	X	X	X	X	X	X
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	1 730 992	0	4 258 345	-511 468	-9 976	0	0	5 467 892	
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	0	0	198	6 336	-46	0	0	6 488	

Formularze

Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym			Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych		Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)
	Umowy bez opcji i gwarancji		Umowy z opcjami i gwarancjami		Umowy bez opcji i gwarancji		Umowy z opcjami i gwarancjami			
	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	1 730 992		0	4 258 148		-517 805	-9 930	0	0 5 461 405
Margines ryzyka	R0100	5 975	303 650		95 040				0	0 404 666
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110	0	0		0				0	0 0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0		0	0		0	0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0	0		0				0	0 0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	1 736 967	4 561 995		-426 404				0	0 5 872 558

Formularze

		Ubezpieczenia na życie (bezpośrednia działalność ubezpieczeniowa)			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniemi z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych (przyjęta reasekuracja)	Ogółem (Ubezpieczenia zdrowotne o charakterze ubezpieczeń na życie)
		Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				
		C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0010	0			0	0	0
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi obliczonymi łącznie – Ogółem	R0020	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka							
Najlepsze oszacowanie							
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-340 908	0	0	0	0	-340 908
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	139	0	0	0	0	139
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – Ogółem	R0090	-341 047	0	0	0	0	-341 047
Margines ryzyka	R0100				0	0	30 659
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych							
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0110				0	0	0
Najlepsze oszacowanie	R0120	0	0		0	0	0
Margines ryzyka	R0130	0			0	0	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ogółem	R0200	-310 250			0	0	-310 250

Formularze

Formularz S.23.01.01 Środki własne

Środki własne
Own funds
S.23.01.01.01

	Ogółem / Total	Tier 1 - nieograniczone	Tier 1 – ograniczone	Tier 2	Tier 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35					
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	41 000	41 000	0	
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030	0	0	0	
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040	0	0	0	
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050	0		0	0
Fundusze nadwyżkowe	R0070	0	0		
Akcje uprzywilejowane	R0090	0		0	0
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110	0		0	0
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	1 995 096	1 995 096		
Zobowiązania podporządkowane	R0140	0		0	0
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160	0			0
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0	0	0
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II					
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220	0			
Odliczenia					
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych	R0230	0	0	0	0
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	2 036 096	2 036 096	0	0
Uzupełniające środki własne					
Nieoplacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300	0		0	
Nieoplacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310	0		0	
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320	0		0	0
Prawne wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330	0		0	0
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340	0		0	
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350	0		0	0
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 kapit. pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0		0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodne z art. 96 ust. 3 kapit. pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370	0		0	0
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390	0		0	0
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0		0	0
Dostępne i dopuszczone środki własne / Available and eligible own funds					
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	2 036 096	2 036 096	0	0
Kwota dostępnych środków własnych na pokrycie MCR	R0510	2 036 096	2 036 096	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie SCR	R0540	2 036 096	2 036 096	0	0
Kwota dopuszczonych środków własnych na pokrycie MCR	R0550	2 036 096	2 036 096	0	0
SCR	R0580	881 439			
MCR	R0600	274 932			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	231,00%			
Stosunek dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	740,58%			

Formularze

		C0060	
Rezerwa uzgodnieniowa			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	2 229 395	
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	193 300	
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	41 000	
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	1 995 096	
Oczekiwane zyski / Expected profits			
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	1 461 141	
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0	
Oczekiwane zyski z przyszłych składek - Ogółem	R0790	1 461 141	

Formularze

Formularz S.25.01.21 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

S.25.01.01.01

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową - Podstawowy kapitałowy wymóg

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
			C0110	
			C090	
	Ryzyko rynkowe	R0010	248 843	Brak
	Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	10 088	
	Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach na życie	R0030	862 031	Brak Brak
	Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	179 306	Brak Brak
	Ryzyko ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	Brak Brak
	Dyweryfikacja	R0060	-275 266	
	Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0	
	Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	1 025 002	

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności	C0100
Ryzyko operacyjne	R0130 53 030
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140 0
Zdolności odroczonych podatków dochodowych do pokrywania strat	R0150 -196 592
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160 0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200 881 439
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210 0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220 881 439
Inne informacje na temat SCR	
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na czasie trwania	R0400 0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410 0
Łączna wartość hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420 0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430 0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440 0

Formularze

Formularz S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

S.28.01.01.02

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

	C0010
MCR _{NL} Wynik	R0010

	C0020	C0030
Ubezpieczenia pokrycia kosztów świadczeń medycznych i reasekuracja proporcjonalna	R0020	0
Ubezpieczenia na wypadek utraty dochodów i reasekuracja proporcjonalna	R0030	0
Ubezpieczenia pracownicze i reasekuracja proporcjonalna	R0040	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu użytkowania pojazdów mechanicznych i reasekuracja proporcjonalna	R0050	0
Pozostałe ubezpieczenia pojazdów i reasekuracja proporcjonalna	R0060	0
Ubezpieczenia morskie, lotnicze i transportowe i reasekuracja proporcjonalna	R0070	0
Ubezpieczenia od ognia i innych szkód rzeczowych i reasekuracja proporcjonalna	R0080	0
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej i reasekuracja proporcjonalna	R0090	0
Ubezpieczenia i reasekuracja proporcjonalna kredytów i poręczeń	R0100	0
Ubezpieczenia kosztów ochrony prawnej i reasekuracja proporcjonalna	R0110	0
Ubezpieczenia świadczenia pomocy i reasekuracja proporcjonalna	R0120	0
Ubezpieczenia różnych strat finansowych i reasekuracja proporcjonalna	R0130	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń zdrowotnych	R0140	0
Reasekuracja nieproporcjonalna pozostałych ubezpieczeń osobowych	R0150	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń morskich, lotniczych i transportowych	R0160	0
Reasekuracja nieproporcjonalna ubezpieczeń majątkowych	R0170	0

Formularze ilościowe

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

MCR _L Wynik	R0200	C0040
------------------------	-------	-------

	Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
	C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	1 730 992
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	0
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	4 258 148
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250	258 682 978

Ogólne obliczenie MCR

		C0070
Liniowy MCR	R0300	274 932
SCR	R0310	881 439
Górny próg MCR	R0320	396 648
Dolny próg MCR	R0330	220 360
Łączny MCR	R0340	274 932
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	15 768
		C0070
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	274 932

Podpisy

Podpisy osób wchodzących w skład Zarządu

Paweł Kacprzyk

Anita Bogusz

Edyta Fundowicz

Jacek Koronkiewicz

Magdalena Macko-Gizińska

Andrzej Miron

Prezes Zarządu

Członek Zarządu

Warszawa, 25 marca 2020 roku